

КРЪГЛА МАСА

**БИЗНЕС ЛИНГВА - АКТУАЛНИ
ПРОБЛЕМИ НА ЧУЖДООЕЗИКОВОТО
ОБУЧЕНИЕ И МНОГОЕЗИЧИЕТО**

Свищов, 15 октомври 2021 г.

Сборник с доклади

КРЪГЛА МАСА
БИЗНЕС ЛИНГВА - АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА
ЧУЖДООЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ И МНОГОЕЗИЧИЕТО
Свищов, 15 октомври 2021 г.
Сборник с доклади

Издава се от катедра „Чуждоезиково обучение“ по повод на 70 години от основаването на катедрата и 85 годишния юбилей на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Кръглата маса и публикациите към нея са финансирани от академична фондация „Проф. д-р Минко Русенов“.

В изданието са публикувани докладите, представени от участниците по време на кръглата маса на 15 октомври 2021 г.

Авторите носят пълна отговорност за съдържанието на разработките, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници, както и за езиковото оформление на текстовете.

(С) Академично издателство „Ценов“ – Свищов

ISSN 2815-3022

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСИ“
КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“

КРЪГЛА МАСА

**БИЗНЕС ЛИНГВА- АКТУАЛНИ
ПРОБЛЕМИ НА ЧУЖДООЗИКОВОТО
ОБУЧЕНИЕ И МНОГОЕЗИЧИЕТО**

Свищов, 15 октомври 2021 г.

Сборник с доклади

*Кръглата маса се посвещава
на 70 години от създаването на катедра „Чуждоезиково обучение“
и 85 годишния юбилей на Висшето училище.*

Академично издателство „Ценов“ – Свищов
2021 г.

Организационен комитет на кръглата маса:

Председател:

ст. преп. д-р Петър Тодоров – научен секретар на катедра „Чуждоезиково обучение“, p.todorov@uni-svishtov.bg

Членове:

ст. преп. д-р Виктор Монеv – ръководител катедра „Чуждоезиково обучение“, v.monev@uni-svishtov.bg

ст. преп. д-р Венцислав Везиров, v.vezirov@uni-svishtov.bg

ст. преп. д-р Маргарита Михайлова, m.mihaylova@uni-svishtov.bg

ст. преп. Венцислав Диков, v.dikov@uni-svishtov.bg

ст. преп. Даниела Стоилова, d.stoilova@uni-svishtov.bg

ст. преп. Елка Узунова, e.uzunova@uni-svishtov.bg

ст. преп. Иванка Борисова, i.borisova@uni-svishtov.bg

ст. преп. Ирина Иванова, i.ivanova@uni-svishtov.bg

ст. преп. Радка Василева, r.vasileva@uni-svishtov.bg

ст. преп. Румяна Денева, r.deneva@uni-svishtov.bg

Научен комитет на кръглата маса:

проф. д-р Андрей Захариев – декан на факултет „Финанси“;

проф. д-р Пенка Шишманова – катедра „Обща теория на икономиката“;

проф. д-р Стефан Симеонов – катедра „Финанси и кредит“;

доц. д-р Венцислав Василев – катедра „Застраховане и социално дело“;

доц. д-р Пламен Йорданов – катедра „Застраховане и социално дело“

D. A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS – SVISHTOV
FACULTY OF FINANCE
DEPARTMENT OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING

ROUND TABLE

**BUSINESS LINGUA – RELEVANT PROBLEMS OF
FOREIGN LANGUAGE TEACHING AND
MULTILINGUALISM**

Svishtov, 15th of October 2021

Collection of round table articles

*The Round Table Business Lingua 2021 is dedicated
to the 70th anniversary of the establishment
of the Department of Foreign Language Teaching
and the 85th anniversary of the Academy.*

Tsenov Publishing House
2021

Organizing committee:

Chairperson:

senior lecturer Peter Todorov, PhD – scientific secretary of the Department of Foreign Language Teaching p.todorov@uni-svishtov.bg

Members:

senior lecturer Victor Monev, PhD – the Department of Foreign Language Teaching v.monev@uni-svishtov.bg

senior lecturer Ventsislav Vezirov, PhD v.vezirov@uni-svishtov.bg

senior lecturer Margarita Mihaylova, PhD m.mihaylova@uni-svishtov.bg

senior lecturer Ventsislav Dikov v.dikov@uni-svishtov.bg

senior lecturer Daniela Stoilova d.stoilova@uni-svishtov.bg

senior lecturer Elka Uzunova e.uzunova@uni-svishtov.bg

senior lecturer Ivanka Borisova i.borisova@uni-svishtov.bg

senior lecturer Irina Ivanova i.ivanova@uni-svishtov.bg

senior lecturer Radka Vasileva r.vasileva@uni-svishtov.bg

senior lecturer Romyana Deneva r.deneva@uni-svishtov.bg

Scientific committee:

prof. Andrey Zahariev, PhD – Dean of the Faculty of Finance;

prof. Penka Shishmanova, PhD – Department of General Economic Theory;

prof. Stefan Simeonov, PhD – Department of Finance and Credit;

assoc. prof. Ventsislav Vasilev, PhD – Department of Insurance and Social Security;

assoc. prof. Plamen Yordanov, PhD – Department of Insurance and Social Security

КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“ – ДВИГАТЕЛ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА СА „Д. А. ЦЕНОВ“ И СТРУКТУРНО ЗВЕНО ВЪВ ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСИ

**Професор д-р Андрей Захариев,
декан на факултет „Финанси“ и председател на Научния комитет
на кръглата маса**

<https://orcid.org/0000-0001-7362-6133>

Вече седемдесет години катедра „Чуждоезиково обучение“ е двигател за интернационализация на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. С възстановяването на катедрата в състава на факултет „Финанси“ при експанзията на висшето училище след 1989 год. преподавателският колектив се заема с решаване на нелеката задача да отговори на нарасналото търсене на академично обучение по западно-европейски езици. Поемането по пътя на дистанционната форма на обучение в ОКС „Магистър“ от висшето училище през 1999 год. поставя още една сложна задача по обезпечаване на профилирани по степени факултативни курсове по „Бизнес комуникации на чужд език“ с разработени образователни продукти на английски, немски и руски езици.

Разнообразието от завишени изисквания към филолозите от катедрата бе допълнено през 2019 год. със старта на учебен процес в дистанционна форма. Така днес катедрата е своеобразен лидер във висшето училище с администрирани над 150 уникални учебни програми. Това я прави незаобиколим фактор във всяка една инициатива за създаване на специалности и магистърски програми на чужд език, където пионерния опит с магистърска програма „Financial Management“ и бакалавърската специалност „Finance, Banking and Insurance“ намери своето логично разширяване и междуфакултетен трансфер на добри практики и полезен опит.

Под ръководство на ст. преп. д-р Виктор Монеv (и с негов личен пример и участие) колективи от катедрата вече направиха и първи стъпки в публикуването на научни изследвания в SCOPUS / Web of Science. Така логично, с посветената на 70-годишния юбилей на катедрата кръгла маса „Бизнес лингва 2021 – актуални проблеми на чуждоезиковото обучение и многоезичието“ (15.10.2021 год.), се достига до още едно потвърждение за креативния характер и капаците на колегите учени-филолози.

От страна на екипа на Научния комитет, включващ декана на факултета, и колегите проф. д-р Пенка Шишманова, проф. д-р Стефан Симеонов, доц. д-р Пламен Йорданов, както и доц. д-р Венцислав Василев, приложихме въведения в редакционните съвети на научната периодика на висшето училище модел на анонимно съляпо

рецензиране при съблюдаване с правилата на Комитета за публикационна етика и нормите на Elsevier относно издателската етика, закрилата на авторските права и предотвратяването на случаите на плагиатство в процеса на преглед, рецензиране, редактиране и публикуване на научна продукция. В резултат читателите разполагат с тези автентични и профилирани изследвания на колегите-автори, които ще намерят и своята регистрация като научна продукция чрез сборника с материали от кръглата маса в НАЦИД!

* * *

От позицията на времето е важно да се отбележи, че още с първия учебен план от 1936 год. чуждоезиковото обучение е неотменима компонента от образователния процес във Висшето търговско училище „Димитър А. Ценов“. В самото завещание е заложена волята за следване на най-добрите световни примери.

Със завещанието от 1912 г. Димитър Ценов дарява на държавата и родния си град Свищов цялата си собственост – пари, ценни книжа и недвижими имоти, оценени тогава на 5 млн. златни лева. В завещанието е даден задължителен пример за съграждане на училище по подобие на берлинското Ханделсхохшуле с напълно самостоятелен статут, което никога и при никакви обстоятелства **„не бива да се смесва или слива с никое друго държавни или с частни средства създадено учебно заведение“**.

Историческите свидетелства сочат, че през 1912 г. (на 1-ви септември) Димитър А. Ценов собственоръчно пред свидетели подписва своето завещание и обявява своята воля: **„Оставям и назначавам за свой универсален наследник Българската държава, в лицето на господин Министъра на народното просвещение. ... Нарещдам моето имущество, в неговата цялост, да послужи за образуването на един фонд, носящ на вечни времена моето име „Димитър А. Ценов“... От чистия приход (на фонда) 10% да се капитализират и прибавят ежегодно и редовно – вечно – към капитала на фонда. ... Щом чистият доход от фонда достигне 300 хиляди златни лева годишно, веднага да се основе и издържа от чистия доход едно висше търговско училище в Свищов. ... Дисциплините, които ще се преподават трябва да обхващат търговските науки, финансовите науки, търговското право, банковото дело, науките по застрахователно дело и др. ...“**.

През 1920 г. с Нотариален Акт за дарение №24, том №9, дело №1964/1920 г. Димитър А. Ценов прехвърля на държавата собствеността на четири свои имота в София, изповядани пред нотариус и приети от представителя на държавата г-н Райко Даскалов, Министър на търговията, промишлеността и труда, както следва: на стойност 2,5 млн. златни лв. на улица „В. Търново“ №3, на стойност 2,7 млн. златни

лева на ул. „Искър“ №2, на стойност 1 млн. златни лева на ул. „Княгиня Клементина“ №4 и на стойност 850 хил. златни лева на бул. „Сливница“.

Последните години на Димитър Ценов са в болницата на Червения кръст, където в народна среда не накърнява целостта на средствата, отделени за висшето училище в Свищов. Въпреки личната му воля за скромно погребение неговата кончина през 1932 г. и погребение в двора на манастира „Св. Св. Петър и Павел“ в Свищов е повод за съзидателна държавна намеса по превръщане дарението на Ценов от думи и средства в образователна институция и академичен град на брега на Дунав.

На 21 май 1932 г. е кончината на Димитър А. Ценов в болница на „Червения кръст“ в София като погребението е на 23 май в Свищов. На 29 юни 1932 г. след три четения е приет от 23-то Обикновено Народно събрание, в първата му сесия, на 123-то заседание Закон за приемане на дарението и завещанието на Димитър А. Ценов от гр. Свищов. На 21 септември 1932 г. Цар Борис III собственоръчно подписва с подпечатване с държавния печат от неговия пазител, Министъра на правосъдието Д. Върбанов Указ за утвърждаване на Закон за приемане на дарението и завещанието на Димитър А. Ценов (регистриран под №3205/21/9/1932 г.). На 30 септември 1932 г. в бр. 148 на Държавен вестник (официален раздел към Министерство на търговията, промишлеността и труда) в обнародван Указ №16 на Цар Борис III за утвърждаване на Закона за приемане на дарението и завещанието на Димитър А. Ценов.

На 29 август 1936 год. е подписан Указ №376 на Цар Борис III за утвърждаване на постановление на Министерския съвет в заседанието от 26 август за приемане на Наредба–закон за Висшето търговско училище „Д. А. Ценов“ в Свищов. Наредбата–закон е публикувана в Държавен вестник на 5 септември 1936 год. и се състои от 36 самостоятелни устройствени разпореджения, вкл. за катедрите, които ще осигуряват преподаването пред студентите. Съгласно Наредбата–закон за Висшето търговско училище в гр. Свищов се разкриват два отдела (които могат да бъдат приети като първообраз на днешните факултети):

- а) финансово-административен и банков и
- б) кооперативно-застрахователен.

Преподаването е предвидено да се осъществява по следните катедри (които се приравняват на учебни дисциплини):

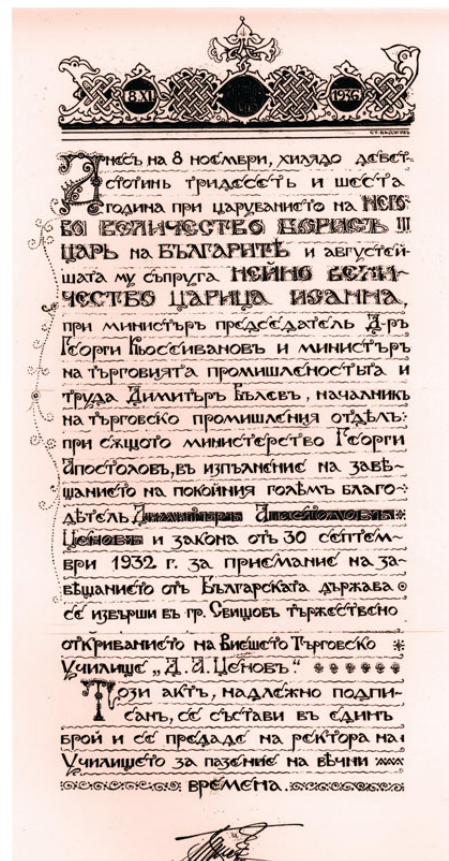
- 1) Политическа икономия
- 2) Икономическа политика и стопанска история
- 3) Стопанска география
- 4) Теория на статистиката и дескриптивна статистика
- 5) Държавно устройство и държавно управление

- 6) Гражданско право и граждански процес
- 7) Търговско и морско право
- 8) Професионално право и професионални организации
- 9) Учение за предприятията и тяхната организация
- 10) Книговодство и сметководство
- 11) Финансова математика
- 12) Финансова наука и финансова администрация
- 13) Кооперативно дело
- 14) Застрахователно дело
- 15) Банково дело
- 16) Приложна химия и физика (технология)

Без специални катедри е определено да се преподава по:

- 17) Чужди езици
- 18) Стенография
- 19) Машинопис

На 8 ноември 1936 год. в Свищов Н.В. Цар Борис III тържествено обявява Висшето търговско училище „Димитър А. Ценов“ за открито.

В реч „Капиталът и духовният прогрес на човечеството“, произнесена пред Царя, църковния клир, министри, просветни дейци и свещовски първенци изпълнителят на завещанието проф. Георги Данаилов заявява: „... Във връзка с днешното наше тържество, аз ще трябва да прибавя само, че и едно от най-големите учебни заведения в Щатите – така нареченото - „Висше училище за стопанска администрация“ при Харвардския университет, програмата и уредбата на което послужи за образец на нашата Търговска Академия, е създадено от частния фонд на американския стопански магнат Джордж Ф. Бейкър...“ (Брой 1 от 1937 год., Годишника на ВТУ „Димитър А. Ценов“, с. 36).

Така още при своето създаване във ВТУ „Димитър А. Ценов“ се интегрира чрез учебен план, програма и уредба, по волята на Дарителя и решения на изпълнителите на завещанието, най-доброто от Висшето училище за стопански науки в Берлин и Висшето училище за стопанска администрация при Университета в Харвард.

На 15 ноември 1936 год. започва работа Ефория (Настоятелство) на Фонда „Димитър А. Ценов“ (с капитал от вече 50 млн. златни лева), включваща в състава си ректора, кмета на Свищов и началник отдел към Министерството на търговията, промишлеността и труда. Всички последващи решения на Настоятелството се одобряват от Министъра на търговията, промишлеността и труда. Именно Ефорията провежда първите конкурси за назначаване на преподавателския състав от лектори след като с указ на Н.В. Царя за ректор е назначен проф. Димитър Бъров.

За първи преподавател по чужди езици е назначен д-р **Димитър Гаврийски** (баща на проф. Велеслав Гаврийски), а малко след това – **Георги Расолков** – по френски език и **Стефан Банов** – по стенография (Радков, 2012).

**Общ учебен планъ на занаятията въ Висшето търговско училище
„Д. А. Ценовъ“ — Свищовъ**

№	П Р Е Д М Е Т И	I г.		II г.		III г.		IV г.	
		теор.	практ.	теор.	практ.	теор.	практ.	теор.	практ.
1	Политическа икономия	4	2	—	—	—	—	—	—
2	Стопанска история и история на развитието на търговията	—	—	2	—	—	—	—	—
3	Стопанска география	2	—	2	1	—	—	—	—
4	Статистика	—	—	3	1	—	—	—	—
5	Финансова наука и администрация	—	—	—	—	3	1	1	1
6	Държавно устройство и управление	2	—	—	—	—	—	—	—
7	Гражданско право и сждопроизводство	3	1	—	—	—	—	—	—
8	Търговско и морско право	—	—	3	1	—	—	—	—
9	Аграрна политика	—	—	2	1	—	—	—	—
10	Промишлена политика	—	—	2	1	—	—	—	—
11	Търговска политика	—	—	2	1	—	—	—	—
12	Професионално право и професионални организации	—	—	—	—	—	—	2	—
13	Счетоводство и книговодство (обща теория на счетоводството, банково и индустриално счетоводство, кооперативно счетоводство, застрахователно счетоводство, камерално счетоводство, общо учение за балансът, счетоводни провѣрки и експертизи)	3	2	3	2	2	2	2	2
14	Учение за предприятията	—	—	2	—	2	1	—	—
15	Приложна химия и физика	2	1	—	—	—	—	—	—
16	Финансова математика	2	1	2	1	2	1	—	—
17	Кооперативно дѣло	—	—	—	—	3	1	—	—
18	Застрахователно дѣло	—	—	—	—	2	1	2	—
19	Банково дѣло	—	—	—	—	—	—	2	1
20	Чужди езици (нѣмски и френски съ търговска кореспонденция на чуждия езикъ)	5	—	5	—	5	—	4	—
21	Стенография и машинописъ	2	—	2	—	—	—	—	—
22	Българска търговска кореспонденция	—	—	—	—	1	1	—	—

Източник: ВТУ „Димитър А. Ценовъ“-Свищов (1941). Разписъ над лекциитъ 1941 – 1942.

Занаятията се водят по учебни дисциплини, разпределени в 4-годишен курс на обучение (ВТУ, 1937). Обучението по чужди езици се провежда през всяка от тези 4

години и е с най-висок хорариум спрямо всички останали изучавани предмети. През първата учебна година студентите слушат лекции по: Политическа икономия (проф. Г. Т. Данаилов), Счетоводство (проф. Г. Тошев), Гражданско право (проф. Д. Бъров), Френски език (Г. Расолков), Немски език (д-р Д. Гаврийски и Грал). С решения на Академическия съвет от първата учебна 1936/1937 год. е създаден и **Институт по езикознание**.

Свищовската община откупува дворни места в центъра на града („Калето“) и ги дарява на Фонда за строеж на кампус на Академията. Сградата на Ректората е възложена за строителство през 1938 год. и само за година е построена и тържествено открита на Димитровден.

Въвеждането на факултетната структура на висшето училище е с Указ №26 на Президиума на Народното събрание, издаден в София на 22 януари 1952 г., подписан от председателя на Президиума на НС Г. Дамянов и от секретаря на НС Н. Минчев и подпечатан с държавния печат. Чрез нормативния акт, влизащ в сила от 1 януари 1952 г., Висшето училище за стопански и социални науки – Свищов се преименува във Висш финансово-стопански институт, като съществуващите специалности се групират в два отдела: Финансово-стопански и Счетоводно-статистически. На следващата година Президиумът на Народното събрание издава нов Указ №289 от 20 август 1952 г. за разпределя и прегрупиране на специалностите във ВФСИ, считано от 1 септември

1953 г. в два факултета: **Финансово-статистически факултет** и **Счетоводен факултет**.

* * *

При своето развитие днешният факултет „Финанси“, в чиято структура е катедра „Чуждоезиково обучение“, има следните названия:

- през 1936 г. - Финансово-административен и банков отдел
- през 1952 г. - Финансово-стопански отдел
- през 1953 г. - Финансово-статистически факултет
- през 1970 г. - Финансов факултет
- през 1973 г. - Финансово-икономически факултет
- през 1993 г. - Финансов факултет

През 1953 год. в състава на факултета са определени да бъдат катедра „**Финанси и кредит**“ и катедра „**Застрахователно дело**“, като от 1955 год. факултета се разширява с включването на катедра „**Икономика на предприятието**“, катедра „**Политическа икономия**“ и катедра „**Чужди езици**“. Така създадената със заповед на МНП № 2877 от 07.10.1952 г. чуждоезикова катедра намира своето съзидателно място като структурно звено във факултет „Финанси“ и двигател за интернационализация на висшето училище.

Цитирани източници

Радков, Р. (2012) Протоколите разказва... Началото 100 години от Завещанието на Димитър Апостолов Ценов, В. Търново, АБАГАР, ISBN 978-954-427-978-3
ВТУ „Димитър А. Ценов“-Свищов (1937). Разписъ над лекцийтъ 1937 – 1938.
ВТУ „Димитър А. Ценов“-Свищов (1941). Разписъ над лекцийтъ 1941 – 1942.

КАТЕДРА „ЧУЖДОЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“ ДНЕС

старши преподавател д-р Виктор Монеv,
Ръководител катедра „Чуждоезиково обучение“
<https://orcid.org/0000-0002-4609-0967>

Владеенето и използването на чужди езици е важно условие за професионалната реализация на икономистите. Бизнес комуникациите в съвременния свят са доминирани от няколко „големи“ езици, а в Европа и Европейския съюз преобладава многоезичие в личната и професионалната сфера. Колежките и колегите от катедра „Чуждоезиково обучение“ дават своя принос към развитието на комуникативната компетентност на бъдещите мениджъри, учени и консултанти. През учебната 2021/22 г. катедрата предлага обучение по 101 дисциплини в образователно-квалификационната степен „Бакалавър“ и 6 в „Магистър“ – всички в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

Открояват се няколко групи от дисциплини по чужд език – английски, немски и руски. На първо място това са Английски/Немски/Руски език I част и Английски/Немски/Руски език II част. Тази група от дисциплини въвежда студентите от почти всички специалности в особеностите на специализирания чужд език в областта на икономиката.

На студентите от специалностите „Международни икономически отношения“ и „Икономика на туризма“ се предлага обучение по първи чужд език – английски (I-VIII модул), и по втори чужд език – немски и руски (I-VI модул). Спецификата на професионалната дейност при тези специалности предполага много високо ниво на владеене на първия чужд език, добра комуникативна компетентност при втория чужд език и нагласа за изучаване и употреба на следващи езици.

Особено място намира групата от дисциплини, които се предлагат на чуждестранни студенти - за специалностите „Бизнес икономика (на английски език)“, „Международен бизнес (на английски език)“ и други. Друг аспект на дейността на катедра „Чуждоезиково обучение“ е участието в изпита по чужд език за кандидат-студенти (в ОКС „Бакалавър“) и в изпита по чужд език за кандидат-докторанти. Колеги водят различни курсове по чужди езици за докторанти, съобразени с научния профил на участниците.

Катедра „Чуждоезиково обучение“ подкрепя научната дейност на Стопанска академия „Д. А. Ценоv“ както с индивидуални изследвания и публикации на членовете

на катедрата, така и с рецензиране на реферираните издания на висшето училище, издавани на английски език¹.

Трябва да се отбележи, че катедрата участва активно в технологичното обновление във висшето образование с рамките на различни научно-изследователски и приложни проекти. През 2001 г. преподаватели от катедрата тестваха с колеги от икономическите катедри приложимостта на тестове за оценка и самооценка на знанията на студентите. На основата на получените положителни резултати през 2005 г. бяха създадени интерактивни факултативни уеб-базирани курсове по бизнес комуникации на английски и немски език. Следваща стъпка през 2008 г. беше разработването и стартирането на средата за обучение VCOM, включваща модули по бизнес комуникации на английски, немски, френски и руски език за студенти в ОКС „Магистър“ за различни езикови нива. От 2019 г. катедрата предлага всички учебни дисциплини по чужд език и в дистанционна форма на обучение.

Чужди езици
Начало / Прием / Бакалавър / Изпити

Кандидатстване online

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Кандидатстудентските изпити по чужди езици в СА "Д. А. Ценов" се провеждат под формата на електронен тест, на една и съща, предварително оповестена на сайта на Академията дата и имат времетраене два астрономически часа.

Структура на теста.

Тестът по чужд език (английски, немски, руски) се състои от общо 60 въпроси от типа множествен избор и включва следните компоненти:

1. Четене с разбиране (научнопопулярни или художествени текстове за четене, към които има въпроси)
2. Лексико-граматически модул

Езиково ниво

Кандидатстудентският изпит по чужд език е съобразен по трудност с учебните програми в средните общообразователни училища или втори задължителен чужд език в езиковите гимназии.

Кандидатстуденски изпити по чужд език, кандидатстване онлайн

Източник: сайт на СА „Д.А.Ценов“

¹ Реферираните научни списания, издавани от СА „Д.А. Ценов“ се намират на адрес <https://www.uni-svishtov.bg/bg/research/papers/referirani-nauchni-spisaniya>

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА ЧЛЕНОВЕ НА КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“

**старши преподавател д-р Петър Тодоров,
Научен секретар на катедра „Чуждоезиково обучение“**

<https://orcid.org/0000-0001-9763-7136>

Web of Science ResearcherID: AAV-3635-2021

Научноизследователската и международна дейност на катедра „Чуждоезиково обучение“ включва участието на членове на катедрата в научноизследователски проекти, публикуването на изследователски трудове, участието в конференции, придобиването на научна степен „доктор“ от членове на катедрения състав, както и осъществяване на мобилности в чуждестранни университети.

През годините, членове на катедрения състав вземат активно участие в научноизследователски проекти – вътрешни, в сътрудничество с други български университети, както и международни. Като част от дейностите по тези проекти, преподавателите от катедрата участват в конференции и публикуват статии, студии и монографии. Създават се и трайни партньорства с други катедри от Стопанска Академия, със сродни катедри от други български университети, както и с различни по дейност международни организации.

Портфолиото от изследователски интереси на членовете на катедра „Чуждоезиково обучение“ обхваща множество научни направления като лингводидактика, традуктология, електронно и смесено обучение, чуждоезикова литература, бизнес и интеркултурни комуникации, международни икономически отношения, финанси, туризъм и др. Резултатът от изследванията в тези области са множество публикации: доклади, статии, студии, монографии на членове на катедрения състав, включително и в издания индексирани в международните бази данни SCOPUS и Web of Science.

Логично, членове на катедрения състав вече придобиха научна степен доктор, а на други предстои да придобиването ѝ. Към момента, в катедра „Чуждоезиково обучение“ има четирима преподаватели с докторска степен: ст. преп. д-р Виктор Монеv, ст. преп. д-р Петър Тодоров, ст. преп. д-р Венцислав Везиров и ст. преп. д-р Маргарита Михайлова. Трима членове на катедрения състав са настоящи докторанти: ст. преп. Елка Узунова, ст. преп. Радка Василева и ст. преп. Венцислав Диков.

В стремежа си да отговорят на стратегията за интернационализация на Стопанска Академия „Д. А. Ценоv“, членове на катедрения състав, въпреки трудностите през последните две години, породени от пандемията на вируса COVID-19, участват в

преподавателски мобилности по програма Еразъм+ в чуждестранни университети, с които Стопанската академия има подписани споразумения. Мобилностите дават възможност за едноседмична преподавателска дейност по предварително одобрена програма. С участието си в тези мобилности, преподавателите повишават професионалната си квалификация, обогатяват езиковите си компетенции, участват в културни събития и създават партньорства.

Обучение по английски език в партньорство с Центъра за професионално обучение
към СА „Д.А.Ценов“

Източник: страница на ЦПО във Фейсбук

КАТЕДРАТА В НАЧАЛОТО И ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ ГОДИНИ

старши преподавател Елка Узунова,

2 пъти х два мандата Ръководител катедра „Чуждоезиково обучение“

Катедра „Чуждоезиково обучение“, създадена през 1952 г., сега е част от факултет „Финанси“ при СА „Д. А. Ценов“. През 2022 г. се навършват 70 години от създаването на катедрата и 170 години от рождението на дарителя Д. А. Ценов – успял предприемач, владеещ чужди езици.

В първия учебен план от 1936-1937 г. е заложено изучаването на немски и френски език в 4-те курса. В I и II курс – по 6 часа, а в III и IV курс по 5 часа седмично – само лекции. Първите преподаватели по езиците са били чужденци – от Германия и Франция. Те идват тук по покана на проф. Д. Бъров – ректор на ВТУ „Д. Ценов“, вероятно поради факта, че първите преподаватели – Иван Стефанов и Тодор Владигеров са били немски възпитаници, а Бъров - френски възпитаник.

От 1937 г. във висшето училище преподават немски език – ас. Готфрид Грал (1937-1940 г.) и ас. д-р Хайнрих Шамлер (1937-1942 г.), а асистентите д-р Йенс Андреас Бендиксен и д-р Андреас Бендиксен – през 1940 г. са обучавали нашите студенти 2 месеца. Ас. Жорж Ру (от 1937 г.) и Анри Тирион (от 1938 г.) са привлечени да преподават френски език за период съответно от 5 и 2 години. От 1941 г. в училището немски език се води от Герхард Заупе от Германската академия в Мюнхен. Заедно с Ру от 1941 г. френски език преподава и Георги Расолков. В периода 1942-1947 г. френският и немският език са изучавани по учебния план в I, II и III курс по 5 часа седмично, а в IV курс по 4 часа седмично (и то само лекции).

Катедрата „Чужди езици“ се създава през 1952 г. със Заповед на МНП № 2877 от 7.X.1952 г. Първоначално по малкото запазена информация в нея работят Рачо Казански, Стефан Стоянов и вероятно Валери Трегубов.

През 1966 г. руски език се учи само в I курс, а френски, немски и английски и във II курс. По учебния план руски език е с текуща оценка и се изучава 124 часа от лекции и семинарни занятия, а западните езици са с 248 часа също от лекции и семинарни занятия. По това време ръководител на катедрата е ст. преп. Мирослав Минев (по руски език), а нейни членове са: ст. преподавателите: Иван Кузманов и Ваня Пеева (по руски език), преп. Елка Кулева (по английски), ст. преподавателите Челестин Добранов и Стоян Илчев (по френски) и ст. преп. Георги Коларов (по немски). От учебната 1968-1969 г. по френски език започва да преподава и ст. преп. М. Елен Бурдие.

През учебната 1970-1971 г. членове на катедрата са: Ив. Кузнецов, Н. Иванова, В. Курдов, Г. Коларов, Ст. Илчев и М. Бурдие. На следващата година съставът на

катедрата се увеличава с още един преподавател по немски език – Иванка Цонева.

През мандата на проф. д-р ик.н. Атанас Дамянов в Академията започват да се изучават португалски език, испански от преп. Захарина Спасова, японски от доц. д-р Бойка Цигова и арабски от преп. Карим Наама. От 1991 г. към създадения Свободен факултет се сформира Център по езиково обучение. В него работят: ст. преп. Иван Кузнецов, преп. Ирина Иванова, преп. Вера Статева, ст. преп. Елена Станимирова, ст. преп. Стоян Илчев, ст. преп. Лиляна Николова, ст. преп. Елена Бонева, ст. преп. Пламен Петков, ст. преп. Светлана Сарачилова и преп. Лиляна Атанасова.

През 1995-1996 г. ръководител на центъра е ст. преп. Светлана Сарачилова, а негови членове са: ст. преподавателите - Ирина Иванова, Вера Статева, Елена Станимирова, Пламен Петков, Бонка Раева, Лиляна Николова, Елена Станимирова, преподавателите - Елка Узунова, Петранка Евтимова, Милена Динчева, Цветана Шенкова, Венцислав Везиров, с трудов договор за една година са: ст. преподавателите: Иван Илиев, Здравко Самоковлиев, Адриана Митова и преп. Милена Пешева, хон. преподаватели – Румяна Монева и Маргит Тодорова (по немски); преп. Бистра Коларова (по френски).

През летния семестър на 1997 г. ръководител на центъра е ст. преп. Лиляна Атанасова. Същата година хонорирани преподаватели по арабски са проф. Д-р Карим Наама и Паолина Калчева, по испански преп. Захарина Спасова, а по японски проф. Бойка Цигова. От 1998 г. ръководител на катедра „Чужди езици“ е ст. преп. Елка Узунова. Една година по-късно катедрата минава към създадения Департамент за обществени науки.

През 2004 г. в състава на катедра „Чуждоезиково обучение“ освен досегашните преподаватели са и хонорирани – Милена Динчева, Ивелина Петрова, Миглена Христова, Боян Денизов и Бела Асенова.

По инициатива на академичното ръководство катедрата по езици провежда редица курсове за подобряване езиковата подготовка на преподавателите. През 2008 г. катедрата се води към Колежа по икономика и управление. Тя се състои от 18 души с ръководител ст. преп. Венцислав Диков и членове - ст. Преподавателите Бонка Раева, Венцислав Везиров, Вера Статева, Виктор Монева, Даниела Стоилова, Елена Екимова, Елка Узунова, Ирина Иванова, Лиляна Атанасова, Лиляна Николова, Петранка

Евтимова, Пламен Петков, Цветана Шенкова и преподавателите Иванка Борисова, Маргарита Михайлова, Петър Тодоров и Румяна Денева.

Чуждестранни студенти в Свищов, студентска мобилност по програма „Еразъм+“
Източник: сайт на СА „Д.А.Ценов“

РЪКОВОДСТВО

ст. преп. д-р Виктор Монеv

Вр. ИД Ръководител катедра

Е-поща

ст. преп. д-р Петър Тодоров

Научен секретар

Е-поща

Академичен състав

ст. преп. д-р Венцислав Везиров

0631/66-404

Е-поща

ст. преп. д-р Виктор Монеv

0631/66-416

Е-поща

ст. преп. д-р Маргарита Михайлова

0631/66-287

Е-поща

ст. преп. д-р Петър Тодоров

0631/66-416

Е-поща

ст. преп. Венцислав Диков

0631/66-287

Е-поща

ст. преп. Даниела Стоилова

0631/66-416

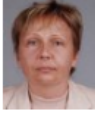

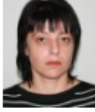
Е-поща

ст. преп. Елка Узунова

0631/66-404

Е-поща

	ст. преп. Иванка Борисова	☎ 0631/66-404 ✉ Е-поща
	ст. преп. Ирина Иванова	☎ 0631/66-416 ✉ Е-поща
	ст. преп. Петранка Евтимова	☎ 0631/66-404 ✉ Е-поща
	ст. преп. Радка Василева	☎ 0631/66-404 ✉ Е-поща
	ст. преп. Румяна Денева	☎ 0631/66-287 ✉ Е-поща

Откриване на Кръглата маса - Зала „Ректорат“, 15 октомври 2021 г.

**Катедра „Чуждоезиково обучение“ при Свищовската академия посвети
на 70-годишнината си кръгла маса „Бизнес лингва 2021“**

19.10.2021 г.

Кръгла маса на тема „Бизнес лингва 2021 – актуални проблеми на чуждоезиковото обучение и многоезичието“ организира катедра „Чуждоезиково обучение“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“. Научният форум бе посветен на предстоящото честване на 70-годишнината на катедрата през 2022 г. и е част от събитийния календар за честването на 85-годишнината на Свищовското висше училище. Кръглата маса се проведе присъствено и чрез видеоконферентна връзка на адрес <https://bbb.unisvishtov.bg/b/jfq-pqm-d6o>.

Научният форум откри ръководителят на катедрата ст. преп. д-р Виктор Монеv. Той подчерта, че катедра „Чуждоезиково обучение“ развива активно 101 учебни дисциплини по чужд език в ОКС „бакалавър“ (паралелно в редовна, задочна и дистанционна форми на обучение) и 6 дисциплини в ОКС „магистър“, участва в кандидат-студентските кампании и в различни научно-изследователски и образователни проекти.

Приветствие от името на ректора и академичното ръководство поднесе доц. д-р Любомир Иванов – заместник-ректор „Научноизследователска дейност и развитие на кадрите“. По думите му, езиковата компетентност и култура, както и многоезичието играят ролята на мост, който позволява да се постигне висока разпознаваемост на институцията Стопанска академия и на академичния състав и неговите научни постижения в рамките на европейското и международното научно и образователно пространство. Форумът беше уважен и от доц. д-р Румен Ерусалимов – заместник-ректор „Студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение“. Ролята на катедра „Чуждоезиково обучение“ беше подчертана и в получените поздравителни адреси от: проф. д-р Андрей Захариев, декан на факултет „Финанси“, в структурата на който е катедрата; доц. д-р Христо Сирашки – директор на академичните центрове за професионално, следдипломно и факултативно обучение; проф. д-р Атанас Атанасов, декан на факултет „Стопанска отчетност“.

Поздравителни адреси от проф. д-р Андрей Захариев, декан на факултет „Финанси“ (горе) и Светлана Сарачилова (долу)

Беше прочетен поздравителен адрес от името на Съюза на учените в България – клон Свищов с представител доц. д-р Красимира Славева. На кръглата маса присъства и дейно участва Светлана Сарачилова – бивш ръководител на катедрата, сега преподавател по английски език за чужденци в ASA College.

В кръглата маса взеха участие представители на висши училища както от България (УНСС, ВТУ, Шуменски университет), така и от чужбина (Русия, САЩ, Молдова). Постъпилите доклади са рецензирани от Научен съвет под председателството на проф. д-р Андрей Захариев и включващ професори и доценти от катедрите към факултет „Финанси”, при спазване на модела за анонимно сляпо рецензиране и на правилата на Комитета за публикационна етика и нормите на Elsevier. Публикациите съдържат автентични и профилирани изследвания, които отговарят на изискванията за регистрация в НАЦИД. Кръглата маса и издаването на сборниците с резюмета и доклади са финансово подкрепени от Фондация „Проф. д-р Минко Русенов”.

От чуждестранните участници се открояват имената на проф. д.н. Виталий Черенков, доц. д-р Наталия Дроздова и старши преподавател Екатерина Гулова от Санкт-Петербургския Държавен Университет, доц. д-р Александър Федюковски, доц. д-р Елена Войлокова и старши преподавател Олга Сулова от Санкт-Петербургския Държавен Икономически Университет, преподавател Стела Хърбу от Молдовската Академия за Икономически Науки, Светлана Сарачилова от Колеж ASA от Ню Йорк, САЩ. От българските участници, освен членовете на катедра „Чуждоезиково обучение”, своите доклади представиха старши преподавател д-р Албена Стефанова от УНСС, старши преподавател Аглика Добрева от Шуменски университет, асистент Галя Везирова от Великотърновския университет.

В края на кръглата маса, ръководителят на катедра „Чуждоезиково обучение” ст. преп. д-р Виктор Монеv направи ретроспекция на научните търсения на колеги от катедрата и други висши училища в страната и чужбина, представени на кръгла маса през 2012 г. и разгледа някои актуални проблеми в обучението по чужди езици. Участниците с интерес изгледаха видеопрезентация за мотивацията в обучението по английски като чужд език, записана от доц. д-р Елена Войлокова и старши преподавател Олга Сулова от Санкт-Петербургския Държавен Икономически Университет.

В хода на дискусиите, участниците се обединиха около идеята, че чуждоезиковото обучение е важен елемент в програмите на всички специалности, че уменията и компетенциите, които студентите придобиват, ще им послужат за изграждането на успешна кариера. Интернационализацията на университетите и разнообразяването на предлаганите от тях образователни продукти преминават през чуждоезиково обучение на високо ниво.

КАТЕДРА
„ФИНАНСИ И КРЕДИТ“

ФОНДАЦИЯ
„ПРОФ. Д-Р МИНКО РУСЕНОВ“

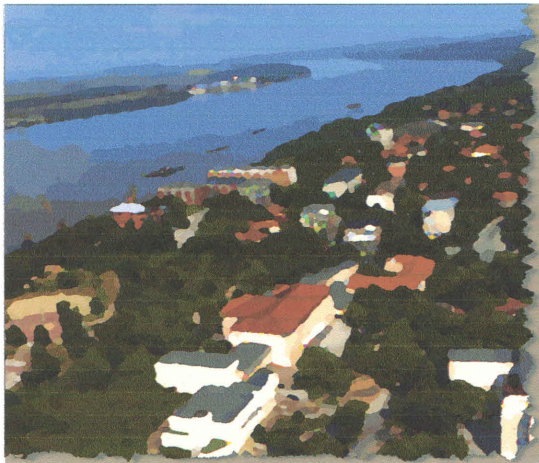

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

*До ст. преп. д-р Виктор Монеv
Ръководител на катедра „Чуждоезиково обучение“
при СА „Д. А. Ценоv“, гр. Свищов*

Уважаеми д-р Монеv,

От името на факултет „Финанси“ при СА „Д. А. Ценоv“, УС на академична фондация „Проф. д-р Минко Русеноv“ и лично от мое име приеете нашите най-сърдечни поздравления за организирането и провеждането на впечатляващата като фокус и интерес кръгла маса „БИЗНЕС ЛИНГВА 2021 - АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ЧУЖДООЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ И МНОГОЕЗИЧИЕТО“, посветена на 70 години от създаването на катедра „Чуждоезиково обучение“ и 85-годишния юбилей на Висшето училище! Пожелавам нови покорени научни върхове и устойчиво развитие на катедрата, явяваща се двигател за интернационализация на висшето училище! Успех на форума!

*Проф. д-р Андрей Захариеv,
Председател на УС на Фондация
„Проф. д-р Минко Русеноv“ и
Декан на факултет „Финанси“
при СА „Д. А. Ценоv“*

*Свищов,
15.10.2021 г.*

До
Ст. преп. д-р Виктор Монов
Ръководител катедра
„Чуждоезиково обучение“
СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

*Уважаеми д-р Монов,
Уважаеми колеги преподаватели и студенти,*

От името на факултет „Стопанска отчетност“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравяваме по повод организирането и провеждането на кръгла маса „Бизнес Лингва – 2021 г.“ в Свищовското висше училище, именно в навечерието на неговия 85-годишен юбилей!

Висок атестат за дългогодишната усърдна работа са утвърдените устойчиви критерии в съвременното висше образование, иновативно преподаване, развиването на творческите и езиковите способности на учещите млади хора, забележителните постижения на Вашите възпитаници!

С неизчерпаема енергия, ентузиазъм и положителен заряд, впечатлихте поколения студенти.

Днес Вие умело ги вдъхновявате да не спират да се интересуват и търсят, да се развиват и усъвършенстват с креативни идеи за бъдещето към високи хоризонти.

Бъдете горди от постигнатото!

Приемете нашите сърдечни благопожелания за здраве, сили, неукротима мисъл и творческо дръзновение!

УСПЕХ НА КРЪГЛАТА МАСА!

Свищов,
15 октомври 2021 г.

С уважение:
Проф. д-р Атанас Атанасов
Декан на факултет „Стопанска отчетност“

**СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ –
КЛОН СВИЦОВ**

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

До
ст. преп. д-р Виктор Монеv
Вр. ИД Ръководител катедра
„Чуждоезиково обучение“
СА „Д. А. Ценоv” - Свищов

Уважаеми ст. преп. д-р Виктор Монеv,

От името на Съюза на учените в България – клон Свищов и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравявам по случай 70-ата годишнина от създаването на катедра „Чуждоезиково обучение” и провеждането на кръгла маса на тема „БИЗНЕС ЛИНГВА 2021 – АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ЧУЖДООЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ И МНОГОЕЗИЧИЕТО”, посветена и на 85 години от създаването на Стопанска академия „Димитър А. Ценоv” - Свищов.

За 70 години катедра „Чуждоезиково обучение” постигна високи резултати в обучението чрез прилагане както изпитани, традиционни методи за чуждоезиково обучение, така и на иновативни, модерни начини на преподаване. Вие задавате образователни стандарти чрез разработването на интерактивни езикови занятия и използването на онлайн ресурси, като използвате достиженията на ИКТ в учебния процес и превръщате езиковите занятия в ситуационни и ги доближавате до реална бизнес комуникативна среда. Нарастващата изследователска активност на катедрата намира израз в увеличаващия се брой на научните публикации и на преподавателите с ОНС „доктор“!

Организираната от Вас кръгла маса е поредното потвърждение за Вашия постоянен стремеж да сте в крак с времето, да откривате нови предизвикателства и подходи при преподаването на чужд език за специфични цели, като разширявате придобитите езикови знания и умения в бизнес среда.

На всички участници в кръглата маса пожелавам успешна и ползотворна работа, много дискусии и предложения за приложение на иновативни методи и технологии в чуждоезиковото обучение!

15 октомври 2021 г.
Свищов

Доц. д-р Красимира Славева
Председател на Съюза на учените в България -
клон Свищов

LEARNING L2 AS A BOOSTER OF COGNITIVE CAPACITIES AND INTEGRAL COMPONENT OF INTERDISCIPLINARY CURRICULA FOR MANAGERS

Professor, Doctor of Economic Science Vitaly Cherenkov, Graduate School of Management, Saint-Petersburg State University, Saint-Petersburg, Russia
Associate Professor, Candidate of Economic Science Natalia Drozdova, Graduate School of Management, Saint-Petersburg State University, Saint-Petersburg, Russia

Abstract: The article presents the *role* of learning L2 for implementing the interdisciplinary approach in arranging education process for managers. The interdisciplinary approach as well as its higher form – transdisciplinary one – has received the worldwide recognition in advanced universities and business schools. A broader understanding of languages as carriers of knowledge quanta represented as so-called „boundary objects“, that are in use as a common language of communication (interlanguage) between different disciplines, allows us to consider the study of L2 as a means of increasing the effectiveness of studying other scientific disciplines. It is known for those who are skilled in the Art of cognitive neuroscience that the perception of the narrative of the external world in two languages promotes an increase in neural connections and, therefore, increases the cognitive abilities of an individual the more, the better he or she masters the L2. Besides, the fluency of the L2 opens new sources of knowledge that were closed for those who know the L1 only. In addition, this fluency in the L2 increases personal linguistic capital (P. Bourdieu) and provides its owner several advantages. According to the Sapir-Whorf hypothesis, von Hayek works, and institutional approach to languages, we can say that learning the L2 (and next Ls) should minimize transaction costs of communication, regulate thinking and behavior, reduce uncertainty, facilitate collaboration, and manage conflicts and risks. Consequently, the L2 is not only a „window“ to another culture, but also a powerful stimulant of cognitive ability that is much needed by managers.

Key words: artificial language, boundary objects, cognitive ability, cognitive neuroscience, manager, interdisciplinarity, interlanguage, institutions, natural language, neuroscience, second language (L2)

1. Introduction

While English has become a sort of the *lingua franca* for many disciplines (management included) not only teaching English but teaching in English has turned in one of important factors supplying additional competitive advantage for newly graduated managers on domestic as well as foreign labor markets. Besides, this feature of teaching focused on English has become the factor of additional attractivity during enrollment of new student for universities and business schools. English has been taught in Russian universities

as the most common foreign language since the end of the Second World War. However, in the post-Soviet period, English has become the medium of teaching in advanced Russian business schools and economic universities. Since the 1990s, traditional and most common *learning English* in Russia (Proshina and Lawrick, 2009; *Современные методы...*, 2019) had been intensively complemented by *teaching in English* in Russia (Frumina and West, 2012; Муртазаев и Миронова, 2021) – have attracted a great attention of both English Department teachers and learners (students). Sometimes, while including «real» English, the invited foreign instructors from major discipline departments were involved to teach Russian economic students in English (Students..., 2015). However, the main part of courses taught in English was delivered by Russian instructors.

The Graduate School of Management (GSOM) in the Saint-Petersburg State University was founded in 1993. Experiences to teach in English therein last more than two decades. Now the GSOM is recognized as one of the leading business schools in Russia (#1) and Eastern Europe. Among the main focuses of the GSOM there is the highest extent of internationalization. The GSOM obtained several international accreditations, such as Institutional accreditation EQUIS (European Quality Improvement System), AMBA, ACA. In 2008, GSOM was accepted as an academic member of CEMS. The program “*Master in Management*” (MIM) managed by GSOM has listed among the top 25 of the leading FT Global Masters in Management 2021. All courses of MA and PhD levels are delivered in English. As for BA programs – about 30 courses. In the corpus of BA programs, the following courses are of special interest for the mainstream of the present paper: Effective Academic Communications, Effective Business Communications, English on the Language Levels A2, B1, B2 and B2+. *Additional positive impact on mastering English* Students exchange programs at GSOM are run on all levels of education, bachelor, master, EMBA. Almost all MA level students and a half of BA level students is involved during one semester into learning at a partner university in the frame of an exchange program. Besides, each semester dozens of foreign exchange students visit GSOM. Today the number of international academic partners of GSOM exceeds 80 schools from 38 countries all over the world (the United Kingdom, France, Japan, China, Norway, Sweden, Italy, the USA, Brazil, India, etc.).

During the 6th semester, undergraduate students (exchanges included) from different trajectories (financial management, HRM, public administration, marketing, and others) can take an elective “New Institutional Economics” which is delivered in English. Since the language is treated as an institution in the framework of the NIE (Furubotn and Richter, 1997, p. 268), one of the seminars is devoted to issue of interdisciplinarity. According to D. North institutions are the rules of the game — “the humanly devised constraints that structure human interaction. They are made up of formal constraints (e.g., rules, laws, constitutions), informal constraints (e. g., norms of behavior, conventions, self-imposed codes of conduct), and their

enforcement characteristics” (North, 1994, p. 359). Almost the same could be said about languages (the ESP included). Thus, the first task is to identify the rules of using the language in various situations (especially on the job) as well as the means of monitoring and sanctioning the disturbers. Then students should specify the functions of language as an institution, namely: how it helps to economize on different kind of transaction costs, define incentives and choice of individuals and organizations, steer individual behavior in a particular direction, reduces uncertainty by providing information, manage conflicts and cooperation and so on. Such competencies are especially important for international managers which need to adapt to corporate cultures. Besides, using the NIE approach we discuss the following questions: English as *lingua franca: pros & cons*; and (basing on Sapir–Whorf hypothesis and thesis of F. A. Hayek that words are a guide for action) how studying of L2 and borrowing of the foreign words by the native language influence students’ behavior (Hayek, 1991; Wardhaugh and Fuller, 2015, p. 11-12).

Therefore, turning back from theoretical to practicing the L2, we note that a rather volume of data for analysis experiences in teaching English and learning in English was accumulated in the GSOM to begin conceptualizing issues on learning quality as well as the side effect of general increasing of cognitive capacities among students have successfully acquired English as the L2. For this goal the purposeful literature review, several dozen informal interview with GSOM students, and the measuring framework for future quantitative research have been done. The special interest was arisen during the process of implementing interdisciplinary courses where well-developed student cognitive capacities were so necessary.

2. Interdisciplinary paradigm in learning / teaching – a sign of new time

The Hegelian dialectic law of the negation of the negation can be found in the temporal projection of the process of “knowledge production” considered from the viewpoint of cognitive capacities and scientific specialization of “knowledge producers” – academics, research fellows and scholars. In the beginning of the said process, they could find the first negation: the transition from great universalists (e.g., Plato, Aristotle, Zhang Heng, al-Khwarizmi, D. Diderot, M. Lomonosov, P. Berovich) to founders of disciplinary-oriented scientific schools resulted by the division of intellectual labor (e.g., N. Bohr, A. Butlerov, L. Vygotsky, I. Pavlov, E. Rutherford, Ts. Vylov). The second negation (mainly prepared and supported by information technologies) has been evoked by significant sophistication of contemporary world and intricately intertwined relationships therein (natural, technogenic, social, etc.) that demanded the transition from monodisciplinary approach to interdisciplinary one in science and research. Academia could not stay away from this transition and demanded academics to understand the issues of interdisciplinarity and (in practice) to develop

interdisciplinary programs / curricula. Thus, academics are debating the urgent need to integrate disciplines to support a holistic worldview and a possibility to take conscious and socially responsible decisions. From the viewpoint of student interest, it is necessary to create such an interdisciplinary mix of knowledge to get them to the best possible competitive advantage of university graduates on labor markets. This interest of students is well-correlated with interests of their future employers to get talentwise managers.

The trend just described is emphasized by the sustainability imperative (Lubin, and Esty, 2010) overwhelming modern societies. The sustainable development is exclusively multidimensional phenomenon and interdisciplinarity can be considered as the soul of sustainability science, affirming its very existence, and ensuring its efficiency and dynamism (Fernandes and Rauen, 2016). Indeed, the humanity has faced today numerous issues of vital importance such as environment protection, fossil depletion, people's health, bridging the gap between the rich and the poor, etc. that were formalized in the *Agenda 2030* in the set of Sustainable Development Goals (The SDGs..., 2021). Therefore, the interdisciplinarity of modern world request enhancing student cognitive capacities that *perhaps* could be get because of the L2 learning. We say “perhaps” because this amplification phenomenon needs to be confirmed by panel studies that have been postponed until COVID-19 disappears. However, our point-to-point comparison of student assessments in the field of economic / business disciplines has shown a rather good positive correlation with student achievements in learning the L2 (understood herein as English). Another indirect confirming evidence concerning the role of L2 in enhancing the interdisciplinary competence of students can be found in the works of neuroscience (Javan and Ghonsooly, 2018). Results of some studies in this field provide the first functional connectivity evidence regarding the dynamic role of the language processing in brain and cognitive control networks created while L2 (and next one) learning. Language, being at once both the creation of human cognition and an instrument in its service, is thus more likely than not to reflect, in its structure and functioning, more general cognitive abilities (Taylor, 1995, p. ix) [of a human being – **authors**]. Five cognitive processes related to L2 acquisition were defined (Selinker, 1972): (1) language transfer, (2) transfer of training, (3) strategies of L2 language learning, (4) L2 communication strategies, and (5) generalization of rules and principles of L2 to be used in acquiring other communicative languages. It seems to be obvious; the similar processes are decisive for acquiring for acquiring artificial languages of different disciplines by students where each student achieves its own disciplinary literacy that could be defined (Fang, 2012) as the ability to engage in social, semiotic, and cognitive practices consistent with those of content experts (Figure 1).

To connect acquiring the L2 with demands of interdisciplinary teaching we have, in addition to the said above, to involve into consideration such a concept as “boundary objects”

(Star and Griesemer, 1989, 410-411) where the latter plays a role of an “interdisciplinary language” or “interlanguage” that is used as the synonym for “boundary objects” (Pohl et al., 2019). The process of acquiring the L2 is somewhere near but is not quite like as the bilingualism emerging in ethnically mixed families. Nevertheless, the metaphor of bilingualism is a popular characterization of interdisciplinary work (*ibid.*). L2 learners rely heavily on working memory (Baddeley and Logie, 1999) and while acquiring the L2 they train and develop this kind of memory that is a limited capacity system of temporary storage and manipulation of information that is necessary for complex tasks such as comprehension and reasoning (Demir and Erçetin, 2020). The conclusion suggests itself that development of this working memory that is to be understood as a dynamic system that enables active processing various task information in support of the simultaneous execution of complex cognitive tasks that is of important and decisive use for interdisciplinary teaching. Therefore, in accordance with the review of a number of relevant works (some of which are mentioned above), we can conclude that obtaining L2 prepares brain's neural networks to process purposefully collected interdisciplinary information, called, as usual, the boundary objects, which allows effectuating an interdisciplinary communication and creates the basis for interdisciplinary learning.

3. Interdisciplinary language supported by the L2 as teaching means

Considering the interdisciplinary language or boundary objects as a universal tool for integrating quanta of knowledge and connecting people from different disciplines it seems necessary to pay special attention to such a concept as "interdisciplinary communicative competence" so necessary to have for future managers. This concept seems to be the logical result of understanding that the multidimensionality of the modern world (aka interdisciplinarity) requires its subjects (actors) to in one way or another integrate quanta of knowledge from different disciplinary areas [Clark and Wallace, 2015]. Obviously, to achieve this goal, it is necessary to ensure communication (aka translation, or transfer) of necessary knowledge quanta, which first raises the question of the communicative competence of the researcher (teacher, student, or manager). The communicative competence (e.g., linguistic, sociolinguistic, pragmatic, or discursive) was in many cases considered in pedagogical communities *in the linguistic context* (Mart, 2017) as an important prerequisite for mastering L2. Having its roots in the linguistic competence (Chomsky, 1965), this communicative competence went beyond the narrow linguistic framework [Hymes, 1972], and was further itemized firstly in three competencies (grammatical, sociolinguistic, and strategic) (Canale and Swain, 1980) and then – even in six ones (Van Ek, 1986, p. 29-57). The mainstream in the said competence ramification was understanding the communicative competence as rather intercultural than pure linguistical phenomenon.

Translating this situation onto the case of interlanguage it was necessary to move toward other kind of competence – the interdisciplinary competence. As it was defined (Lattuca, Knight, and Bergom, 2013), the interdisciplinary competence is such a competence that is represented by understanding different disciplinary knowledge, methods, expectations, and its boundaries. However, on the background of the said understanding the main sources of interdisciplinarity problems exist: (1) more or less different professional languages of people involved in applications of the interdisciplinarity (Nikitina, 2005), and (2) a set of knowledge quanta to be integrated in the subject field under consideration is not-so-well-structured and partly non conventionally understood (Tagard, 2014).

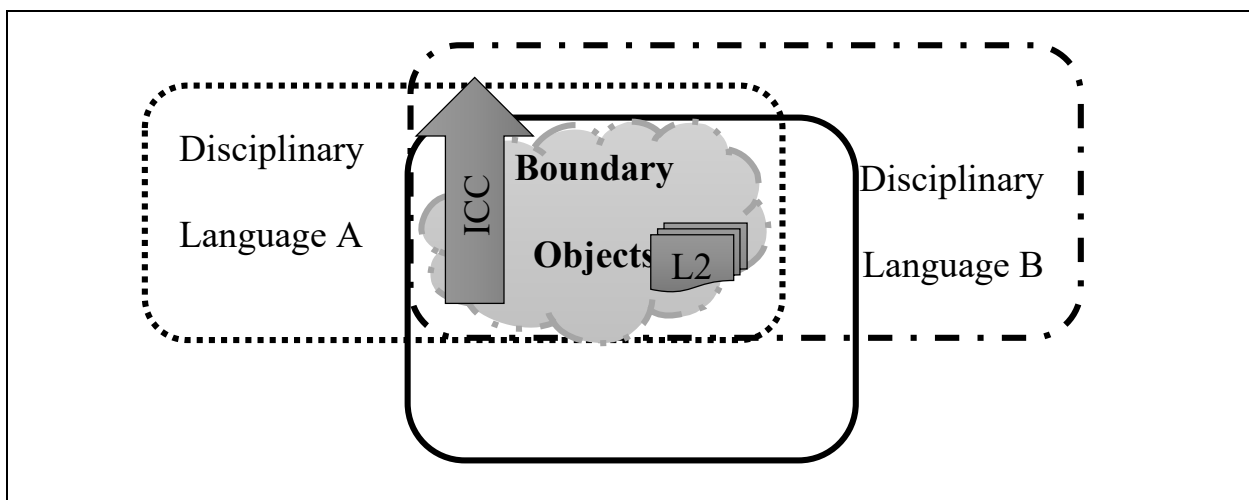

Figure 1. Visualized concept of boundary objects understood as an intersection – $A \cap B \cap C$ – of three professional disciplinary languages necessary to communicate three professional communities where the L2 serves as a catalysator of formatting an interdisciplinary language

Legend: The L2 sign is included in the corpus of boundary objects to highlight the fact when the main quanta of knowledge (A, B, and C) included therein are initially represented in the L2 (English in our case where the L1 is Russian). Besides, the L2 symbolize bilingualism provides a powerful form of “brain training” to enhance cognitive abilities of bilinguals [Cybulska, 2011; Fox, Corretjer and Webb, 2019] or other people having a rather deep knowledge of the L2. ICC – emerging interdisciplinary communicative competence.

Source: designed by authors

Since the central task of interdisciplinary teaching is to ensure mutual understanding between different disciplines, the necessity to have a communicative tool arises - namely, this is the language of interdisciplinary communication, that could be understood as the primary basis for constructing and developing the boundary objects (Table 1) kindred to the *Popper's*

World 3 (Popper, 1978) or *un monde de l'art* by Becker (Benghozi, 1990). Therefore, metaphorically said, emerging the boundary objects construct reminds moving from deterministic Rutherford-Bohr model of atom to Schrödinger's one where electrons exist but have not any fixed position in the space and time continuum. It is interesting that *vingt ans apres* (1990-2010) the “mother of boundary objects” used the same allusion (Star, 2010, p. 603): “We are in a sense stuck with using Newtonian language for quantum phenomena”.

Table 1. Content items under concepts “Popper’s World 3” and “Boundary Objects”

<p>By world 3 (Popper, 1978) I mean the world of the products of the human mind, such as languages; tales and stories and religious myths; scientific conjectures or theories, and mathematical constructions; songs and symphonies; paintings and sculptures. But also, aero planes and airports and other feats of engineering.</p>	<p>Boundary objects [Huvila et al., 2016]: activities, archival standards, community information, concepts, digital literacy, documents, genre, information services, metaphors, methods, policies, repositories and digital libraries, room / space, standards, visual representations</p>
--	--

Source: Compiled by authors based on references presented in the columns above.

It should be said that these “boundary objects” understood as an interdisciplinary language should serve not only two essential purposes (Sternberg, 1999) for communication (receiving, decoding, and comprehending inputs from external sources) and expressing and producing encoded language outputs (for external sources) but beyond these functions acquiring and using an L2 may enable bilinguals or those who has acquired the said L2 to develop *special expertise* that extends beyond language into cognition, *shapes the brain networks* that support *cognitive control*, and *provides cognitive resources* (Kroll, Bobb and Hoshino, 2014) [*italics* done by **authors**]. Thus, the acquired L2 can be considered as a "catalyst" for the additional development of the cognitive abilities of students / teachers, making them more successful in learning / teaching, as well as in applying / developing new disciplinary knowledge.

4. Conclusion

Given that any natural language (it doesn't matter the first or the second) is more developed / ramified (in terms of its language complexity – Qinghua and Xinxin, 2019) than any artificial disciplinary language (Febres, Jaffé, and Gershenson, 2019), the L2

learning / teaching process should be seen as the most important prerequisite for mastering / composing the boundary objects, which forms a synthetic language for newly created disciplines. In other words, the higher the L2 proficiency level of students, the more capacities they have for understanding the set of disciplinary languages (*i.e.*, boundary objects) required to successfully participate in the study of different interdisciplinary courses. In addition, given that L2 is English (this is true today due to the communicative role of the lingua franca for science, business, politics, etc.), the L2 fluency is an effective key to huge online / offline information resources. By virtue of the above, graduate managers must have great abilities and have a competitive advantage in labor markets.

The theoretical research presented herein should serve only as a basis for empirical ones. The conceptual provisions in the present paper were partly proved only till today by several dozen student interviews and testing the positive correlation between individual assessments concerning the L2 (English) and major disciplines among students the future managers. Therefore, the authors are going to continue their research and are searching for collaboration for similar advanced research that could be conducted by interdisciplinary and international team.

References

- Муртазаев, А. и Миронова, М. (2021) Англоязычные программы в российских вузах: Мнение экспертов, *Forbes Education*, Retrieved from <https://education.forbes.ru/authors/angloyazychnyie-programmy> 17 August 2021.
- Современные методы и технологии преподавания иностранных языков* (2019). Чуваш. гос. пед. ун-т; отв. ред. Н. В. Кормилина, Н. Ю. Шугаева. – Чебоксары: Чуваш. гос. пед. ун-т Retrieved from https://kpfu.ru/staff_files/F_1487775798/Sovremennye_metody_i_tekhnologii_prepodavaniya_inostrannykh_yazykov.pdf 17 August 2021.
- Baddeley, A.D. and Logie, R.H. (1999). Working memory: The multiple component model. In: *Models of Working Memory* / Eds. A. Miyake and P. Shah, Cambridge University Press, Cambridge, 28-61.
- Benghozi P.-J. 1990. Becker Howard S., Les mondes de l'art. *Revue française de sociologie*, 31(1); 133-139 URL: https://www.persee.fr/doc/rfsoc_0035-2969_1990_num_31_1_1086
- Bourdieu, P. (1985) The Forms of Capital, p. 46-58 in Richardson, J (ed). Handbook of Theory of Research of the Sociology of Education. Westport, CT: Greenwood
- Canale, M. and Swain, M. (1980) Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second

- Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics* 1(1): 1-47.
- Chomsky, N. (1965) *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA: MIT Press
- Clark, S.G. and Wallace, R.L. (2015) Integration and interdisciplinarity: concepts, frameworks, and education *Political Sciences* 48: 233–255 DOI 10.1007/s11077-015-9210-4
- Cybulska, K. (2011) Developing Individual Multilingualism in Higher Education: Prospects and Dilemmas, *Verbum* 20: 73-83 doi: 10.15388/Verb.2011.2.4957.
- Demir, B. and Erçetin, G. (2020) Exploring the Role of Proficiency as a Mediator of the Relationship between Working Memory and Text Comprehension in the L2. *Turkish Online Journal of English Language Teaching* 5(3),: 156-178.
- Fang, Zh. (2012) Language Correlates of Disciplinary Literacy, *Top Lang Disorders*, 32(1): 19–34 DOI: 10.1097/TLD.0b013e31824501de
- Fox, R., Corretjer, O. and Webb, R. 2019. Benefits of foreign language learning and bilingualism: An analysis of published empirical research 2005–2011 *Foreign Language Annals* 52:699–726. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/flan.12418>
- Febres, G., Jaffé, K., and Gershenson, C. (2019) Complexity measurement of natural and artificial languages, *Complexity* 20(6) DOI: 10.1002/cplx.21529
- Fernandes, V. and Rauen, W.B. (2016) Sustainability: an interdisciplinary field *Fronteiras: Journal of Social, Technological and Environmental Science* 5 (3): 188–204 DOI: <https://doi.org/10.21664/2238-8869.2016v5i3>
- Frumina, E. and West, P. (2012) *Internationalisation of Russian higher Education: The English Language Dimension*, British Council, Moscow. Retrieved from <http://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/RussianBaselineReport2012.pdf> on 17 August 2021.
- Furubotn E. G. and Richter R. (1997) *Institutions and Economic Theory. The Contribution of the New Institutional Economics*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- Hayek, F. A. (1991) *The Fatal Conceit: The Errors of Socialism*. The University of Chicago Press.
- Huvila, I., Anderson, T.D., Jansen, E., McKenzie, P. and Worrall, A. (2016) Boundary Objects in Information Science *FIMS Publications*. 156. <https://ir.lib.uwo.ca/fimspub/156>
- Hymes, D. H. (1972) On communicative competence. In: *Sociolinguistics: Selected Readings*: Eds: J. B. Pride and J. Holmes 269-293. Harmondsworth: Penguin
- Javan, S.S. and Ghonsooly, B. (2018) Learning a Foreign Language: A New Path to Enhancement of Cognitive Functions, *Journal of Psycholinguistic Research*, 47(1): 125-138 DOI 10.1007/s10936-017-9518-7

- Kroll, J. F., Bobb, S. C. and Hoshino, N. (2014) Two languages in mind: Bilingualism as a tool to investigate language, cognition, and the brain. *Current Directions in Psychological Science*, 23(3), 159-163 doi:10.1177/0963721414528511.
- Lattuca, L., Knight, D. and Bergom, I. (2013). Developing a measure of interdisciplinary competence. *International Journal of Engineering Education*, 29(3): 726–739
- Lubin, D.A., and Esty, D.C. (2010) The Sustainability Imperative, *Harvard Business Review*, 88(5): 42-50
- Mart, Ç, T. (2017) From Communicative Competence to Language Development, *International Journal of English Linguistics* 8(2): 163-167 doi:10.5539/ijel.v8n2p163
- Nikitina, S. (2005) Pathways of Interdisciplinary Cognition, *Cognition and Instruction* 23(3): 389-425, DOI: 10.1207/s1532690xci2303_3):
- North D. C. (1994) Economic performance through time. *American Economic Review* 84 (3): 359–368.
- Popper, K. (1978) *Three Worlds*, The Tanner Lecture on Human Values URL: https://tannerlectures.utah.edu/_documents/a-to-z/p/popper80.pdf
- Proshina, Z.G. and Lawrick, E. (2009) *The bibliography of publications on English in Russia*. Retrieved from http://www.elawrick.com/pdfs/Bibliography_10112009.pdf on 17 August 2021.
- Pohl, Ch., Fam, D., Hoffmann, S., Mitchell, C. (2019) Exploring Julie Thompson Klein’s Framework for Analysis of Boundary Work, *Issues in Interdisciplinary Studies*. 37(2): 62-89
- Qinghua, M. and Xinxin, W. (2019) What Is Language Complexity? *Macrolinguistics*, 7(2) (Serial No.11):1-29 DOI: 10.26478/ja2019.7.11.1
- Selinker, L. (1972) Interlanguage. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10: 209-231.
- Star, S.L. (2010) This is Not a Boundary Object: Reflections on the Origin of a Concept, *Science, Technology, & Human Values* 35(5): 601-617 DOI: 10.1177/0162243910377624
- Star, S.L. and Griesemer, J.L. (1989) Institutional ecology, ‘translations’ and boundary objects. Amateurs and professionals in Berkeley’s Museum of Vertebrate Zoology 1907-1939, *Social Studies of Science*, 19: 387-420.
- Sternberg, R. J. (1999) *Cognitive Psychology*. Fort Worth, Texas: Harcourt Brace College Publishers.
- Students abroad* (2015) Teaching English in Russia: The Complete Guide. Retrieved from: <http://students.sras.org/teaching-english-in-russia-the-complete-guide/>
- Tagard P. (2014) Interdisciplinarity: trade zones in cognitive science, *Logos* 1(97): 35-60.

- Taylor, J. R. (1995) *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- The SDGs in Action* (2021) Retrieved from <https://www.undp.org/sustainable-development-goals> on 16 August 2021.
- Van Ek, J. (1986) *Objectives for Foreign Language Learning*. Strasbourg: Council of Europe.
URL: <http://docshare04.docshare.tips/files/25602/256022990.pdf>
- Wardhaugh R. and Fuller J. M. 2015. *An Introduction to Sociolinguistics*. Seventh edition. John Wiley & Sons.
- STUDENTS ABROAD (2015) *Teaching English in Russia: The Complete Guide*. [Online] Available from: <http://students.sras.org/teaching-english-in-russia-the-complete-guide/>

Authors Data

Vitaly Cherenkov, Graduate School of Management under Saint-Petersburg State University, Volkhovskiy per., 3, Saint-Petersburg, Russia, 199004, tel.: +7 (812) 323-84-56, email: cherenkov@gsom.spbu.ru

Natalia Drozdova, Graduate School of Management under Saint-Petersburg State University, Volkhovskiy per., 3, Saint-Petersburg, Russia, 199004, tel.: +7 (812) 323-84-56, email: ndrozdova@gsom.spbu.ru

LINGUISTIC EDUCATION PROCESS AND ORGANIZATION OF TRAINING FOREIGN LANGUAGES

**Associate Professor, Ph.D. Alexander Fedyukovsky,
St. Petersburg State University of Economics, Russia**

Abstract: The article is devoted to the history of linguistic education in Russia. The author considers how the education purposes have changed under the influence of the political regime or social and economic transformations. Different approaches used in the Russian history of teaching foreign languages are analyzed: the grammar-translation method, the fundamental method, the linguo-social method, the communicative method, the competence-based and personality-focused method. The author concludes that it is the linguistic education system which first reacts any social changes.

Key words: linguistic education, Russia, teaching foreign languages, English language, competence-based approach.

Russia, at different stages of its development, has changed considerably enough for various reasons. The purposes have changed under the influence of the political regime or social and economic transformations.

The national history of the state education system can be divided into several historical stages (Миролюбов, 2002):

- Education system in the Russian Empire (18th - 19th centuries)
- Soviet education system (1917-1992)
- Contemporary education system (1992 - present)

All these systems differ in their approaches to education, various purposes they set, different models and resources for realization of certain tasks used.

Peter the Great laid the foundation of modern European education where some attempts to create the state education system were made. Till that time there were traditional church schools and schools which were available to the minority.

In 1755 the task of distributing national schools in all cities and populous settlements was set by the order of Catherine II.

However, the educational reform had certain shortcomings. The main reason of failures was the absence of the qualified teachers. The school curriculum had an encyclopedic character.

Children should have imparted knowledge in the most simple and clear language. The only method which was actively used while training was learning by heart. At that time the language structure was not studied. Pupils were considered as a vessel which needed to be

filled with some encyclopedic knowledge. This knowledge was also an indicator of pupils' intelligence. But they did not understand the structure of the learned language and did not know how to construct the offer to express their thoughts.

The second reason of failures of the educational reforms was the oblivion of the native language and culture. Most of teachers in educational institutions, home governesses and private teachers in families were foreigners. They came from foreign countries for earnings, knowing only the native language.

To correct the situation in Russian education, some appropriate measures were taken. For a start, the education became multisubject, as in the all-European educational institutions.

Teachers were given methodical recommendations how it is correct to present material to pupils. Teachers combined lectures with practical materials. For the first time, training syllabi were developed. Moreover, the schedule was created, and as long there has to pass the lesson of time. In other words, education tried to systematize and make process of training organized. Nevertheless, there was one task not resolved, i.e., the shortage of experts. Most teachers were invited from abroad.

During that period, the first technique of training, which succeeded the governess's method, appeared. In gymnasiums two foreign languages (French and German) plus classic languages were learned. Many scientists believed that learning classic languages plays a key role in development of pupils' thinking. The reason of such assumption was that in classic languages there are fewer violations between grammar and logic. It is important to point that the teacher had the right to choose the instruction method and textbooks for pupils.

In 1872 in gymnasiums there were two or three hours a week for teaching foreign languages. It could not provide the main requirement of the syllabus where the foreign language had to promote the general education, developing mental capacities. Then, more academic time for learning classic languages was allocated.

Pupils had to unmistakably translate more difficult articles into a foreign language and to write short compositions on certain subjects, mainly customary and technical, as well as to speak the language about daily objects, or trade and industry.

It is obvious that in order to read works by scientists and writers of foreign countries, the considerable vocabulary is required, it is necessary to know terms and to be familiar with styles of scientific and art works. These tasks were not realized at all. Moreover, in many educational institutions, foreign teachers did not conform to requirements of the highly qualified specialist.

In the early 20th century, there was reduction of the quantity of hours to learn languages both in gymnasiums, and in real schools, instead, there was strengthening of training other objects of arts education. In 1906-1907 the reform of reorganization of school

education with strengthening the natural science objects began. In this historical period there was not the general structure of training foreign languages.

It seems strange enough why, despite a relatively big quantity of hours, at the beginning of the 20th century the general level of knowledge of foreign languages remained low. There are several factors which can explain this paradox. Firstly, as it was described above, the education level of teachers was extremely low. Secondly, there was no certain technique of teaching developed. Thirdly, more attention was paid to learning classic languages that reduced the quantity of hours to train new ones. Fourthly, 2-3 academic hours a week to learn foreign languages is not enough for successful possession and practical use of language knowledge.

The method of training foreign languages which is partially used in modern technique of teaching is *the grammar-translation method*, which has not been used since the early 20th century any more. Formation of thinking on the basis of studying grammar happens at the expense of classic languages. For example, learning Latin was considered as the best development tool of logical thinking. The basis of training was formed by the texts illustrating provisions of the grammatical system of the foreign language.

Words were recommended to be learned, out of the context and word collocation, as isolated units. During classes, pupils were engaged only in translating texts from the foreign language into the native one, or on the contrary. Grammatical rules were learned by heart. Test material was offered as some sentences which were not connected between themselves.

In the early 20th century, the grammar-translation method finally disappeared (Дейкова, 2010).

Further, the education during the Soviet period is considered. In that period the state aspired to the ideal, where the main goal was to construct the society without any defects.

The war experience showed that there were not enough experts who knew foreign languages. The Soviet country needed a lot of qualified translators and professional teachers of foreign languages in universities. During the process of training specialists, the methods where attention was not paid to oral communication were used, and, as a result, the student possessed only the technology to use the dictionary that did not help the state to perform successful military activity in any way.

In the 1950-1960s, while teaching foreign languages, the preference was given to mechanical learning of lexical units and grammar rules. Textbooks were full of texts where, for example, engineers were trained how various technical terms sound in English and are translated.

As a result, the state received the experts who knew language in the theory and were not capable to use language in their professional activity. Practical requirement of using the language continues to be low or is absent at all.

This approach is called *the fundamental method* which purpose is to develop the terms' system by means of reading and translating professional and educational literature. One of the representatives of this approach is N.A. Bonk, the author of many English textbooks. One of the most popular textbooks is written in collaboration with G.A. Kotiy and N.A. Lukyanova, where the basic rules of reading, grammar and practical texts for material fixing are described.

The advantage of this approach is the fact that the expert owns a good grammatical base and is able to be guided in the written text. However, this knowledge is passive, the future expert will not be able to take a conversation, and, in general, is not ready to real communication with others.

The next approach of training the foreign language, which was popular in 1970-1980s, is *the linguo-social method*. The main aims of this approach were to create some cultural and regional geographic knowledge, to develop social and communicative abilities. The supporters of this method were firmly sure that the language loses its life when teachers and students intend to seize only "lifeless" lexical and grammatical forms.

In the 1970s it was necessary to adapt the student to conditions of another culture and language environment. The emphasis was placed on the aspect of speaking: students worked speech templates within a certain situation of communication.

The advantage of this approach was that now future experts had knowledge of the culture of other countries and could support any conversation. However, the situations which were played in dialogues were quite limited. Moreover, the ideological component dominated. The contents of textbooks, which were published, were strictly controlled. All training materials for students were politized.

Since the late 1980s training the foreign language in the kindergarten or elementary school has been organized. Parents tried, as soon as possible, to acquaint their children with learning foreign languages which further allowed their children to become more successful in the society and to realize themselves as personalities. Many schools with in-depth studying foreign languages opened.

At this stage of development of the Russian language education, the knowledge of foreign languages became vital. The expert who had such knowledge was appreciated as a professional in the sphere, and, respectively, was paid more.

At the same time, after falling of "The Iron Curtain", schools and courses of foreign languages were opened everywhere (Леонтьев, 2001). They used the intensive method of training their students where language was taught several hours a day. Russian manufacturers started to cooperate with their foreign colleagues. For the same reason there appeared some international companies' branches where the urgent need was to teach English for the Russian

personnel. There was a corporate training when the teacher was employed to train members of the company to communicate with their international clients.

This approach was used in the 1990s and is called functional and conceptual, or *communicative*. The communicative approach was considered as a set of speech, language and sociocultural competence. The aim of this approach is to create students' readiness for realizing communication needs based on their professional requirements.

The communicative method is designed, first of all, to remove students' fear of communication. It is supposed that the student obtains the ability to effectively use the foreign language as means of interlingual communication. At that time the focus was on what the student studied and who he intended to be, and these defined the special material for classes with a bias on the student's future specialty. At the end of training the language barrier disappeared, the range of language communication extended.

However, a lack of this method was that students possessed a limited lexicon, i.e., they could communicate only on certain subjects connected with their future professions. Nevertheless, there was a lack of manuals which would be focused on mastering speech abilities and would offer enough material connected with the social culture of the learned language.

It was worth rethinking the role of foreign languages in social life: to enhance some pragmatical aspects of training, to raise the foreign language status. However, realization of above-mentioned ideas was caused by insufficient academic resources which, undoubtedly, negatively affected the education quality.

In the 2000s there was a transfer from the communicative approach to *the competence-based and personality-focused method*. The aim of this approach was to acquire the foreign language as means of professional communication and instrument of cognitive activity and self-development.

At that time there increased a demand for experts with knowledge of foreign languages. Training such experts had to occupy minimum time. To make the process of learning foreign languages fast, students were trained with sample speech units. In this approach there were added such aspects as listening and writing. The advantages of this approach are that communication becomes practice-focused. The student can communicate not only on professional subjects.

Nowadays the cross-disciplinary approach in training foreign languages prevails. The main aim of this approach is to form the student's readiness to function as a subject in the international professional community where the language competence acts as means to obtain some additional professional knowledge and as means to solve professional tasks. This approach is implemented in training by means of developing such skills as speaking, writing

and reading. The advantage of the cross-disciplinary approach can be considered as expansion of a range of communication situations, an increase in professional motivation.

However, this approach needs some completion in terms of methodological practice, and, as the practice demonstrates, the educational system is not ready to full application of this approach in educational purposes. The contemporary situation in language education has changed a lot, and it is difficult to present the expert who does not know any foreign language. It means that the language competence in many respects defines the success of the state in the world interaction. Nowadays it is necessary to provide the world labor market linguistically with qualified personnel in order to increase the world progress in all spheres, especially in the spheres of science and technology.

If this requirement is not met, it will be the main obstacle in aspiration of the Russian higher school to occupy the leading positions in the world. Moreover, the state will just stop being competitive. Respectively, the foreign-language competence becomes significant; without it, experts cannot realize themselves in the contemporary labor market.

Therefore, it is possible to conclude that as soon as the state sets new tasks for the society, and forms new requirements to future experts, the society reacts, first of all, to these changes, in education sphere. At different stages of the state development, there were different tasks and objects concerning the system of training linguists. For example, during the post-war period there was a sharp need for training qualified translators. In order to prepare them, the direct method of teaching where students were taught only how it was correct to translate and write in the foreign language. The language acquisition at the level of oral communication was not meant.

Nowadays, during the globalization of the world economy, when there is a global trend in integration, the state dictates new purposes and tasks to the society. These are the development of oral intercultural communication where the linguist has to own some knowledge, skills and abilities and to be able to use these three components in the professional activities. Russian education has to meet the international standards. In order to realize this objective, it is necessary to consider the actual process of forming the competence-based approach in training students-linguists in universities. But this is a separate issue to be discussed.

References

- Дейкова, Л. А. (2010) *Становление и развитие системы лингвистического образования студентов вузов в России*. Москва: Флинта.
- Леонтьев А.А. (2001) *История образования в России от древней Руси до конца XX века*. Русский язык. № 33.

Миролюбов, А.А. (2002) *История отечественной методики обучения иностранным языкам*. Москва: Ступени: Инфра-М.

Author Data

Alexander Fedyukovsky, St. Petersburg State University of Economics, Russia

<https://en.unecon.ru/>

<https://orcid.org/0000-0002-7777-6988>

Scopus Author ID: 57222210777

CREATING CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVE POTENTIAL

Associate professor, PhD (in Pedagogy) E. A. Voilokova, St. Petersburg State
University of Economics, Russia

Senior Lecturer O. V. Suslova, St. Petersburg State University of Economics, Russia

Abstract: The article presents the relevance of applying higher education in teaching not only professional skills and competencies, but also effective creative potential. It shows that each specialty has its own standards where types of activities, skills and competencies the university graduate should master are clearly spelled out. However, along with professional, subject-oriented competencies, the issues of teaching creative work and creating conditions for the realization of a person's creative potential become particularly relevant. The article provides practical experience of the English language department №1 designed not only to teach the methodology of creative activity, which implies research activities, but also to create conditions to implement creative ideas of talented students and the development of their creative potential.

Key words: higher education, creative potential, extracurricular activities of students, team project work

Quality of education is one of the urgent tasks of our time, both for Russia and for the entire world community. Currently, growing foreign economic relations require the involvement of specialists with knowledge of one or even several foreign languages. The training of specialists with higher economic education combining professional competence with a high general culture requires constant improvement of the quality of the educational process and increasing satisfaction with the quality of the process both for consumers and for other interested parties. The solution to this problem may be associated with the modernization of the content of education and the optimization of methods and technologies in organizing the educational process.

In this regard, the issues of teaching creative work and creating conditions for the realization of a person's creative potential become particularly relevant.

School graduates who come to university often have a low level of creative activity. There are several reasons for this, one of which is the total Internet addiction of current and future students. They receive information through several channels at the same time. They only turn off their phones when they're asleep. The scientific and cognitive potential of the Internet is devalued by its negative impact on the brain and personality. The abundance of information, according to scientists, does not contribute to the flexibility of thinking,

suppresses the processes of analysis and synthesis, and, ultimately, a person becomes incapable of creative activity.

As a result, a person with sluggish thinking, quickly losing attention, little initiative, with low creative activity turns out to be on the student bench, while having a fairly high level of claims and ambitions. These characteristics, according to many social studies, are applicable to 80% of students, and in no way exclude the presence of talented, purposeful students. Thus, the burden of teaching creative, especially effective creative work falls on higher education. It is designed not only to teach the methodology of creative activity, which implies research activities, but also to create conditions for the implementation of creative ideas of talented students and the development of the cornered, but not destroyed creative potential of 80% of students.

Many researchers raise a legitimate question as to whether the university is a suitable place for teaching special skills and abilities. During his studies, the student receives only half of the necessary knowledge in the field of working methods, management, and the use of appropriate methods of communication in a team. According to [1], different companies require different competencies, they will depend on the corporate culture, marketing strategy and many other factors. A number of skills can be obtained only from practical experience, and not as a result of mastering theoretical knowledge.

One of the ways to solve this problem is the use of various forms of training, control and independent work of students. In particular, new opportunities in managing independent work of students are through their participation in Olympiads and contests in a foreign language. This is especially relevant at the present stage in the framework of personality-oriented learning, because information and communication technologies are organically included in all the variety of innovative directions in the development of modern methods and forms of education.

As a positive example of creating conditions for the development of creative abilities of students, we can cite the work of the Department of English No. 1 of St. Petersburg State University of Economics on the organization of extracurricular activities of students.

Throughout the academic year, the department conducts more than ten events involving both bachelor and master degree students. Here are just a few of them:

- Contest "Me and my future job. Self-Presentation" invites participants to look into the future and imagine themselves as a successful, effective employee of an international company or the owner of their own business. Creative implementation of projects is a prerequisite for participation in the competition. Different forms of presentation of information from writing essays and video presentations to handmade crafts make this competition attractive for students who want to show themselves as a creative person. During this competition, it is possible to identify really talented and purposeful students.

- The Business and Society presentation contest is of interest to students from all over the country. To participate in the competition, it is necessary to prepare a presentation

on a relevant topic and pass a qualifying round conducted by teachers in groups. Unlike the previous competition, the process of working on the presentation involves the joint creative activity of the teacher and the student. The teacher has the opportunity to stimulate the creative activity of students, while teaching them the basics of project work.

- The contest of group presentations involves the participation of teams consisting of three people. The teams prepare a presentation on a given topic. The main condition is the interaction of students in a group and a creative form of presentation of information. As we know, the main methods of generating creative ideas assume the presence of a group. Such work contributes to the release of inner energy and huge creative potential. Motivation increases many times. Even passive students, getting into the group, begin to show creative initiative. The competent guidance of the teacher helps not only to fulfill the tasks of the competition related to the development of a number of competencies, but also to increase the satisfaction of each team member from the results they have achieved.

- English Language Olympiad "Academic and professional business language skills. Challenge Cup" offers to take part in competitions of various levels, from a simple grammar test to such creative tasks as the artistic translation of a poem and a paraphrase of a famous fairy tale in an economic way.

Almost all the activities of the department are aimed at developing and revealing the creative potential of students. The results of this work are expressed in increasing students' motivation for creative activity in general, increasing their self-esteem, more successful mastering of the educational program and, of course, more effective professional self-determination.

References

1. Байденко В.И. Компетентностный подход к проектированию государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (методологические и методические вопросы): Методическое пособие. - М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2005. - 114 с.
2. Государственный образовательный стандарт высшего профессионального образования. Retrieved from edu.tsu.tula.ru

Authors Data

E. A. Voilokova, St. Petersburg State University of Economics, Russia

O. V. Suslova, St. Petersburg State University of Economics, Russia

<https://en.unecon.ru>

English language Department №1

MAINTAINING STUDENTS' MOTIVATION WHEN ORGANIZING DISTANCE LEARNING OF FOREIGN LANGUAGE

Senior Lecturer E. K. Gulova, English language Department №1, Saint-Petersburg State University, Saint-Petersburg, Russia

Abstract: The article is devoted to the main problem of maintaining students' motivation in the conditions of distance learning. The article focuses on the principles of teaching a foreign language: the principle of individualization and the principle of active learning. The author characterizes the main factors which influence the level of motivation in the process of teaching students of the generation Z.

Key words: distance learning, personal individualization, maintaining motivation, foreign language teaching

In the conditions of an informationally active and constantly changing world, the advantages of an electronic educational environment contribute to the development of the potential of students. (Skorobrenko, Baronenko, 2019; Gulova, 2019) At the same time, the organization of the educational process aimed at mastering speech activity on a distance basis provides for a flexible schedule for completing tasks; timely control and feedback on the results of the student's independent work.

The results of the analysis, built on the Scopus database, demonstrate that the number of scientific studies focused on motivation in the context of distance learning has increased dramatically in recent years, since the format of distance learning raises increased attention to issues related to student motivation. (Meşe, Sevilen, 2021)

The formation of the motivational sphere of a person is adaptable and changing in time due to purposeful educational influence. Motivation researchers identify a number of factors that contribute to increased engagement in classroom language learning. Among them we can point out students' attitude towards a foreign language community, towards the country of the target language. Self-perception, understood as self-esteem, is embodied in the expectation of the success of the implementation of their abilities in the field of study. Resulting factors include setting goals and understanding the significance of reasons for learning a language, as well as autonomy or immersion in the learning process. Establishing contact with a teacher and groupmates is considered as the leading factor which creates motivation, along with such personal characteristics as: language learning aptitude, age, gender, learning experience. (Daver, 2008: 32)

Researchers observe that the role of intrinsic and extrinsic factors on the formation of

motivation should not be underestimated particularly when organizing distance learning. Intrinsic factors include satisfaction with the course, self-determination, and the need for socialization. Extrinsic factors relate to interactions with teachers, groupmates and the organization of distance learning in general.

According to the study, the intrinsic and extrinsic motivation of the participants was lower in distance learning compared to face-to-face education and the reason for it was formulated as the lack of sufficient interaction with peers and teachers. Students reported a higher level of motivation in the presence of full feedback from the teacher. (Meşe, Sevilen, 2021)

Young people entering higher educational institutions in the 21st century belong to Generation Z or Generation i, Generation N, Thumb Generation. They were born after 1996 in the information society and grew up during the development of multimedia and digital technologies. (Tapscott, 2008) R.I. Mamina and I.I. Tolstikova elucidate in detail the value orientations and commitment of generation Z. Among the most important are the following: “an emphasis on individual values, a cult of publicity, personalization, focus on activities in the network”. (Mamina, Tolstikova, 2019: 34) The importance of the dialogue between generations and, above all, the peculiarities of interaction with generation Z (phygital-generation) becomes particularly important when organizing distance learning. Generation Z was formed “to a greater extent under the influence of the virtual world and its opportunities, the conventions of its parameters, and therefore the principle of ‘here and now’ operates, they do not know how and do not want to plan, but quickly adjust and adapt to everything new, changeable”. (Mamina, Tolstikova, 2019: 39)

At the same time, studies pay attention to certain psychological characteristics of generation Z, which create difficulties for them in learning, for example, a lack of understanding of diverse material and the lack of the ability to assimilate large amounts of information; loss of interest due to ‘boring’ presentation or lack of a game moment in training; predominance of ‘clip’ thinking. Low communication skills and the problem of time-management in the educational process are also mentioned as obstacles to better learning. (Lumpieva, Volkov: 2013)

In view of the above, let us dwell on the basic psychological principles of teaching a foreign language on a distant basis to students of generation Z. The principle of individualization involves knowledge of the individual personality traits of the students, their interests, preferences, abilities, personal characteristics, etc. The means of implementing this principle are individual tasks, including selection from appropriate sources of information on topics of interest to students.

Personal individualization is a process of creating motivation and activity. An individual reaction in teaching a foreign language becomes possible if the formulated speech

task satisfies the growing needs and interests of the learner as a person. “Individualization, taking into consideration psychological characteristics, is carried out thanks to the powerful potential of computer tools for adaptation to the needs of a particular user”. (Smirnova, 2016: 409)

The individual psychological characteristics of each student and the level of linguistic competence of the whole group can be covered in distance learning. According to the researchers, one of the solutions to the problem of organizing feedback with students in order to retain their motivation and involvement in the lesson is ‘the use of gamified systems in a working environment’. (Mamina, Tolstikova, 2019: 39)

Thus, individual psychological approach in learning a foreign language using electronic means is their adaptability, “which is realized in the possibility of adapting the learning system to the peculiarities of a particular learning process in order to optimize it concentrating on the psychological characteristics of students (type of memory, type of temperament, etc.)”. (Smirnova, 2016: 409) This idea is best supported by the results of a study conducted at the Spears School of Business at Oklahoma State University. During the study, the personal qualities and style of thinking of more than 150 students were measured, then their preferences in virtual teamwork were assessed. Extroverts have been found to prefer face-to-face communication, as the virtual format of communication gives them less inspiration than face-to-face interaction with colleagues. Communication with colleagues is energy-intensive for introverts, who are more inclined to work alone, but they adapt better to the virtual team environment, given that it requires a little face-to-face interaction. (Jarrett, 2020)

In teaching foreign languages, it is also necessary to highlight the principle of activity, which is considered in modern psychology as the main characteristic of the cognition process. This principle is put into practice through the use of teaching techniques that can increase motivation, arouse interest in mastering the necessary skills. Active learning is aimed at the formation of reflective thinking, which increases the effectiveness of the learning process and contributes to the formation of the main motives in the process of learning a foreign language. Discussion activates the cognitive activity of students, creates conditions in which they can apply and describe personal life experience.

The consideration of the main factors contributing to maintaining motivation in distance and full-time education leads to conclusion that the distance communication format provides new cognitive opportunities, allows you to create problem situations, build a dialogue with students, while controlling the actions of students in full. It is impossible to deny “the essential advantage of using information and communication technologies in the organization of the learning process, which is the variability of tasks to diversify the educational process”. (Skorobrenko, Baronenko, 2019: 312)

Distance learning contributes to the formation of students' ability and desire to study independently, creates conditions for the independent use of various sources of information and its assessment, thanks to more natural conditions for organizing training using various organizational forms of work. (Smirnova, 2016)

Moreover, “the advantages of using information technology in comparison with traditional methods are expressed in a combination of audio and video visualization; using an interactive, multimedia board for presentation, which allows you to more clearly present and activate lexical-grammatical and phonetic material; the possibility of using diagrams, graphs, diagrams, tables as handouts; ensuring the effectiveness of perception and memorization of educational material”. (Belkina, 2020: 205)

So, the powerful instrument of improving students' motivation in conditions of distance foreign language learning is a system of incentives that direct educational activities including interest (to the topic and activity), relevance, expectation (success and control) and satisfaction. The optimal organization of the educational process implies knowledge of specific motives for learning, which affect the effectiveness of learning foreign languages. The teacher's task is not only to correctly identify them, but also to wisely manage these motives and develop the intrinsic motivation of students, which will lead to real success in learning foreign languages.

Based on the ideas above one may conclude that it is necessary to think over ways to establish active interaction between teachers and students. The course content and material should be varied and rich in order to maximize the motivation of students and prepare them for self-study.

References

1. Belkina A. (2020) The use of information technologies in teaching foreign languages at the university // Shatilov readings. Digitalization of foreign language education: collection of articles. scientific. tr. - SPb. : POLYTECH-PRESS, 2020.
2. Gulova E. (2019) The use of mobile technologies in teaching a professional foreign language in non-linguistic universities (using the example of an application for the Moodle distance learning system) - Humanities and the challenges of our time: collection of articles of the scientific conference on December 20-21, 2018. - SPb. : Publishing house of SPbGEU.
3. Daver M. (2008) Motivational and strategic aspects of a personality-oriented approach to the study of Russian as a foreign language at the initial stage: Author's abstract. diss. doc. ped. Sciences. - Moscow, 2008.
4. Lumpieva, T. Generation Z: psychological characteristics of modern students. / T.P.

- Lumpieva, A.F. Volkov // - URL: <https://docplayer.ru/44994703-Pokolenie-z-psihologicheskie-osobnostisovremennyh-studentov.html> (on 25 September 2021).
5. Mamina R., Tolstikova I. (2019) Generational problems in the digital era: philosophical projection // DISCOURSE.
 6. Skorobrenko I., Baronenko E. (2019) The role of information and communication technologies in the process of language training of future teachers // Informatization of education and methods of e-learning: materials of the III Intern. scientific. conf. Krasnoyarsk: Siberian Federal University, Institute of Space and Information Technologies.
 7. Smirnova E. (2016) Individual psychological aspect in teaching a foreign language when using electronic educational tools. // ANI: pedagogy and psychology. 2016.
 8. Meşe, E. & Sevilen, Ç. (2021). Factors influencing EFL students' motivation in online learning: A qualitative case study. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4 (1), 11-22. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1286748.pdf> (date accessed: 12.06.2021).
 9. Tapscott, D. (2008) *Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World* / D. Tapscott. - McGraw-Hill.
 10. Jarrett, Ch. (2020) The personalities that benefit most from remote work. <https://www.bbc.com/worklife/article/20200601-the-personalities-that-benefit-most-from-remote-work> (on 25 September 2021).

Author Data

E. K. Gulova, St. Petersburg State University of Economics, Russia
University address: emb. Griboyedov Canal, 30-32, St. Petersburg, 191023
Phone number: +7-911-929-62-68
E-mail: 1227k@list.ru
<https://en.unecon.ru>
English language Department №1

COMPETING AND CREATING WITH THE TEACHER: TOM SAWYER'S TRICK IN ACADEMIC ESP CLASSES

Senior Lecturer Albena Stefanova, PhD
University of National and World Economy, Bulgaria

Abstract: Nowadays, teaching ESP to students is different compared to decades ago because the new generations of learners have different needs as well as learning and communication styles. Besides, the significant advance in science and technology provided opportunities for the introduction of new teaching approaches, methods and techniques resulting in improved learning effectiveness and student achievements. Most of the teaching novelties are based on inter- and multidisciplinary approaches. However, the article presents the author's experience of using ideas from literature and shows how applying creatively an approach involving fun and collaboration it is possible to enhance student motivation and engagement and achieve increased ESP course effectiveness in the tertiary sector. Taking advantage of the whitewashing scene and the life lesson from Mark Twain's „The Adventures of Tom Sawyer“, a teacher could vary a lesson and a course by fostering team spirit and empowering students to create content, activities and syllabi together as co-creators, collaborators and co-assessors.

Key words: ESP, English for Specific Purposes, student engagement, learner motivation, academic ESP classes

Nowadays, with the remarkable advance in science and technology as well as with the new generations of learners, it becomes clear that teachers should adjust to a changing situation and approach students in a way that would result in their interest to and involvement in learning. Inter- and multidisciplinary approaches and techniques are applied based on psychology, methodology and economics (Stefanova & Zabunov, 2020a, 2020b), for instance. Human progress has reached a point when science fiction ideas and plots have turned into reality with artificial intelligence being introduced in a number of areas, including education with testing systems and tools for skills development. Information and communication technologies have transformed our lives by creating a virtual reality that some individuals live mostly in: communicating, expressing themselves, working, creating, existing.

The new generations, Generation Y or the Millennials and Generation Z, start using modern devices from a very early age and actually grow up with them. This reflects on the way they perceive, interact, communicate and learn. Being constantly exposed to computer-based technology, this cohort of young people was called “digital natives” by Prensky (2001). Barnes et al. (2007) emphasise the fact that this cohort is not just acculturated to digital and

cyber technology, but saturated with it because according to Bonamici et al. (2005) when they turn 21, each digital native has spent on average 10 000 hours playing video games; 200 000 hours on e-mail; 20 000 hours watching TV; 10,000 hours on cell phones, and under 5,000 hours reading. Hence, as a style of learning, these generations are more independent and autonomous, like to search the Internet for information, require explanations regarding the why and how they are being taught and assessed, and need more interaction with the teacher and their peers. This reshaping of the learning process in accordance with the needs of the new generations and aimed at enhancing learners' motivation and engagement involves interaction, exploration, relevancy and instruction (Windham, 2005) as well as authentic assessment taking into account the changes in the learning process (Taylor & Parsons, 2011). Alsop (2008) notes the fact that Generations Z and Y are collaborative and like group work because they find it enjoyable and offering an opportunity for communication with peers as well as work stimulating their inventiveness and resourcefulness, which could be an option to increase learner engagement.

Academic ESP courses

Based on Carter's definition, ESP courses have three distinctive features:

- authentic materials – the materials that a teacher uses throughout a course in order to develop and improve all competences comprising student functional communicative competence by providing authentic communicative situations, an authentic classroom and building up authentic response;
- specific aim – the specific aim/aims related to the learners' needs within each course. In academic ESP courses, the aims include the honing of all specialised skills for reading, writing, speaking and listening. However, it is possible to have ESP courses with a focus on receptive or productive skills, or with a focus on particular skills within each of these activities. For instance, there could be courses on negotiating, report writing or giving presentations.
- self-direction – means achieving a high level of learner functional communicative competence allowing the learner to be a proficient language user who is able to make decisions about their language learning and improvement by directing them as to where, what and how to learn. (Carter, 1983)

The academic courses in ESP in Bulgaria and at the University of National and World Economy in particular are aimed at achieving a high level of student functional communicative competence – levels C1 (for the first foreign language studied) and B2 (for the second foreign language studied) of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) of the EU. In accordance with academic and state standards, students are expected to acquire the knowledge and skills that will enable them to be competitive on the

labour market and function successfully in professional and occupational contexts. This means that the students of economics and socio-political studies are taught how to work with and produce specialised texts. For instance, they have to be able to listen to specialised texts related to negotiating, describing trends, expressing positions; to write business letters and reports; to prepare and give presentations; to hold meetings and negotiations, to summarise or to give justified opinions. The learning process involves project work, simulations, case studies, specialised translation. While doing assignments, students have to work with enormous and various databases, process and analyse specialised information. Thus they hone not only their functional communicative competence, but also the 21st century skills for critical and analytical thinking, team work and citizenship.

Although the ESP course syllabi are in line with the contemporary trends in the teaching of English and ESP, a teacher needs to introduce novel methods and techniques to awake students' interest in ESP and to facilitate this process. Students tend to feel bored or frustrated when they have to perform activities they find difficult or irrelevant, so a teacher has to act in an unconventional way and be more creative to show learners the relation between the material taught and its application in real-life professional situations. Furthermore, the teacher must be inventive in selecting the most appropriate tasks and take into account the specific features of the new generations of learners by involving students in learning that includes interaction and exploration, fosters team spirit and provides for learner independence, autonomy and active participation in the creation of learning content, situations and discussions. This is a challenge difficult to address because most of the teachers belong to other generations and have been accustomed to another way of working with learners and a lot of them refuse to or find it difficult to adapt to the new reality. Apart from working on the development of novel teaching methods and techniques based on scientific advance, it is possible to resort to literature and personal experience and find a lighter and more humorous as well as productive way of enhancing student engagement, encouraging learner motivation and thus ensuring increased student achievements.

Motivation and engagement in learning

Motivation and engagement are of critical importance when it comes to the success of an activity. In education, this means arousing learners' interest in the material taught in order to meet course objectives and achieve course effectiveness. In addition, it also means that learners must be motivated to make the conscious efforts needed for the acquisition of the knowledge and skills related to the respective subject and professional context. And modern generations tend to prefer fun-like activities and to avoid making efforts unless there is some reward they find tempting – personally and/or socially.

Crookes and Schmidt suggested a definition of motivation as the “interest in and

enthusiasm for the materials used in class; persistence with the learning task, as indicated by levels of attention or action for an extended duration; and levels of concentration and enjoyment” (1991: 498-502). Motivation is based on motives and motives, depending on their nature, are intrinsic and extrinsic. The former are related to the individual’s interest in developing certain skills and acquiring certain knowledge along with the satisfaction from learning and the work with a teacher and a group, while the latter are associated with factors such as career opportunities, higher salary, public image. The people driven by intrinsic motivation see an activity or, in education, learning as a reward itself, whereas those driven by extrinsic motivation see the performance of an activity or learning as the way to obtain a reward. There are theories of motivation based on the approach to motives, thus seeing them as goals, attributes, behaviours or related to self-efficacy and self-determination.

According to Gardner (1985), motivation comprises four components: a goal, an effortful behaviour, an interest in achieving the goal, and a favourable attitude to the goal-achieving activity. In addition, he distinguishes two types of motivation – instrumental, related to extrinsic factors, and integrative, related to intrinsic factors. To these types Cooper and Fishman add a third one called “developmental” or personal because of its relation to “individual’s personal development or personal satisfaction” (Cooper & Fishman, 1977: 24).

There are different theories on the relation between motivation and engagement which are not in the focus of the present article. The author assumes that they complement each other and, as Martin (2012) put it, “motivation and engagement provide the energy, direction, and skill set required to effectively tackle academic subject matter”.

Engagement is “students’ cognitive investment in, active participation with, and emotional commitment to learning particular content” (Zepke & Leach, 2010). Kuh, Kinzie, Shuh, and Whitt see engagement as a “serious interest in, active taking up of, and commitment to learning” (Kuh et al., 2010). Martin and Torres (2016) define it as a multidimensional (multifaceted) construct that can be measured with all the dimensions dynamically interrelated. The dimensions they distinguish are:

- “behavioural engagement – focusing on participation in academic, social, and co-curricular activities
- emotional engagement – focusing on the extent and nature of positive and negative reactions to teachers, classmates, academics, and school
- cognitive engagement – focusing on students’ level of investment in learning.

Student engagement is a function of both the individual and the construct. It varies in intensity and duration” (Martin & Torres, 2016: 1).

Most scholars note the underlying importance of student active participation in the learning process and there are some who emphasise the benefits of involving students as co-creators of learning (Davis & Sumara, 2002; McCulloch, 2009; Bovill et al., 2011): students

take greater responsibility for their learning; students and faculty staff shorten the power distance and thus enhance team work; working together with lecturers, students co-create syllabi, curricula and teaching approaches and hence contribute to the optimisation of courses and higher education in general.

The tips on enhancing student engagement based on Marzano, 2015; McCarthy, 2015; Ripp, 2015; Tizzard, 2010; Zepke & Leach, 2010 include the following:

1. Have meaningful conversations with students discussing with them how they feel more interested in learning and what activities they find more effective for them.
2. Make learning personal.
3. Give students some choices so that they could have control of learning together with you.
4. Create collaborative learning fostering relationships.
5. Create challenging activities.
6. Make it a game because students show greater engagement if there are elements of fun and rivalry.
7. Focus on higher-order thinking because if students see the general aim of a particular task in terms of overall course results and future career prospects, they will involve more actively.

The author shares the views of the researchers on enhancing engagement and finds the coupling of increased motivation with increased engagement a tool for higher student achievements in language acquisition and a facilitated learning process. This resulted in the idea of applying Tom Sawyer's trick in the teaching of ESP to students of economics and political studies.

Tom Sawyer's trick: Motivating and engaging students in ESP acquisition

Every child reads Mark Twain's book "The Adventures of Tom Sawyer" with pleasure and enjoys the scenes in which Tom reveals his inventiveness and ingenuity or his adventurous spirit and noble attitude. What I was impressed most in terms of leadership and approach to critical situations was the life lesson in the scene with the whitewashing of the fence. Aunt Polly punishes Tom to whitewash the fence, but he manages to convince his friends who are laughing at him for being punished to do this while they are playing that, actually, whitewashing is a kind of special and very responsible task assigned to special people only and could be delegated to someone else only if they deserved it by offering something valuable in return. Having tricked his friends into painting, Tom sits and watches them doing his job and enjoys his time and the collection of boys' "treasures" he received in exchange for delegating the responsibility of whitewashing.

This scene made me try to approach my students using Tom's trick. My strategy involved several steps, each of which was related to the different aspects of teacher work and the learning process. My collection of visible and perceived "treasures" involved students'

active participation, conscious efforts and innovative solutions in carrying out assignments followed by a praise and an excellent mark. Students tend to be very sensitive to praises and feel greater satisfaction when their work has been praised in front of their peers. Furthermore, if it is used as a good example or model, the praise becomes even more valuable. For instance, when my students have to write a piece of business correspondence – a complaint, a report, a request, etc., I ask the authors of the best letters to let me show them to the rest so that they could learn from their peers' achievements. If someone like them could do a task successfully, it means that all of them could do it and it is not boring but challenging and rewarding thanks to the contribution to the enhanced learning process and peers' progress as well as to the feeling that each of them is special and can teach the rest.

Another step is the encouragement of students to suggest topics for discussion or essays. Students are usually reluctant to discuss socio-political and economic issues, although these issues concern their personal and professional lives. However, there is often something that has provoked them to react and when invited to suggest a topic or topics instead of me, they appreciate it and are more responsive. This way a task that they find boring and useless becomes a meaningful source of learning experience and an opportunity to develop the skills for speaking related to their areas of interest. In addition, during the discussions I highlight the reasons why it is critical to be aware of local and global social processes and give reasons why a political decision has led to particular consequences or an economic situation has resulted in a certain reaction by employees, trade unions or employers, for example. Students usually show greater engagement and start suggesting possible solutions or arguments in favour of one option or another. Another benefit is students' perception that they have been delegated the responsibility for the development of their ESP speaking skills and see the lecturer as a kind of moderator and facilitator within a team, hence shortening the power distance that could hinder the learning process due to the specifics of the new generations. The situation with writing is similar with a discussion and a brainstorming session preceding essay writing and leading to more meaningful output.

When doing listening and speaking tasks or preparing for writing ones, another trick is to challenge students to compete with the teacher by providing more details related to the listening tasks or giving more reasons than the teacher. Competing with the teacher is a good opportunity to involve learners in ESP acquisition more actively based on the general human feature of competing with the rest in order to survive, in our case – in order to be the best and hence the most successful. Another advantage of this step is that it provides for enhanced learner confidence – “If I am (almost) as good as the teacher, I am the best and I can cope with anything”. And confident learners are more motivated, engaged and willing to do a difficult or “boring” task on their own. So, the teacher feels as if they are sitting and watching like Tom Sawyer while the students are diligently working trying to prove their patch of the

fence has been whitewashed the best.

During the second semester of the first year and the second year of the academic ESP course, I assign project work and case studies. Students are involved in individual, pair and small group work. While preparing their assignments, they explore the vast databases on the Internet and interact with their partners with the last stage of the assignment including a presentation. Doing tasks similar to the ones in real-life professional contexts provides insights into coping with work situations along with the facilitated ESP acquisition because students see how the course content relates to their future careers. Hence competing with peers or with the teacher – trying to be more resourceful and offer a more unconventional approach to the assignment, students make impressive progress and prepare presentations with an exceptional content and design and show one another different tricks contributing to improved performance. Having finished the tasks, students are invited to provide feedback and assess their peers' performance. Modern students tend to be more interested in their assessment, so this is an opportunity to provide them with a chance to take an active part in the assessment process through an insightful experience. Analysing the preparation of the assignment and each student's work, then commenting on the design of the presentation and their peers' output, students learn not only why some students' work is better, but also how to improve their own performance. What is more, they gain a more comprehensive understanding of teacher responsibility in terms of assessment. On the other hand, being able to assess peers and thus being empowered to control and guide their learning, students show greater engagement and our work together becomes more effective and efficient.

Along with specialised translation, written and oral summaries are an important part of the academic ESP course. Both translation and summarising tasks involve the use of specialised texts. Giving the essence of an article on a burning issue or translating a text from or into the target language without resorting to special software, friends or other unacceptable practices is a worthwhile task: students compete with the teacher about the options for the translation of a term or a phrase, or with peers about giving synonyms and suggesting the best version; students compete with one another as to who will be the most concise when summarising and who will provide the summary with the best text organisation. Thus, in a competitive atmosphere, students begin to perceive and appreciate the benefits of these two “boring” or “meaningless” tasks: the acquisition and honing of all components of functional communicative competence – linguistic, socio-cultural, socio-linguistic, discourse, social and strategic. In addition, they realise why the skills to translate and summarise are an asset in language and ESP acquisition, and give them a competitive advantage over rivals in their professional contexts.

A translation and summarising related project assigned in the end of the ESP course gives my students the opportunity for active, autonomous and competitive participation in the

shaping of the learning process by suggesting content, collaborating and teaching. Based on their experience throughout the course – the articles we have been working on as a level of linguistic difficulty and specificity, the students are assigned to select two articles related to topical issues from their field of professional interest – economics or political studies, respectively. The articles must be one-page long, contain at least 20 specialised terms and present a problem in the focus of the experts in the respective area. The articles can be from a magazine such as “The Economist”, a newspaper such as “The Financial Times” or from a website of a think-tank/organisation/ an observer, for instance the Freeman Spogli Institute for International Studies at Stanford University. The articles must be approved by the teacher and then within a month each student has to prepare and submit written summaries, a glossary of the terms with definitions, collocations and synonyms, and, finally, make oral summaries for the group. After the oral summaries, each student is expected to share their opinion on the issue and give their fellow students a copy of the glossary and explain why the included items are relevant and important with regard to the respective article. When they have finished, the group is invited to assess their colleague’s performance by commenting its strengths and weaknesses.

Therefore the project work involves collaboration with the teacher and the rest of the group with a hands-on experience in performance assessment similar to a real situation at work. What is more, students can once again get insights into the way assessment is carried out and use them to improve their own performance. Being delegated this responsibility and being assisted by the teacher with guidelines on the basics of evaluation, they have the chance to realise the significance of judgement and analytical thinking. Then, this knowledge can be applied to other aspects of learning as well as to similar contextualized situations in an occupational environment: team work, human resources selection, research, suggesting solutions, decision making and management of people, crises, organisations.

Tom Sawyer’s trick: the implications for teachers and educational experts

The invisible “treasures” that I make visible in the end of the academic ESP course unless my students have already guessed, are the specialised skills and knowledge, which are the vital prerequisites for a successful career, acquired in a more enjoyable and at the same time more responsible way. Instead of thinking how boring and difficult it is to whitewash a fence, they are involved in the whitewashing by being given the opportunity to perceive the value of doing it as a game and contest showing the rest how good they can be at it. While completing the task together, they discuss how to perform better, build collaborative relationships, feel team spirit, learn how to face challenges and have control of their own learning. Engagement is, therefore, increased by creating a more stimulating learning environment: if we can understand why it is important to whitewash well and enjoy the

process of whitewashing, then we can build a house coping with any difficulties successfully and using the potential of fun and competition for a more productive atmosphere. This is how Tom Sawyer's trick helps take the horse to the river and make him drink.

References

- Alsop, R. (2008). *The trophy kids grow up: How the millennial generation is shaking up the workplace*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Barnes, K., Marateo, R. C., Pixy Ferris, S. (2007). Teaching and Learning with the Net Generation. *Innovate: Journal of Online Education*: 2007 Vol. 3 : Iss. 4 , Article 1. Available at: <https://nsuworks.nova.edu/innovate/vol3/iss4/1>
- Bonamici, A., D. Hutto, D. Smith, Ward, J. (2005). *The "Net Generation": Implications for libraries and higher education*. <http://www.orbiscascade.org/council/c0510/Frye.ppt> (accessed March 26, 2007).
- Bovill, C., Cook-Sather, A., Felten, P. (2011) Students as co-creators of teaching approaches, course design, and curricula: implications for academic developers, *International Journal for Academic Development*, 16:2, 133-145, DOI:10.1080/1360144X.2011.568690
- Carter, D. (1983). Some propositions about ESP. *The ESP Journal*, 2, 131-137.
- Cooper, R. L., Fishman, J. A. (1977). A study of language attitudes. In J. A. Fishman, R. L. Cooper, & A. W. Conrad (Eds.), *The spread of English*. (pp. 239-276). Rowley, MA: Newbury House.
- Crookes, G., Schmidt, R. W. (1991). Motivation: reopening the research agenda'. *Language Learning* 41/4: 469-512.
- Gardner, R. (1985). *Social psychology and second language learning: the role of attitude and motivation*. London: Edward Arnold.
- Kuh, G., Kinzie, J., Shuh, J.H., & Whitt, E.J. (2010). *Student success in college: Creating conditions that matter*. San Francisco, CA: Jossey Bass.
- Marzano, R. J., Pickering, D. J. (2010). *The Highly Engaged Classroom*, marzanoresearch.com/classroomstrategies
- McCarthy, J. (2015). Evaluating written, audio and video feedback in higher education summative assessment tasks *Issues in Educational Research*, 2015, Vol 25(2), 153-169
- Martin, A. (2012). *Part II Commentary: Motivation and Engagement: Conceptual, Operational, and Empirical Clarity* in S.L. Christenson et al. (eds.), *Handbook of Research on Student Engagement*. DOI 10.1007/978-1-4614-2018-7_14
- Martin, J., Torres, A. (2016). *User's Guide and Toolkit for the Surveys of Student*

Engagement: The High School

- Survey of Student Engagement (HSSSE) and the Middle Grades Surveys of Student Engagement (MGSSE). National Association of Independent Schools.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. From On the Horizon. MCB University Press, Vol. 9 No. 5, October 2001.
- Ripp, P. (2015). Passionate Learners. How to engage and empower your students. Routledge, UK.
- Stefanova, A., Zabunov, G. (2020a). Potential for using a systemic structural activity theory in teaching English for specific purposes, *Psychology in Education*, 2, pp. 199-208, Herzen State Pedagogical University of Russia, 2020 DOI: 10.33910/2686-9527-2020-2-2-199-208
- Stefanova, A., Zabunov, G. (2020b). Enhancing Student Motivation in ESP by Increasing the Level of Engagement: A Proposed Model. *English Studies at NBU*, 2020, Vol. 6, Issue 2, pp. 201-216 <https://doi.org/10.33919/esnbu.20.2.2> www.esnbu.org
- Taylor, L. & Parsons, J. (2011), Improving Student Engagement, *Current Issues in Education*, 14(1), 1-32. <http://cie.asu.edu/>
- Tizzard, R. (2010, March). Strategies That Increase Student Engagement. In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference, Vol. 2010, No. 1, pp. 934-935.
- Windham, C. (2005), "The Student's Perspective", In D. Oblinger & J. Oblinger (Eds) *Educating the Net Generation* (pp. 5.1-5.16). Boulder, CO: EDUCAUSE. Retrieved December 2010, from <http://www.educause.edu/educatingthenetgen>
- Zepke, N., Leach, L. (2010). Improving student engagement: Ten proposals for action. *Active Learning in Higher Education* 11(3), pp. 167-177. DOI:10.1177/1469787410379680

Данни за автора

Служебен адрес: гр. София – 1700, Студентски град, бул. „ Осми декември“, УНСС, стая П 049
Телефон: 0887 656 934
E-mail: albena.stefanova@unwe.bg

FOREIGN LANGUAGE TEACHING: TRENDS AND CHALLENGES

University Lecturer, PhD-Candidate Hîrbu Stella, Academy of Economic Studies
of Moldova

Abstract: The 21st century, known as the information era, is bringing significant changes in language education. Because of its increased capabilities, the use of computer technology in education is becoming increasingly important in our day. The introduction of new information and communication technologies broadens educational opportunities, resulting in an open education system, and shifts perceptions about the competencies required of modern graduate students. This article discusses the value and importance of using modern technologies in the foreign language classroom. The integration of information technology into the teaching-learning process allows for an organic blend of traditional and innovative educational forms and methods, as well as the implementation of training, information, games, presentation, and analysis functions, as well as the application of general didactic principles like visibility and accessibility.

Key words: Computer Assisted Language Learning (CALL); e-learning platform; blended learning, multimedia.

The information era is bringing significant changes in language education. Approaches, techniques, and procedures for teaching languages are continuously being re-evaluated. Language abilities are being put to new purposes as the complexity of communication methods grows, as do the opportunities offered by technology. Furthermore, the political, social, and economic impact of globalisation, as well as new labour market demands, the pursuit of competitiveness, intercultural communication challenges, and cultural diversification, have opened up new perspectives on the central role that foreign languages have come to play in the development of contemporary world. This paper describes the most recent developments in the area and highlights new trends in the teaching and learning of foreign languages.

The teaching-learning process is no longer confined to the time students spend in the classroom with their teacher, but may also include time spent reading, listening to music, watching TV, playing computer games, completing assignments, or even sleeping! Blended learning resources mix group or public classroom learning with more personalized, private or individual learning.

The essential component of teaching- learning process, from the teacher's unfairly predisposed perspective, is the collective classroom learning. Whereas a generation ago, we

believed that learning occurred via listening to the educator, we now recognize that verbal contact among students provides significant learning possibilities as well. From the learner's perspective, the classroom has both opportunities and hazards. Learning with fifteen or more other students implies that, depending on their language ability, the speed of the session will be too fast or too sluggish for some of the students. For all students, their social standing among their peers is quite essential. Making errors is an unavoidable aspect of the learning process. Most professors nowadays strive to save students from being humiliated because of their mistakes, but the other students in the class do not share this kind attitude. It is extremely easy to underestimate the suffering experienced by students learning in a classroom from the perspective of adulthood's confidence and ease. The student does not face this embarrassment when learning in solitude. In this manner, individual education is more secure than public education.

Supplementary Written Exercises, little booklets, were used to start private study. These books featured repeated exercises, similar to language drills but done on paper, as the title indicates. In 1978, the first actual Workbook was published. It was a watershed moment in history. For reading comprehension, it included visuals, conversations, and words. Sentence structure, vocabulary, guided writing, and free composition were all practiced. The world of homework was forever changed by these new workbooks. Gone were the days when students had to memorize reading texts or vocabulary lists, and gone were the days when students had to do useless writing pattern exercises. Then came the invention of the audio tape, which added hearing to the list of skills that children may practice on their own. Students' audiocassettes first featured simply the same-recorded conversations that they had learned in class, but subsequently listening comprehension and pronunciation tasks were added. The audio cassette's revolution was not restricted to these new workout forms. It allowed students to operate the buttons for *PLAY*, *PAUSE*, *REWIND*, and *FORWARD*. Learners were now able to listen to the tape as frequently as they wanted, pause it, and replay it. The tape player has always been controlled by the instructor in the classroom. The teacher had complete control over when and how often students should listen, as well as which questions they should respond.

Another significant step forward was the development of interactive DVD ROMs. In addition to the other language skills that may be practiced during private instruction, students could view movies and play language games. Instant feedback was another advancement of the DVD ROM. Instant feedback aided in the transformation of the activities from practice to learning exercises. The student may click on *CHECK* after finishing a job using the DVD ROM, and the computer would quickly indicate which items were accurate and which were erroneous. Students might also use the *SHOW ANSWERS* button on most DVD ROMs to view the right answers. Some DVD ROMs also included a *REPEAT* button, allowing pupils to

repeat the activity while rectifying their errors. As a result, the student practices grammar, vocabulary, reading comprehension, listening comprehension, video understanding, and guided writing. All of this work is done in the privacy of one's own home. There are no peers to distract or laugh at the learner's blunders. The machine does not become enraged or amused by the learner's errors. Because the computer is always “patient”, the student may be able to repeat tasks until they are flawless. In many respects, the friendly computer is a wonderful teacher, so it's no surprise that students spend more time doing DVD ROM-based homework than they did when they were writing in workbooks. The workbook's tale is a story about learning outside of the classroom. It's the narrative of a learner's quiet time becoming more rich with learning opportunities. It's a narrative about private learning, in which the student sets his or her own schedule and pace.

The creation of various e-learning platforms is a big step forward in today's world. *MyEnglishLab* (<https://www.pearson.com/english/digital-tools/myenglishlab>) is a versatile online application that complements the Business English course by enriching learning, informing teaching, and enhancing the following:

Enriched Learning

MyEnglishLab offers a variety of exercises that are evaluated quickly and linked to the Market Leader course (<https://www.pearson.com>). There are 'tips' that guide students to reference information that will assist them complete tasks to help them interact with these activities. These resources urge students to think critically about what they're doing rather than simply guessing at the answers. Students receive instant feedback on their work thanks to automated activity grading, and they can keep track of their progress using the student gradebook.

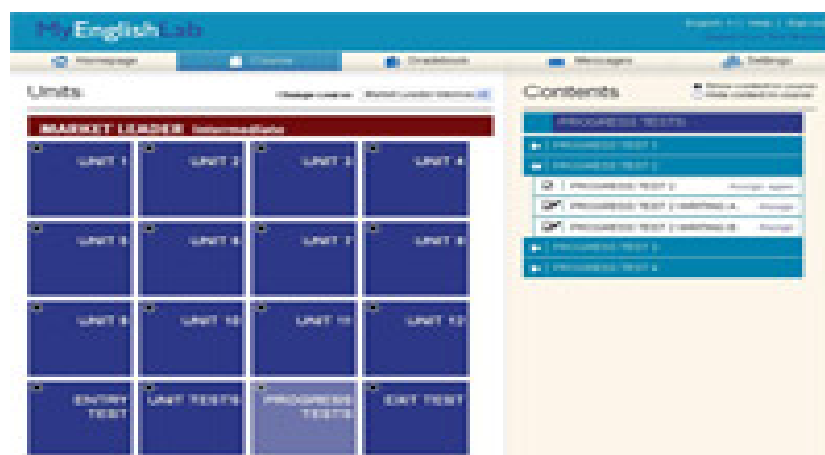

Fig.1 *The Interface MyEnglishLab, Market Leader*

Informed Teaching

Teachers may use *MyEnglishLab* to obtain a variety of diagnostic tools right away.

The gradebook allows teachers to see how pupils are progressing at a glance. It may be seen for the entire class or for specific students. There are additional placement exams, progress tests, and end-of-unit examinations that students might be given.

The Common Error Report

The Prevalent *Error Report* is a cutting-edge tool that allows you to identify which errors are the most common and which pupils are committing them. With this information, the instructor may concentrate class time on the areas where the most improvement is required, and if necessary, provide remedial exercises.

Flexible Solution

In order students achieve their goals more successfully, the teacher might give assignments to the entire class, groups of students, or individual students. Students may register and practice whenever and wherever they choose after the teacher has established his or her *MyEnglishLab* course. In only a few clicks, they can suit the unique needs of their teaching scenario. The teacher has total control over the activities and examinations that his or her pupils must complete. Students might be given tasks that must be finished by a specific date, or they can be given the freedom to practice at their own speed.

The communication tools

These technologies allow the teacher to send messages to his or her students and, if desired, remain in touch with them outside of class. The teacher can remind students of their assignments, provide assistance, or even notify them of schedule changes.

Conclusion

Computers may appear to be highly intelligent, but they are just calculators. A computer can distinguish between correct and incorrect, but it cannot distinguish between "almost accurate". It does not smile, encourage, or connect with the student in a human manner, which is why it will never be able to replace a teacher. Computer Assisted Language Learning provides students with a variety of stimuli to study, utilize, and practice foreign languages:

- it entails continuous improvement of educational content and methods in modern conditions;
- it makes it possible to identify and support students with linguistic abilities;
- it is the basis of distance learning;

- it provides public access to best practices in education;
- it provides training via the educational world of the Internet and a vast communication network;
- it may be a useful tool for anybody who wants to learn a foreign language through self-study;
- it allows for close monitoring and operational assistance.

A blended teaching strategy, which combines conventional forms and techniques of education with modern technology, can help teachers and students get the most out of the foreign language teaching-learning process.

References

- Levy, M., (1997) *Computer Assisted Language Learning, Context and Conceptualization*, Oxford University Press, New York.
- Middendorff, Elke, (2002) *Computernutzung und Neue Medien im Studium. Ergebnisse der 16. Sozialerhebung des Deutschen Studentenwerkes (DSW) durchgeführt von HIS Hochschul-Informations-System*. Hrsg. vom Bundesministerium für Bildung und Forschung. Bonn: BMBF PUBLIK.
- Robert I.V., (1994) *Modern information technologies in education*, Moscow School Press.
<https://www.pearson.com>

Author Data

Address: Bănulescu Bodoni 61, MD-2005 Chişinău, Republic of Moldova
 Telephone: +373 22 402 951
 E-mail: stella_hirbu@yahoo.de

CLASSROOM VERSUS ONLINE FOREIGN LANGUAGE TEACHING: AN ABRUPT END TO THE DEBATE

Senior Lecturer Daniela Stoilova, D. A. Tsenov Academy of Economics

Abstract: The debate whether the time has come to replace (partially or fully) real classrooms with online ones came to an end before theoreticians' ideas and practitioners' observations could crystalize enough to defeat the proponents of either method. It would not be an exaggeration to say that, in some cases, foreign language teachers needed to change their teaching routines and assessment practices overnight, since the switch to online seminars and exams after the lockdown on 13 March 2020 did not give them much time to elaborate the contents and organisation of classes. Foreign Language Teaching (FLT) thus became an adventure, rather than a well-planned predictable practice. And, like any adventure, it presented both comforts and challenges while unfolding. This paper is an attempt to summarise some of the advantages, as well as problems, which both students and lecturers have experienced since then.

Keywords: online, virtual, FLT, advantages, problems.

I. Introduction.

The paper focuses on FLT at universities where students represent a relatively homogeneous community in terms of their age, the foreign language training they have received previously and their learning skills and abilities, despite possible differences in their motivation and attitude. The comments made here therefore do not pertain to FLT provided in extracurricular language courses where learner groups may be more diverse and related issues may be more (or in some cases, less) complex.

Upon shifting to an online mode of teaching and examining, teachers had to quickly adjust their routines and devise new strategies. The rapid transition was, to some degree, facilitated by the fact that lecturers at Tsenov Academy had already designed programs for distance learning in all courses taught at the Academy. The major challenge was to help full-time and part-time students adapt to the reality of a virtual classroom.

II. Theoretical Background.

In her article, "Online Language Teaching: the Pedagogical Challenges", Susan Yue Hua Sun states that "the myth that a teacher who is good in a face-to-face class can easily jump in and teach online is no longer entertained" (Sun, 2011:428). Based on several years of experience, the author concludes that teaching in an online environment requires skills that are quite different from those required for teaching in a physical classroom and that "there is

no guarantee that even the most jovial and well-liked tutor of face-to-face courses can become a successful online teacher” (Sun, 2011:429). To support her statement, Sun quotes Hampel and Stickler who identify seven key competencies that are necessary for successful online language teaching and present them as a pyramid (see Figure 1).

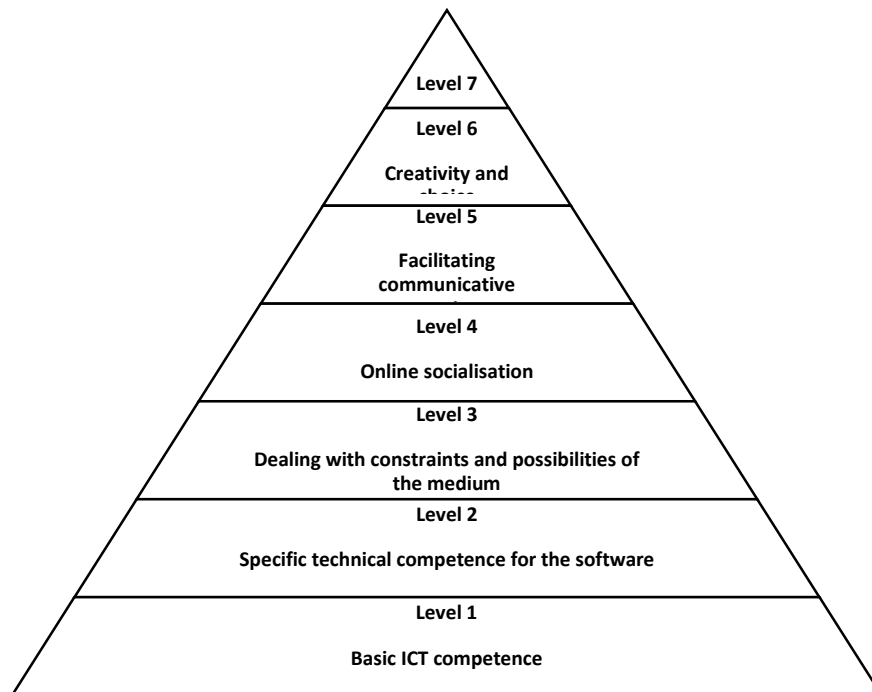

Fig. 1. Skill pyramid (Hampel and Stickler, 2005:317)

Other authors emphasize the fact that “for most teachers, the primary focus of attention is the classroom, what actually happens there, what kinds of personal encounters occur there and teaching is very much a matter of personal encounters” (Broughton, 2003:12). The issue of truly engaging students emotionally and cognitively into the learning process in a virtual classroom is also complicated by the fact that body movement and direct contact as two major communication techniques cannot be used in online classes. In addition, “internet connectivity, technical breakdowns, poor sound and images, and simple things like the loss of lip synchronization and verbal clues, etc. become huge challenges” (Sun, 2011: 431) and increase learners’ uncertainty and anxiety.

III. Assumptions.

We wanted to compare online to real-classroom seminars to identify the constraints they created on what teachers could teach and what students could learn. They were compared in terms of time efficiency, student-teacher interaction and student motivation and satisfaction. To do so, we conducted an online survey based on several expectations.

1. In terms of time efficiency, online seminars could be assumed to be the better alternative for learners, since part-time and, increasingly, full-time students often have

significant personal responsibilities (such as parenting or a full-time job) which compete with study time. Moreover, while creating online exercises and tests is more time-consuming for teachers, such activities are generally more user-friendly than pen-and-paper ones in several ways. Some of their features, like multiple attempts, automatic saving (students can stop and resume work at any time), automatic correcting and scoring and available feedback for each question give students the comfort to learn and practice new grammar and vocabulary at their own pace. The “Shared notes” feature of virtual classrooms also saves students the time they would normally spend in a physical classroom to copy items from the white board.

2. In terms of student-teacher interaction, online seminars facilitate the shift from “full-frontal teaching” to “guide on the side” (Seifert, K. and Sutton, R. 2009) as they allow teachers to add any audio, video, or text files they have prepared in advance if a specific lesson or a group of students requires further explanation and/or practice.

3. Online seminars also seem to enhance student involvement and satisfaction, since even less confident students feel more comfortable to type the answer to a question when being “anonymous”. There is also increased interaction among students as they correct their fellow students’ mistakes more readily than they normally would in a physical classroom.

4. Finally, we needed to measure student satisfaction with online and on-site exams. According to Broughton, a good language test has four basic characteristics-reliability, a good discriminative value, empirical validity, and practicability. By the latter he means “the extent to which the test is readily usable by teachers with limited time and resources at their disposal. Such factors are [...] the amount of time and manpower needed to prepare, administer, invigilate, mark and interpret the test” (Broughton, 2003:162). Students were also expected to be more satisfied with online exams where answers were checked and graded automatically, which implied higher objectivity. There were two obvious disadvantages of online exams, though. In the first place, students might be prevented from sitting an exam because of a technical problem or Internet disruption. Secondly, online tests predominantly including structured-response questions (e.g., multiple-choice items) largely limited the range of language skills which language teachers could test and assess.

IV. A Survey of Students.

We conducted an online interview to identify learners’ attitudes. Students were sent emails with a link to the survey questionnaire. They were explicitly asked to only refer to their English language training at the Academy when answering the questions. Our initial disappointment with the small number of respondents (30 people) was later mitigated by the realization that those were exclusively students who took their studies seriously and regularly attended online as well as real-classroom seminars. A higher number of respondents would hardly have contributed to bigger representativeness of the survey if those were largely

students who did not attend most lectures, either in person or remote. A possible explanation for the small number of respondents was also the fact that few students check their emails daily and even those who took the time to do the survey only responded after being contacted.

Part A of the interview consisted of five questions about how students felt about real-classroom and virtual-classroom seminars. Part B had two questions about online and face-to-face exams. Survey respondents were given three possible options to choose from when answering each question. In part A of the survey, they could choose among ‘Real classroom seminars’, ‘Online seminars’ and ‘I see no major difference’. The three answer choices in part B were ‘Physical face-to-face exams’, ‘Online exams’ and ‘I see no major difference’. Table 1 shows the survey questionnaire (see Table 1).

Table 1. Survey questionnaire

A. Compare your experience with English language training in a real classroom and in a virtual classroom.
1. Which mode of teaching do you find more effective?
2. Which mode of learning do you find more effective?
3. Which mode of teaching/learning do you consider to be more time-efficient?
4. Which mode of teaching/learning do you find more motivating and engaging?
5. Which mode of teaching/learning makes you feel less apprehensive of potential mistakes and omissions?
B. Compare your experience with on-site and online exams.
6. Which mode of testing and assessing your knowledge do you find more objective?
7. Which mode of sitting exams do you find less stressful? <i>(Please consider as many factors as possible, for instance, the need to travel to sit an exam in person, possible technical problems or Internet disruptions during an online exam, your personal discomfort when sitting an exam in a physical or in an online room, the difficulty you might have in ensuring a quiet room for sitting an online exam, etc.)</i>

The findings of the interview were largely predictable from our observations over the previous three semesters. Most interviewees (75%) considered real-classroom seminars to be more effective for teaching new language categories and skills. A similar percentage (82.1%) also found real-classroom seminars to be more effective in terms of learning new language categories and skills. The percentage of students who thought time was used more efficiently in real-classroom seminars was 75%, and 71.4% of the interviewees said they were more

motivated and involved in real-classroom seminars. The percentage of interviewees who considered online seminars to be more time-efficient and effective in terms of teaching and learning ranged from 10.7% to 14.3%. The average percentage of students who found no major difference between the two modes of teaching and learning ranged from 7.1% to 14.3%.

The findings of the interview about the level of personal discomfort which students experienced because of potential mistakes and omissions in their answers were equally predictable. Most of the respondents (50%) said they felt more comfortable in online seminars, in contrast to 35.7% who felt more comfortable in real-classroom seminars and 14.3% who found no major difference.

What did come as a surprise, though, were respondents' answers to question 6. Our expectation was that a bigger share of students would consider online exams to be more objective, yet only 17.9% of them thought so, while 10.7% saw no major difference, and 71.4% responded that face-to-face exams were more objective in testing and assessing their knowledge (see Chart 1).

Кой от двата начина на провеждане на изпити и оценяване на вашите знания считате за по-обективен?
28 responses

Chart 1. Which mode of testing and assessing your knowledge do you find more objective?

A question arising from these findings then is 'Why do students consider physical face-to-face exams to be more objective, provided that their answers are assessed automatically when doing online tests?'

As to the last question in the interview - 'Which mode of sitting an exam do you find less stressful?' - the share of respondents who were in favour of online exams (53.6%) expectedly exceeded the share of respondents who found physical face-to-face exams to be less stressful (39.3%). The share of respondents who saw no major difference was 7.1% (see Chart 2).

Кой от двата начина на провеждане на изпити е свързан с по-малко неудобства лично за Вас?
28 responses

Chart 2. Which mode of examination do you find less stressful?

V. Conclusion.

Online teaching, learning, and assessing has been part of FLT for nearly two years and is likely to be increasingly used in the future. While that was the only option available during the Covid-19 full and partial lockdowns, the trend of teaching and learning foreign languages online had its origin long before the year 2020.

Currently, online classes and exams seem to be a bigger challenge to senior teachers who are better grounded in teaching and examining in real classrooms, in contrast to their younger counterparts and to Generation Z students. Such an assumption might only be asserted more positively after conducting a related survey among university lecturers at different ages and with different experience in FLT. What is more, the findings of such a survey might provide valuable insights when trying to ascertain the feasibility of combining real-classroom seminars with online examinations for example.

If it is true that there are as many good teaching methods as there are good teachers, it is up to teachers' willingness and ability to adapt to changes and make online classes and exams as efficient as possible despite potential limitations. Identifying the sources of difficulty, frustration, or demotivation in learners and/or teachers could then be the stepstone for tailoring teaching and examination practices to meet their expectations and needs effectively.

REFERENCES

- Broughton, G., et al. (2003) *Teaching English as a Foreign Language*. Retrieved from <https://carrerainglesuce.files.wordpress.com/2019/05/teaching-english-as-a-foreign-language-routledge-education-books.pdf> on 27 August 2021.
- Kalra, Sh. (2021) *Covid lesson for teachers: How teaching-learning methods evolved during pandemic*. Retrieved from <https://indianexpress.com/article/education/covid-lesson-for-teachers-how-teaching-learning-methods-evolved-during-pandemic-7161376/> on 1 September 2021.

Seifert, K. and Sutton, R. (2009) *Teaching is different from in the past*. Retrieved from <https://courses.lumenlearning.com/educationalpsychology/chapter/teaching-is-different-from-in-the-past/> on 3 September 2021.

Sun, Susan Yue Hua. (2011) *Online Language Teaching: the Pedagogical Challenges*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/281539069_Online_Language_Teaching_the_Pedagogical_Challenges on 29 August 2021

Author Data

Daniela Stoilova, D. A. Tsenov Academy of Economics, Foreign Languages Department

Address: 2, Emanuil Chakarov Str., 5250 Svishtov, Bulgaria

Phone: +359 884 109 888

E-mail: d.stoilova@uni-svishtov.bg

CONTRASTIVE ANALYSIS AND LANGUAGE TEACHING

Senior Lecturer Radka Vasileva, D. A. Tsenov Academy of Economics

Abstract: By contrastive analysis, teachers can find out what the actual problems are and to what extent they are shared irrespective of the mother tongue of the learners. The corpus user must always be prepared to move beyond the corpus, because using corpora is just one means of gaining insight into language structure and use.

Correct use of English tenses and aspects is „a challenge“ for second language learners because there is not always a one-to-one correspondence between tense and time. Present Perfect tense is one of these „challenging tenses“ for many learners, including Bulgarian speakers.

For the purpose of the research two corpora are used from two different books – „Pride and Prejudice“ by Jane Austene and „The Great Gatsby“ by F. Scott Fitzgerald. All finite and non-finite verb forms were taken out from eighty pages of both books together with their corresponding translations.

The results of the study show the availability of situations which start in the past, continue in the present and might even continue in the future. And the present perfect is rendered in Bulgarian by the ‘present tense’ (сегашно време) and by the ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време).

Key words: contrastive analysis, second language, language teaching, corpora.

Contrastive analysis has always been an integral part of foreign language teaching. Some years ago, it was believed that foreign language teaching consisted mainly in learning the contrast between native language and foreign language. Nowadays Contrastive analysis is being reassessed. It has laid the emphasis on error analysis as a way to study the difficulties which may occur in the process of learning foreign language. These analyses are complementary to one another.

Given that contrastive linguistics has focused on matters of performance, the use of multilingual corpora has become an integral part of this discipline.

Two major types of multilingual corpora can be distinguished (Aijmer, 2008):

- corpora consisting of original texts and their translations (often called ‘parallel corpora’);
- corpora containing original texts from different languages representing similar register (often called ‘comparable corpora’).

There are various types of ‘parallel corpora’: ‘unidirectional translation corpora’, ‘bidirectional translation corpora’, ‘multidirectional translation corpora’. In order to answer

the question how the English present perfect is translated in Bulgarian, I decided to use the first type, so called ‘unidirectional translation corpora’. This translation corpus contains a (collection of) text(s) from the original language and its translation into the target language.

Comparable corpora are well-known in the study of English varieties. For example, the Brown/LOB-corpora as well as ICE-corpora contain comparable text fragments from different varieties of English (cf. Xiao, 2008).

It is useful to rely on corpora when regarding grammatical constructions. This fact is supported by grammars like Greenbaum’s Oxford English Grammar, Biber et al.’s Longman Grammar of Spoken and Written English etc. which are based on corpora findings. Such grammars, based on corpora, give the possibility to describe the constructions, make it easier to give a description of their use (Meyer, 2004: 14). Corpora can be used to enhance foreign language teaching and to improve translation theories (Meyer, 2004: 22).

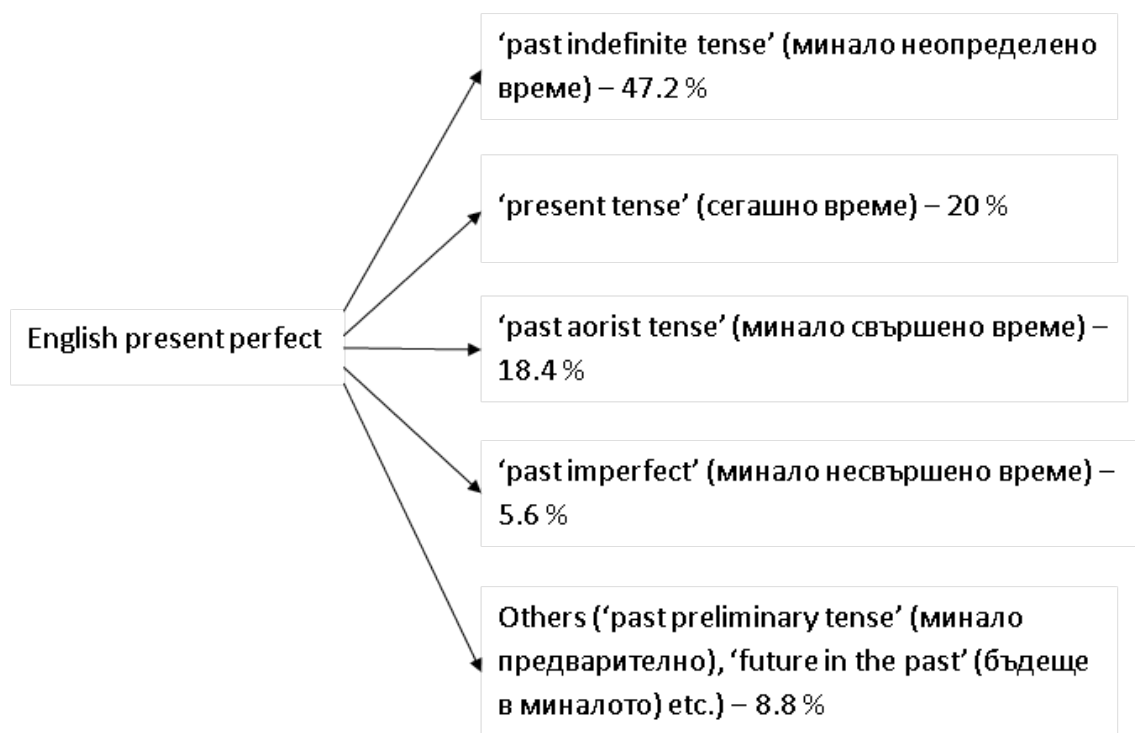
Correct use of English tenses and aspects is ‘a challenge’ for many second language learners because there is not always a one-to-one correspondence between tense and time. One tense may express several temporal meanings. Also one temporal meaning may be expressed by several tenses. Present Perfect is one of the especially ‘challenging tenses’ for many learners, including Bulgarian speakers and that is why the aim of my research is to find out how the English original Present Perfect forms are translated into Bulgarian. At this preliminary stage we can say that the main functional equivalent of English Present Perfect is ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време) in Bulgarian. There is some similarity between them. Nevertheless Bulgarian EFL (English as a foreign language) learners do not have a clear idea of when to use it. Also the fact that the use of this tense shows a point of view relating the past to the present can make it difficult to comprehend.

For the purpose of this research two corpora are used from two different books – “Pride and Prejudice” (Corpus 2) written by Jane Austene (an English writer), which is translated by Жени Божилова and “The Great Gatsby” (Corpus 1) written by F. Scott Fitzgerald (an American writer), which is translated by Нели Доспевска. All finite and non-finite verb forms were taken out from eighty pages of both books together with their corresponding translations.

Note, the English Present Perfect is a linguistically complex category which is mostly translated into the ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време) in Bulgarian. The Bulgarian ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време) is broadly similar to the Present Perfect tense in English. It expresses an action which happened in the past, but the precise moment when it happened is not specified. It is not known or not important. What is important is the result of the action. Bulgarian ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време) like English present perfect is also used in reference to a past event to imply that the

result of the event is still operative at the present time. The resultative meaning needs no support from adverbials.

The following diagram of the functional equivalents gives an overview how often the English present perfect forms were translated into the various tenses.

Bulgarian translations of the English original present perfect forms included in the research

The 'past indefinite tense' (минало неопределено време) seems to be the favoured verb form in Bulgarian making up 47.2 % of all translations. The translators might have been influenced in some of the cases because of the fact that the sentences represent direct speech. To begin with, the present perfect is very often used in a resultative way in my corpus material. Here are some examples that fit into this category:

1.11. 'This fellow <i>has worked</i> out the whole thing.'	-Този човек е проучил добре въпроса.
2.80. 'I am afraid he <i>has been</i> very imprudent, and <i>has deserved</i> to lose Mr Darcy's regard.'	Изглежда, е постъпил необмислено и сам си е крив, като е загубил приятелството на мистър Дарси.

The above sentences show typical examples for the use of the present perfect. There is a clear connection to the present. The time of the action is not indicated at all in 1.11 and 2.80. In 2.80 Present Perfect combines with Present Simple tense ('I am afraid') when commenting

on the present results of something in the past. In these cases the present perfect is rendered in Bulgarian by the ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време).

In total, 20% of English present perfect verb forms were translated into the ‘present tense’ (сегашно време) into Bulgarian. Some adverbials, now for instance, clearly indicate that there is a relation to the present point of time and in these cases the translators chose to use the present tense instead. The focus is shifted more towards the present tense. A number of time adverbials could be found in combination with the English present perfect. When present perfect is used with ‘just’ (2.2) which means ‘a short time ago’ (току-що) is translated in Bulgarian into the ‘past imperfect’ (минало несвършено време). American English uses Past Simple here. But when present perfect is used with ‘never’ (1.5; 2.53) in these cases the present perfect is rendered in Bulgarian by the ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време).

2.2. ‘for Mrs Long <i>has just been</i> here,’	- мисис Лонг ей сега беше тука...
1.5.....a romantic readiness such as I <i>have never found</i> in any other person.....с една романтична находчивост, каквато не съм намирал у никой друг човек.....
2.53. ‘... - though I <i>have never liked</i> him, ...	- ... наистина не ми е бил особено приятен, ...

American English often uses the past tense in case where it would not be possible in, for example, British English. There is a tendency in American English to use the past tense in sentences including adverbs like *ever, never, already, just* or *yet* (Tottie, 2007:161). I give some examples from “The Great Gatsby”, written by F. Scott Fitzgerald.

‘No, we **just** went to Monte Carlo and back.’ explained Wilson quickly.

‘**Never** heard of them,’ he remarked decisively.

In total, 18.4% of English present perfect verb forms were translated into the ‘past aorist tense’ (минало свършено време) into Bulgarian. The present perfect in order to express a contrast between the past and the present point of time is used in combination with ‘now’. Here the present perfect is rendered in Bulgarian by the ‘past aorist tense’ (минало свършено време) (2.22 and 2.48), and the ‘present tense’ (сегашно време) (1.24).

1.24. ‘...I’ve <i>been</i> drunk for about a week now, ...’	- ... Пиян съм вече от една седмица...
2.22. ‘You <i>have shown</i> him off <i>now</i> much more than he did himself.’	- Сега го похвалихте много повече, отколкото успя да се похвали сам.
2.48. ‘...but circumstances <i>have now made</i> it eligible.’	-...но обстоятелствата го превърнаха в нещо желано.

The remaining few percent, in total 5.6%, of all hits were translated into the ‘past imperfect’ (минало несвършено време). The percentages are very low that’s why it’s difficult to draw final conclusions.

My results show that there are situations which start in the past, continue in the present and might even continue in the future what is surprising here is that the present perfect is rendered in Bulgarian by the ‘present tense’ (сегашно време) and by the ‘past indefinite tense’ (минало неопределено време).

Comparing original texts across languages or source- and target-language texts we predict potential difficulties for learners. By contrastive interlanguage analysis, teachers can find out what the actual problems are and to what extent they are shared irrespective of the mother tongue of the learners. The corpus user must always be prepared to move beyond the corpus, because using corpora is just one means of gaining insight into language structure and use.

Finally, there are several aspects that leave the possibility for further research. It would be possible to look at fiction and non-fiction separately. For further research, testing the comprehension of the English present perfect tense of Bulgarian EFL (English as a foreign language) learners and finding what is lacking in their understanding of this tense would provide some ideas for the development of more effective teaching material.

References

- Atanasova, T., *“Английска граматика в сравнение с български език”*. Наука и изкуство, 1963.
- Danchev, A., *“Съпоставително езикознание, теория на превода и чуждоезиково обучение”*. Съпоставително езикознание, III, 1, 1978.
- Georgiev, S., *“Морфология на българския книжовен език”*. Абагар, В. Търново, 1999.
- Biber, D. et.al., *“Longman Grammar of Spoken and Written English”*. Longman, 1999.
- Comrie, B., *“An Introduction to The Study of Verbal Aspect and Related Problems”*. CUP, 1985.
- Davydova, J., *“The Present Perfect in Non-Native Englishes”*. Berlin, 2011.
- Elsness, J., *“The Perfect and The Preterite in Contemporary and Earlier English”*. New York, 1997.
- Hewings, M., *“Advanced Grammar in Use”*. Cambridge University Press, 2005.
- Kobrina, N., Korneyeva, E., *“An English Grammar. Morphology”*. Просвещение, 1985.
- Leech, G., *“Meaning and The English Verb”*. Longman, 1971.
- Lewis, M., *“Structure and Meaning”*. Language Teaching Publications, 1986.

- Meyer, C., *“English Corpus Linguistics. An Introduction.”*. Cambridge University Press, 2004.
- Quirk, R., Greenbaum, S., *“A University Grammar of English”*. Longman, 1973.
- Ruzhekova-Rogozherova, B., *“Again on the Nature of the English Perfect – Is it Tense or Aspect?”*. LiterNet, 2009.
- Sellen, D., *“Grammar Goals”*. Абагар, В. Търново, 2007.
- Spasov, D., *“The verb in the structure of English”*. St Kliment Ohridski University Press, Sofia, 2001.
- Tottie, G., *“An Introduction to American English”*. Oxford, 2007.
- Zug, J., *“The Use of the Preterite and the Present Perfect in English and German. A Contrastive Analysis”*. 2011.

Данни за автора

ст. преп. Радка Иванова Василева

Служебен адрес: гр. Свищов 5250, ул. Емануил Чакъров №2

Телефон: 0878936111

E-mail: r.vasileva@uni-svishtov.bg

SAMPLE LESSON PLAN- PRACTICING SPEAKING IN ENGLISH IN VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT

Assistant Galya Vezirova, University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Abstract: The author is an assistant in Methodology of English at the Department of Methodology of Language and Literary Education and Literary Studies, St. St. Cyril and Methodius University of Veliko Tarnovo. She is also a teacher of English at Emilian Stanev Secondary School, Veliko Tarnovo. This paper presents and discusses a lesson plan which is divided into 2 teaching sessions/40 min each/ and aims to give some ideas to be used by trainee EL teachers / university students/ in the dynamically changing teaching and learning environment. It focuses on videoconferencing (**MS Teams platform**), a mode of communication that can foster the development of speaking skills in English, and an educational website-tool (**Witty Comics**), a tool which allows its users to create two-character dialogues.

Key words: VLE /virtual learning environment/, sample lesson plan, videoconferencing, educational tool

Introduction

The Covid- 19 crisis has forced education systems worldwide to find alternatives to face-to-face instruction. As a result, online teaching and learning have been used by teachers and students on an unprecedented scale. The transition from teaching in a traditional classroom to a VLE can often be frustrating. Being a mentor to trainee EL teachers, I have received a lot of questions from my students on how to manage and motivate school students to do speaking activities in the virtual classroom.

With the transition to the virtual learning environment most Bulgarian educational institutions have chosen web-based platforms for the digital aspects of their courses of study, especially **Microsoft Teams**. It provides videoconferencing, resources, activities, and interaction within a course structure and offers different stages of assessment.

Videoconferencing can be used by foreign language teachers who want to overcome the problem of limited opportunities for speaking practice in the virtual classroom by exposing students to genuine audio and virtual interaction in real time. Trying to create a collaborative learning environment where the participants construct and negotiate meaning using task-based activities and after experimenting with some online platforms, I started using Microsoft Teams functionality to “break” rooms, I found it challenging to examine its potential. Speaking tasks in the live online classroom can range from whole-class circle time speaking activities to pair- and small-group speaking. Once the Breakout Rooms are

open, the teacher can join them anytime to check on students' progress, answer questions or provide guidance. You can also bring students back to the main meeting at anytime to regroup as a class. Setting these up is often more time-consuming, so you may find it easier to do fewer activities and devote more time to them than to try and do lots of shorter activities.

Another aspect, that is also worth looking at, is how our speaking activities can help learners develop not only their fluency in English but also the complexity of what they say. Two areas that have often been cited in helping fluency and complexity are task repetition (so, repeating the same speaking activity but with a different partner or slight variation) and allowing planning time (for example, time to brainstorm ideas, and to think and outline what you want to say). The teacher can opt to do some of the work asynchronously, by assigning speaking tasks that involve students recording themselves and sharing the audio or video. Using Breakout Rooms can also afford us opportunities to set up the conditions for a task to be repeated.

Using *Witty Comics* to foster communication and creativity in the online class

There are many digital tools that allow learners to communicate outside the classroom and complete speaking tasks, both synchronously and asynchronously. Since children love cartoons and comics and are more inclined to learn via dialogues and interactive play roles, I came upon **Witty Comics**, an amusing website in which students can create their own dialogues and rehearse them in front of their peers. **Witty Comics** is a “cool” tool to foster students communicative skills and enhance their creative powers.

LESSON PLAN

The suggested lesson plan covers two teaching sessions, 40 minutes each. The lesson was delivered at Emiliyan Stanev Secondary School, Veliko Tarnovo. The students were 14 years old, 8th grade, level of language learning –A2.

Lesson Aims

- Developing speaking skills: telling a story and being a good listener,
- Using Past Simple Tense and Past Continuous Tense
- Vocabulary: linkers- at first, after, after that, suddenly, then, finally, luckily, fortunately etc,

Student Learning Outcomes

At the end of the lesson students should:

- be able to tell and react to a short personal story

- know and use the correct linking words and phrases
- know the layout of the dialogue (the beginning, the middle, the end) and their sequence when telling a story

Personal pedagogical aims:

To develop students' integrated skills – listening, speaking and writing. Students learn the linking words and use them correctly in the context of the assigned tasks. Active participation during the lesson, proper use of the grammar (Past Simple Tense and Past Continuous Tense) and lexical structures.

Assumptions

- About the **learners:** using methods according to their age like verbal explanation, pairwork
- About the **language:** Review of the Past Simple and Past continuous and their use when telling a story

Anticipated problems & possible solutions

- Conceptual – difficulties using the Past Tenses;
- Structural – problems related to the form of the Past Tenses;
- Phonological – pronunciation difficulties;
- Communication – difficulties related to speaking, and understanding;
- Cultural - this can include understanding and/or reacting to cultural content or the activities you plan e.g. working in pairs;
- Other – e.g. managing the class / encouraging active participation, especially in remote teaching, use of Bulgarian, etc.

Possible solution to problems - the teacher gives clear explanations and examples, uses different online tools and instruments which can be fun and amusing for the students

In order to manage better the class discipline – keeping the students involved in a positive, fun way; monitoring and providing relevant rules

Didactic materials / Aids

Student's book/ Focus for Bulgaria A2- C.A. H.-ИПО/, MS TEAMS application, Witty Comics-website tool

Stages/ Activities and procedures/ Timing and comments

1st session

Homework feedback- The Teacher (T) gives general feedback on previous lesson's homework assignment /2-3 minutes/. The Students (Ss) have received the Teacher's (T) correction and comments in MS Teams Assignments and they receive a Summary of the most

common mistakes.

Warm-Up - The T shows the Ss a photo, revealing a dangerous situation or something that happened on holiday and asks questions to focus students' attention on the new lesson's topic:

1. *Where was I?*
2. *What was I doing?*
3. *What do you think my problem was? /4-5 minutes/*

Lead- in

Activity 1: The Ss read and listen to a dialogue from their Student's book- a person telling a story of some bad luck (4 minutes).

Layout and content of the dialogue

Activity 2: Discussing the stages in a story:

- A/ Introduction
- B/ Background
- C/ Problem
- D/ Main events
- E/ Final comment /5-7 minutes/

Activity 3: Completing the SPEAKING FOCUS table:

Student A: Telling a story

- Use the right tense
- Use linkers
- ***Beginning:*** *To start with, / At first etc.*
- ***Middle:*** *Suddenly, / All of a sudden / Luckily, /Unfortunately etc.*
- ***End:*** *In the end, /Eventually etc.*
- Say how you felt
- Make a final comment

Student B: Listening to a story

- Give a neutral response: *Really? / Oh dear! /Oh no!...*
- Give a strong response:
That sounds amazing/ funny/ frightening...
- Respond with questions:
What happened? What did you do?

The rationale for these exercises is to view the five components of the story and to show their sequence. /15 min/

Ending the 1st session

The T demonstrates the comic creator app: <http://www.wittycomics.com/> /10 min/

2nd session

Warm-up

Reviewing the steps to create a comic strip in Witty Comics /3min/

Lead-in

Creating a comic

Activity 1: Using MS Teams breakout rooms, the T puts the Ss in pairs to create a comic in <http://www.wittycomics.com/> telling a story of a dangerous situation and reacting to it. They use the app./15 min/

The activity aims to improve students' writing and creative skills

Activity 2: Ss practise reading/acting their comics. /15 min/

Activity 3: Ss repeat the same speaking activity but with a different partner to develop fluency and complexity. The teacher supervises some of the pairs. /10-12min/

Homework assignment: Students invent and write a whole /detailed dialogue telling a story of some good or bad luck

Some more topics can be given to Ss to choose from

- *A nice surprise*
- *A mistake*
- *Something that happened on holiday*

Conclusion

Teaching speaking skills in English in virtual learning environment has become a challenge to teachers worldwide and despite being an important skill, speaking has been largely neglected. A major reason might be having limited opportunities to be interactive or some psychological and emotional factors. With the growing availability of internet access and the arrival of better and more stable video conferencing tools it is now possible to complete real- time speaking activities. The main task that remains for the teacher is to set up all issues together, be innovative and dare to explore new opportunities.

Appendix 1: Focus on Bulgaria-A1 Teacher's book, p.45

Appendix 2: Image-Witty Comic Sample

Resources

1. Reilly. P, Godzicka, A, Focus for Bulgaria, Teacher's Book A2 ,, C. A. H- ПРО "ООД" 2017, p.45
2. MS Teams Application - <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-teams/download-app>
3. Tutorial on how to make a cartoon using Witty Comics- <https://www.youtube.com/watch?v=3xnguznAr24>
4. How to use breakout rooms in Microsoft Teams-<https://www.youtube.com/watch?v=Nq2pbPtMZGk>

2.6 Speaking

Telling a story

I can tell a story and be a good listener.

- 1 In pairs, look at the holiday photo of Ed below and answer the questions.

- 1 Where was Ed? *in Australia*
- 2 What was he doing? *He was climbing a mountain.*
- 3 What do you think his problem was? *It became foggy and he got lost.*

- 2 **CD 1.43 MP3-43** Read and listen to the story. Check your ideas from Exercise 1.

Lisa: Hi, Ed. How was your holiday in Australia?

Ed: It was really good, thanks – except for the day I nearly died.

Lisa: What happened?

Ed: I was doing some climbing. At first, the sun was shining and I was enjoying myself. But all of a sudden, the weather changed. It became really foggy and I couldn't see the path.

Lisa: Oh dear, that sounds frightening!

Ed: I was pretty worried. I continued for a while, but finally, I realised I was lost.

Lisa: What did you do?

Ed: Fortunately, I had my phone with me, so I called my father – 9,000 miles away in England! He called the Australian police and told them where I was. Then they called me. Unfortunately, my battery went dead after five seconds. It was dark and cold. I sat under a rock, put on my torch and waited.

Lisa: Oh no, what a nightmare!

Ed: Eventually, they found me. I was so relieved. I went climbing on my own all the time, but I'll never do it again.

- 3 There are often five stages in a story. Match stages 1–5 in Ed's story with labels a–e.

a background	2	d problem	5
b final comment	5	e main events	4
c introduction	1		

- 4 Complete the SPEAKING FOCUS with the underlined phrases in the story in Exercise 2.

SPEAKING FOCUS

Telling a story

Use the right tenses.

- Past Continuous for the 'background':
The sun 'was shining' and I was enjoying myself.
- Past Simple for the 'problem' and the 'main events':
The weather changed. I couldn't see the path.

Use linkers.

- Beginning: To start with, / At ² first
- Middle: Suddenly / All of a ² sudden /
Luckily / Fortunately / ⁴ Unfortunately
- End: In the end / Finally / ⁵ Eventually

Say how you felt.

I was excited / frightened / relieved / surprised / shocked / worried, etc.

Make a final comment.

It was the best / worst day of my life!
I'll never forget the look on his face!
I'll never ⁶ do it again.

Listening to a story

Give a neutral response.

Really? / Oh dear! / Oh no!

Give a strong response.

That sounds amazing / funny? / frightening!
What a great story / a ⁶ nightmare!

Respond with questions.

What happened?
What did you do?

- 5 You are going to tell a story and your partner is going to listen and respond. In pairs, follow the instructions.

- Choose a topic from the box or use your own idea.

a dangerous situation	a nice surprise
some good or bad luck	a mistake
something that happened on holiday	

- Think about what you are going to say and make notes under the headings for the five stages of a story from Exercise 3.

- 6 In pairs, follow the instructions to practise telling your stories. Then act out your conversation.

Student A: Use your notes in Exercise 5 to tell the story.

Student B: React and respond to what Student A says. Use the SPEAKING FOCUS to help you.

31

WORKBOOK

p. 27

NEXT CLASS

Ask students to write a short email to a friend about something dangerous that happened to them on holiday.

Данни за автора

Служебен адрес: Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и
литературознание“

Телефон:

E-mail: g.vezirova@ts.uni-vt.bg

TEACHING HOSPITALITY-RELATED VOCABULARY AND COMMUNICATION SKILLS TO STUDENTS OF TOURISM

Senior lecturer of English Elka Uzunova, D. A. Tsenov Academy of Economics

Abstract: Vocabulary is a basic aspect of linguistic knowledge and the founding of any communication process. It is very important to have a wide range of vocabulary to convey the meaning in a successful manner. Vocabulary is basically a collection of lexical items which are used to build phrases and sentences, which are then formed into a message. Specific vocabulary must be used in connection with the language structure and grammar knowledge if we want to express meanings. Vocabulary has not received proper recognition for many years and was seen as something additional that helped when learning structures. Nowadays acquisition of vocabulary and teaching lexical items are perceived as important as the acquisition and teaching of grammar. Understanding and communicating in English is essential for students of tourism who want to pursue a career in the tourism and hospitality industries. Hospitality industry is diverse in nature. As English is the language of the globalized business world, effective and excellent communication skills and adequate language competency are essential for better efficiency, productivity and, in the long run, profitability of the industry. Teaching tourism-related English vocabulary emphasizes on building students' speaking and communication skills.

Key words: tourism-related vocabulary, lexical items, communication skills, language competency

Tourism and Hospitality are two of the fastest growing industries in the world. The most significant contribution of the tourism and hospitality industry in any region or country is the creation of new jobs. Every year these industries offer more and more jobs. The global Travel and Tourism sector grew at 3.9% to contribute a record \$8.8 trillion and 319 million jobs to the world economy in 2018. For the eighth consecutive year, this was above the growth rate of world GDP. There is a need for thousands of professional people who can speak English fluently and interact with international guests. The accelerated growth of the tourism industry affects the use of English as an International Language. The employees of tourism companies have to master English well as they have to communicate efficiently and effectively with foreign customers.

Teaching English for Specific Purposes is very important in developing students' English language skills for tourism purposes. The quick development of the tourism and hospitality industry can straightly influence the English language, which is the most widely used and spoken language in international tourism in the twenty-first century. English for

tourism has a major role in the delivery of quality service to travellers, excursionists, tourists and visitors. Employees who work in the tourism and hospitality industry are entirely and highly aware of its importance and they need to have a good command of English in their workplace. English for tourism and hospitality has been categorized under English for the specific purpose (ESP). It is an important and dynamic area of specialization within the field of English language teaching and learning. The necessity of teaching English for professional purposes and specifically in the area of tourism is irrefutable. Language proficiency is very important and essential in all professional fields specifically in the tourism and hospitality industry due to its specific nature and concepts. Thus, it is required that educators understand the practical applications of this approach. English for Specific Purposes and English for Tourism Purposes have their characteristic features concerning course development, curriculum, planning, learning style, English efficiency, types of activities and assessment of results. Determining the ESP concepts and elements provides specific English instruction that could help the learners be well-prepared for meeting their workplace requirements. Dann (2001) states that the vocabulary used in the English for tourism is special and conveys messages through a conventional system of symbols and codes. For instance, the language used for checking into a hotel, giving information about hotel facilities, meal times, giving directions, requesting and giving tourist information, and other communicative activities that can take place in any hospitality setting.

Vocabulary is an essential component for successful communication in the second language classroom. While grammar is important, a lack of vocabulary may result in complete failure to convey a message.

Vocabulary is often neglected in a second language classroom. Teachers often mimic the classroom behaviour of their own teachers. Try to remember how you learned a second language. More than likely, your language teachers stood at the front of the room and taught their students verb paradigms and other features of grammar, while vocabulary was often given less attention than grammar.

Vocabulary must be learnt item by item and this is a challenge to foreign language teachers. A single word can have multiple pronunciations, meanings, contexts, collocations or spellings. Foreign language textbooks are often organized according to a grammar agenda, with less emphasis on vocabulary.

Language teachers have to take into consideration many factors when deciding what vocabulary to teach and how to teach it. Vocabulary of language classrooms should be limited to a set of high frequency words that students can employ to create messages right from the start of their language learning. This arises the question whether students should learn topic-related vocabulary from simple lists or from more richly contextualized language samples.

Vocabulary is a necessary ingredient for all kinds of communication. Language

learners encounter vocabulary on a daily basis and must be able to acquire and retain it. One of the main tasks of language teachers is to help students develop rich and useful vocabulary. Nation (2001) emphasizes that learning vocabulary is a cumulative process and that it must be deliberately taught, learned and recycled. This is important for several reasons:

- Learners need to encounter the words in a variety of rich contexts, often requiring more than fifteen encounters.
- Learners remember words when they have manipulated them in different ways, so variety is essential for vocabulary teaching.
- Learners forget words within the first twenty-four hours after their class, so it is important to follow up a vocabulary lesson with homework that recycles the words.

Repeated encounters with the same word

Students need to encounter vocabulary in various contexts in order to remember it and to develop an understanding of the range of usage of a given word. Nation (2001:80) argues that vocabulary words must be repeated in different contexts because contexts-of-use are associated with different cognitive processes during language learning.

Language teachers often assume that their primary role is to teach grammar and vocabulary will somehow take care of itself; but the importance of vocabulary should not be neglected.

The Importance of vocabulary

Language teachers often assume that their primary role is to teach grammar and vocabulary will somehow take care of itself; but the importance of vocabulary should not be neglected. Sample a variety of beginning language course books, and you are very likely to find lists of vocabulary at the end of the units. What message does this send to the students about how much time and effort they should spend learning the vocabulary? If students are to learn and recycle the vocabulary throughout the unit, shouldn't it appear at the beginning of the unit rather than at the end? Most second language course books neglect completely the topic of how to learn vocabulary. In fact, vocabulary-learning strategies are not taught as part of most curricula, but certainly should be. Similarly, teachers' annotated editions frequently fail to provide information on how vocabulary should be taught.

Receptive and Productive vocabulary knowledge

Nation distinguishes between receptive and productive language knowledge, and applies this specifically to vocabulary. It is important for a foreign language teacher to understand what is involved in knowing a word at both of these levels. In order to know a word receptively, Nation claims that the learner must:

- be able to recognize the word when it is heard;
- realize that the word is made up of different morphological parts and be able to relate these parts to its meaning, e.g., "underestimated" = [under] + [estimate] + [ed];
 - know the meaning of the word, and also know what the word means in the particular context in which it has occurred;
 - understand the concept behind the word in order to be able to understand it in a variety of contexts.

According to Nation, productive knowledge implies that the learner must be able to

- properly pronounce the word;
- write the word and spell it correctly;
- produce the word to express its proper meaning;
- correctly use the word in an original sentence.

When we take into consideration what to know a word means, it becomes apparent why it is really important to actively teach vocabulary and recycle the same vocabulary items in multiple contexts.

Over-contextualization

If materials emphasize richly contextualized language too soon in the second language course, learners can be overwhelmed. Beginning students can be often frustrated with vocabulary presentations in the course book used in the classroom. An English for Tourism course has to begin with word-level presentation and move slowly to contextualized language samples. Lexis is the basis of language. Grammatical mastery is not a requirement for effective communication. Any meaning-centered syllabus should be organized around lexis rather than grammar.

Types of Lexical Units

Lewis suggests that native speakers have a large inventory of lexical chunks that are vital for fluent production. Chunks include collocations, fixed and semi-fixed expressions and idioms. Fluency does not depend on a set of generative grammar rules and a separate store of isolated words, but on the ability to rapidly access this inventory of chunks. These chunks occupy a crucial role in facilitating language production and are the key to fluency. There are two points to remember about lexical chunks:

- Learners are able to comprehend lexical phrases as unanalyzed wholes or chunks.
- Learners use whole phrases without understanding their constituent parts.

Lexis in language teaching and learning

Language activities, which are consistent with the lexical approach, must be oriented toward naturally occurring language and toward raising learners' awareness of the lexical nature of language. Such activities are as follows:

- intensive and extensive listening and reading in the target language;
- first and second language comparisons and translation;
- repetition in order to keep the already learned words and expressions active;
- guessing the meaning of vocabulary items from context;
- noticing and recording language patterns and collocations;
- working with dictionaries and other reference tools;
- working with language corpuses, preposition usage, style, etc.

Language teachers should rethink the place of vocabulary in their classes and try to make foreign language activities more learner-centered and less teacher-centered.

Second language speakers of English who want to be employed and work in the service industry and international tourism and those who aspire to learn English for tourism purposes have to regard carefully the language they use and the context of the particular situation. Therefore, a complete and comprehensive curriculum of language courses should be helpful and beneficial for them. A curriculum relating to English for the international tourism and service industry need to be carefully designed and created to suit the specific learners' needs. The aim of the language courses is to provide the learners with certain level of tourism-related vocabulary and language activities that will improve their communication skills. Considering the international tourism and hospitality, English will give a smooth path to aid the tourism employees to meet up with their professional linguistic requirements in a satisfactory manner and finally to improve the quality service in international tourism. In English for tourism and hospitality courses, appropriate and related teaching materials are required to be designed and prepared based on different employees' duties. Mastering English for tourism purposes provides students with the linguistic tools needed for travelling or working in a variety of chosen professions in tourism and hospitality sectors. Students of tourism should be aware of the enormous importance of English in their education, because it is an essential tool in any field of their future activity whether in management, tourist information, promotion of tourist destinations, intermediary companies or hospitality and transportation. Therefore, students of tourism should be highly motivated to learn English. Although they will probably focus on oral rather than written skills more often, in their career they must be able to elaborate written documents such as letters or budgets, they should keep telephone conversations, make presentations to audiences, attend fairs and conferences and understand all types of written information on tourist destinations. Students of tourism should be taught practical English conversations used in hotel and catering industry; issues

concerning tourism industry; tips on job interviews and writing resumes; reading and understanding articles concerning such issues, etc. This is due to the students' desire to improve speaking English and their need to learn English for future jobs rather than using it in everyday life. Classroom material should be based on various interesting texts and activities providing a range of skills such as reading, listening, speaking, writing, etc. Texts as learning materials can be used for learning and practising a wide range of skills. They can be sources for new vocabulary, communicative or reading skills in the language courses. They can trigger various activities such as:

- warming-up activities (pre-teaching and activation of new vocabulary or grammar structures, discussing questions concerning the topic);
- receptive activities - work with the text itself, reading, listening (various reading strategies e.g. skimming, scanning, with or without translation);
- productive activities that practise acquired knowledge;
- follow-up activities that improve knowledge.

Carefully identified needs and appropriate teaching materials for tourism students will produce not only satisfied customers but also plenty of professional fulfillment in their future career. A more careful investigation into the different types of tourism terms is needed, as well as the means of their translation and degree of specialization.

References

- Dann, G. *The Language of Tourism: a Sociolinguistic Perspective* (2nd ed.) Wallingford, UK: CAB International cop., 2001 Retrieved from: [https://doi.org/10.1016/S0160-7383\(00\)00007-4](https://doi.org/10.1016/S0160-7383(00)00007-4) on 20 September 2021.
- Karantzavelou, V., (2021) Retrieved from <https://www.traveldailynews.com/post/travel-tourism-in-2018-contributed-88-trillion-to-the-global-economy> on 18 September 2021.
- Nation, P. *Learning vocabulary in another language*, Victoria University of Wellington, Cambridge University Press 2001. Retrieved from <http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam031/2001269892.pdf> on 20 September 2021.
- Yagyaeva, E., (2020) *Scientific Bulletin of Namangan State University*: Specifics of teaching tourism through teaching a foreign language. Retrieved from <https://uzjournals.edu.uz/cgi/viewcontent.cgi?article=2830&context=namdu> on 19 September 2021.
- <https://coerll.utexas.edu/methods/modules/vocabulary/> Retrieved on 19 September 2021.
- https://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2012-02/23_simion%20otilia.pdf Retrieved on 19 September 2021.

<https://www.translationjournal.net/January-2016/the-language-of-tourism-translating-terms-in-tourist-texts.html> Retrieved on 20 September 2021.

Author Data

2, Emanuil Chakarov Str.

2550 Svishtov, Bulgaria

Tsenov Academy of Economics

Phone +359 884 198 790

E-mail: e.uzunova@uni-svishtov.bg

ЛИНГВИСТИЧНОТО ЛИЦЕМЕРИЕ. ЗА НИЩЕТАТА НА ЕЗИКОВОТО БИТИЕ

LINGUISTIC HYPOCRISY. ON THE POVERTY OF LINGUISTIC EXISTENCE

Senior Lecturer Ventsislav Vezirov, PhD, Tsenov Academy of Economics

Abstract: In the last few years, strange phenomena have been observed in the world of philology, from which Eastern Europe thought that it had irrevocably freed itself in the early 1990s - word-formation with a moral and hygienic purpose, producing endlessly new and new and ever less meaningful words, which ultimately lead to „hardening“ and meaninglessness of language. The modern language has long not been a means of communication. The charm of language lies in its multivariate indeterminacy, and the new gods, the demiurges of word formation and the „new“ philology, push verbal diversity into an unalterable predestination, giving rise only to poverty and pessimism. When we abuse language, the temporal dimensions of Being (the ontological dimensions) begin to use and ridicule us. Truth and falsehood swap places, and reason simply flies away.

Key words: Means of communication, FLT, philology, essay.

В последните няколко години в света на филологията се наблюдават странни явления, от които Източна Европа си мислеше, че безвъзвратно се е освободила още в началото на 90те години на миналия век – словотворчество с морално-хигиенна цел, един „лингвистичен рак“, произвеждащ до безкрайност нови и нови и все по-малко значещи думи, които в крайна сметка водят до „вдървяване“ и обезсмисляне на езика.

Когато в САЩ нарекоха негрите афроамериканци, те по-малко негри ли станаха, а при нас наричайки циганите роми, вероятно тайно сме се надявали това да промени техния бит и нашето отношение към тях. Инвалидите станаха сега „хора с увреждания“, което не спря опашките пред ТЕЛК и НЕЛК, за да се доказва унизително, че за 3 години не може да израснат крака.

„Политическата коректност“ инвалидизира езика и ограничава възможностите за свободна дискусия. Тя превръща свободата на мисълта и словото в свобода на съгласието. Съвременният език отдавна не е средство за комуникация. Какъв беше личностният идеал на Западната цивилизация – човек, който е обвинен несправедливо и разпънат на кръст и хората се справяха с това, като си говореха, като си разказваха истории защото:

- историите са детска площадка за игра,
- историите създават общност,

- историите ни помагат да изградим съпричастност, като виждаме през очите на другите хора,
- историите показват последиците от нашите действия,
- историите възпитават нашите желания,
- историите ни помагат да разберем, че принадлежим на общност и че се родеем с други като нас,
- историите ни помагат да живеем във времето, като ни ориентират в неговия частен, а и публичен характер,
- историите ни учат, че всеки жест, всеки акт и всеки избор, който правим, има проекция в бъдещето,
- историите ти помагат да се справим със страданието и загубите,
- историите ни учат как да бъдем хуманни,
- историите признават чудото и мистерията на Съзиданието.

Хората създаваха и споделяха добри неща, красиви неща. Езикът на съвременността произвежда вече „въображаеми истини“. Бях чел някъде, че според едно тежко, авторитетно социологическо проучване, поръчано от ЕИБ (2020/2021) сред 27 700 граждани от всичките 27 страни на ЕС, се оказва, че:

57% от населението в България е понижило потреблението на месо, в знак на съпричастност към глобалните усилия за свиване на въглеродния отпечатък. 41% отказват да летят със самолет по същите причини, 29% отказват да купуват нови дрехи – вероятно там отпечатъкът е апокалиптичен. 11% няма да гледат Netflix и Youtube, а 9% ще се откажат от личните си автомобили. Ако усещате саркастични усмивки по лицата си, то тогава изводът е, че или изследването лъже нагло, което е проблем, или пък ако е истинно, то тогава имаме още по-голям проблем – нашата менталност. Каквото и да е – думите са изпразнени от всякакво значение и смисъл, и разкриват само цинично презрение към хората, които все още имат разсъдък и са благословени с инстинкт за неприспособимост и скептичен идеализъм. Може ли това, че някой, бил той и авторитет, пише и говори глупости, да попречи на някой друг да мисли смислено ...

Лингвистичното лицемерие няма да направи от живота ни по-малко травматично преживяване, защото той е именно това. Очарованието на езика е в неговата многовариантна не-до-определеност, а новите богове – демиурзи на словообразуването и „новата“ филология натикват словесното многообразие в една безалтернативна предопределеност, пораждаща единствено нищета и песимизъм. Когато злоупотребяваме с езика, времевите измерения на Битието (онтологичните измерения) започват да ни употребяват и да ни се подиграват. Истината и фалшът си разменят местата, а разумът просто отлита и езикът като словословене произвежда

извънчовешки примери за лакейство. Този език ни фалшифицира публично и по подобие на съвременната woke-култура, спря да отразява социалните реалности и като че ли свикнахме с интелектуалния примитивизъм, с диктатурата на профаназицията, с „научните“ публикации срещу заплащане, с дипломираното невежество, с общата култура на точката на замръзване по Фаренхайт – нагло демонстрирана от титулувани „величия“.

Сляпа жена стана читател на годината на Столична библиотека през 2021 г., а според PISA (2018 г.) 47% от българските десетокласници нямат елементарни четивни умения, не могат да осмислят прочетеното. И разбира се, на помощ идва Стратегическа рамка за развитие на образование, обучение и учене в Република България за периода 2021 – 2030 г. на МОН:

- училищата – супер модерни,
- възпитаниците – знаещи, функционално грамотни, активни граждани, благодарение на иновативни и компетентни учители, помагачи на учениците да се справят в различни житейски ситуации.

На практика това означава преминаване от преподаване на знания към развитие на способности за решаване на проблеми. При този огромен скок, който образованието ще направи, децата ще трябва да изградят умения за критично мислене и разбиране на света. Всичко това е прекрасно и многообещаващо, и дълбоко лицемерно щом разберем, че трябва да го постигнем чрез „гъвкави учебни пространства“, каквото и да означава това, и „виртуални класни стаи“, и онлайн изпити, вероятно под формата на тест. Уникално противоречие, но пък 50 милиарда лева трябва да се усвоят, за да финашираме при още по-голяма безпросветност, и за да премахна всякаква критика – 30 години реформи в образованието ... Доволни ли сме от резултата?!

Уникален феномен е езиковото лицемерие. Трябва да се изследва специално. Не знам, даваме ли си сметка ние като университетски преподаватели, че ние само за година успешно и безпрекословно заменихме думата „образование“ с „обучение“? За другите не знам, но филолозите трябва да се замислят. Образованието ни кара да прочетем книги, които ако само се обучаваме, просто ще подминем. Изчерпването на образователния процес само с обучение създава единствено обслужващ персонал. „Обучението в електронна среда“ (любим израз на един образователен министър) е възможно за кратко и за малка група хора, но е пагубно за интелектуалното здраве на тези, които идват след нас.

Трябва човек да носи в себе си дълбоко подсъзнателно някакъв асоциален, ментално-деструктивен елемент, за да твърди, че това е вярната посока. Ако маските предпазват от заразяване, то „обучението в електронна среда“ предпазва от образование. И така, фундаменталният въпрос днес е свързан с езика – вярно ли е това,

което ни се говори, и склонни ли сме да приемем „на честна дума“ съвременния официален миоглед, че всеки индивидуално е способен да промени света, като се научи да живее с маска, да се здрависва с лакти, и други подобни. Истината започнахме да наричаме „език на омразата“, а желанието ни да бъдем нормални го превърнахме в „хомофобия“ и забравихме, че същността на хуманното е свободата да поделим вниманието си между свое и чуждо, и да игнорираме езика, който формира в умовете ни образи на обществена търпимост и умствено единство.

Данни за автора

Служебен адрес: СА „Д.А. Ценов“
Катедра „Чуждоезиково обучение“
ул. Емануил Чакъров 2
5250 Свищов
Телефон: 0885 727 300
E-mail: v.vezirov@uni-svishtov.bg

**ИДЕИ ЗА ТИПОВЕ ЗАДАЧИ ВЪРХУ УРБАНИСТИЧНИЯ
ЛИНГВИСТИЧЕН ПЕЙЗАЖ В ОБУЧЕНИЕТО
ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК**

**IDEAS FOR TASK TYPES ON URBAN LINGUISTIC LANDSCAPE
IN EL TEACHING**

старши преподавател д-р Аглика Добрева, катедра Германистика, Шуменски
университет „Епископ Константин Преславски“

Abstract: The article focuses on the topic of urban linguistic texts and their implementation in English language instruction to students who do English as a major or a minor course. Cases of two or more languages or graphic systems, combined in a text, are discussed. The article examines linguistic errors in ULL, influenced by native language transfer or lack of FL competence. The analysis of such mistakes could stimulate students' language development and critical thinking. Two approaches in the description of ULL are differentiated: top-down (the official language of public institutions) and bottom-up (private and informal texts). Communicative task types and project ideas for students are suggested: research projects for selection, generalization, analysis and interpretation of language data that can be integrated in the syllabus of language courses of various levels including ESP courses. Such tasks can stimulate the development of students' language and intercultural competence, communication skills, critical thinking independent learning, team work and research and analytical skills.

Key words: EL Teaching, Urban linguistic landscape, ULL, task types

Урбанистичният лингвистичен пейзаж (Urban linguistic landscape - ULL) или лингвистичния пейзаж е област, която е сравнително нова. За пръв път терминът лингвистичен пейзаж (*linguistic landscape*) се използва от Лондри и Боурис през 1997. Авторите го дефинират, включвайки в понятието езика на обществените знаци, билбордовете, названията на улици, заведения, магазини, означенията по обществени сгради: “*The language of public road signs, advertising billboards, street names, place names, commercial shop signs, and public signs on government buildings combine to form the linguistic landscape of a given territory, region or urban agglomeration.*” (Landry and Bourhis, 1997: 25)

По-подробни изследвания по темата са направени в публикациите на Бен Рафаел, Шоами и Барни (Ben-Rafael, Shohamy and Barni, 2010; Shohamy, E., Ben-Rafael, E. and Barni, M, 2010) и Гортър (Gorter, 2006). В тези изследвания се подчертава връзката

между изучаването на урбанистичния лингвистичен пейзаж, лингвистика и антропологията, социологията, психологията и културната география т.е. можем да обобщим, че при изучаването на урбанистичния лингвистичен пейзаж се комбинират приложна лингвистика, социолингвистика и други дисциплини. Според Шоами и Гортър дефиницията за лингвистичен пейзаж включва езика – думи и изображения, публично изложени на територията на обществени пространства: “...*language in the environment, words and images displayed and exposed in public spaces, that is the center of attention in this rapidly growing area referred to as Linguistic Landscape (LL).*” (Shohamy and Gorter, 2009: 1)

Изучаването на урбанистичния лингвистичен пейзаж може да се комбинира с езиковото обучение (Malinowski, 2015: 95-113; Sayer, 2010: 143-154), като това е особено приложимо в мултикултурна и многоезична среда. В такава среда примери за текстове на различни езици са широко разпространени. Наблюденията показват, че в глобализацията се свят смесването на английски и местни езици присъства забележимо в градската среда. Примерите за това са широко достъпни – пред погледите на всички и това улеснява използването на тези данни от изследователите в областите на приложната лингвистика, културните изследвания и преподаването на английски език. Могат да бъдат проследени тенденции в развитието на езика, обществото, културата, вътрешноезикови и междуезикови процеси, а всичко това би могло да се интегрира в чуждоезиковото обучение. Това предполага създаването на задачи за изучаващи английски език, които могат да развият тяхната чуждоезикова компетентност, активно самостоятелно учене и критично мислене. Освен това, работата в група върху текстове, събрани от самите обучаеми би могла да насърчи развитието на комуникативните им способности, работата в екип и изследователски умения в областта на езика и културата.

Тъй като урбанистичният лингвистичен пейзаж включва разнообразни текстове с официален и неофициален характер е уместно да се направи разграничението между два изследователски подхода – този към описанието и изследването на официалните текстове и знаци (обществени, регионални, на централното и местното управление, културни, образователни, медицински и др. институции, обществени съобщения и имена на улици) и на частните и неофициални текстове и знаци (магазини за дрехи, храна, бижута и пр., знаци и съобщения от частния бизнес – разпродажби, наеми и т.н.). В изложението, което следва е избран вторият подход, тъй като примерите в областта на частните и неофициални текстове от централния район на Шумен, избран като източник на данни, се оказаха по-многобройни. Това не изключва изследването на официалните текстове и знаци като отделна задача, която не е предмет на настоящата статия.

Събраният езиков материал предполага създаването на различни типове задачи, съответстващи на различни езикови нива.

Обучаеми на ниво А1 и А2

Задача 1: (Снимки на) кратки текстове, като имена на магазини, менюта, обяви на английски език могат да се използват в задачи, създадени от преподавателя за насърчаване на комуникативните умения на студентите. Това могат да бъдат диалози, имитиращи реални ситуации. Например, диалог на тема: указания как да стигнем до определен магазин или на тема ресторант/кафене. Студентите могат да бъдат стимулирани да съберат собствен материал или да ползват интернет източници (например, *Williams D. and Stephen Greene, 2015*).

Задача 2: Открийте правописните грешки на английски език в названия на заведения в градската среда. Преподавателят може да предостави материал, събран от него, по тази тема с въпрос: *What's wrong with that shop/place name or menu?* (Каква е грешката в названието на магазина/ заведението или менюто?) Студентите биха могли да бъдат стимулирани да потърсят собствени примери за грешки от градската среда.

Примерния анализ, който следва, показва грешки от два типа: правописни и граматични. Разбира се, анализът може да се задълбочи и причината за тях да се открие в некомпетентност или пренос от родния език. Подобни грешки, издаващи некомпетентност и означени със звездичка, откриваме в названията, изписани върху автомат за храни и напитки *Snacs* cofee** (вместо *,snacks, coffee‘*), а също и в названието на заведение: *Yomi cakes – cakes, pasteries*/sweets*, където правилният вариант би следвало да бъде *‘pastries’*. Граматична грешка присъства в рекламата придружаваща *Café Imperial*, а именно: *Coffee, latte, cappuccino chocolate, alcoholS**, където множественото число не е правилно.

Обучаеми на ниво В1 и В2: По-сложни задачи, като случаи на неточен превод и езикови грешки при трансформации между английски и други езици могат да бъдат разгледани на тези нива. При анализа преподавателят може да постави въпросите в задача 3.

Задача 3: *How many languages are intertwined in a text? How are different graphic systems mixed (especially when Latin and Cyrillic are used together)? Are there any instances of transliteration or other transformations? Are there any mistakes in the ULL texts, e.g. bad spelling or grammar?* (Колко езика се съчетават в текста? Как са комбинирани различните графични системи – напр. кирилица и латиница? Има ли примери на транслитерация или други трансформации? Има ли грешки в текстовете от урбанистичния лингвистичен пейзаж – например, неправилен правопис и граматика.) Отговори на част от тези въпроси могат да се намерят в следния модел за анализ.

Анализ на примери за комбинация на различни езици и транслитерация. В градската среда присъстват примери на транслитерация, при които на кирилица се изписват думи на латиница, а обратната тенденция също не е рядкост. В названията и обявите на заведения често се среща повече от един език. Например, в „ОТТО, Pizza Napoletana, Пица на пещ“ се комбинират италиански и български. В случая авторите на текста не са превели дословно Pizza Napoletana, а са предоставили информация за начина на приготвяне – на пещ.

В названията на магазини се откриват множество примери за транслитерация. Например, в названието ‘Мъпет маг’ се използва кирилизиранията версия на ‘мъпет’, а не английското съществително ‘muppet’. Колкото до втория компонент - ‘маг’, той е употребен вместо пълното название на български език - ‘магазин’. В случая имаме комбинация от транслитерация и използване на два различни езика. В същото време, на латиница до името на магазина са написани имената на известни марки облекла, което подсказва какво се продава в магазина. „Mag“ е съкращение, популярно в миналото (магазини ‘Нармаг’) и заимствано от руски, което днес откриваме и в други названия, но на латиница ‘BulMag’. Тук е налице тенденция за латинизиране на абривиатури на български – в случая „маг“, което е предшествано от абривиатурата Bul (Bulgaria).

Задача 4: Открийте примери от градската среда с названия изцяло на чужд език. Отговорете на въпросите: Why do you think the café owners chose those particular slogans? Why do you think they chose English or another language?

Примерен анализ на текстове, изцяло на чужд език. Наблюдава се тенденция към използването на изцяло чужди думи, особено в названията на кафенета и фризьорски салони. Следват примери за изцяло латинизирани названия: *Imperial, Mavi Café* (с комбинацията от турски и английски в названието). *Mavi* е турската дума, означаваща ‘синьо’, а същевременно и популярна марка джинси. Интериорът на споменатото кафене е богат на афористични слогани на английски, поставени в рамки на картини, които също могат да се разглеждат като лингвистичен пейзаж от градската среда. Такива са сентенциите: “*Happiness is not a destination. It is a way of life*”; “*Sometimes there is no next time, no second chance, no time out. Sometimes it is now or never*”; “*Think outside the box*”; *Life has two rules #1 never quit, #2 Always remember rule #1*”. Такива афористични заглавия, освен като източник на лексикален и граматичен материал, могат да бъдат подходяща тема за дискусия и за по-напреднали студенти от нива C1 и C2.

Задача 5: Защо, според вас, се използват няколко езика, а не директен превод на названието на английски в следните примери?

Пример: “A1 wallet. Плащаш с телефон. Получаваш пари. Изпращаш пари.” Възможен отговор на въпроса от задача 5 би бил, че дословният превод на ,wallet‘ не дава достатъчно изчерпателна информация за възможностите, които текстът на български описва.

Обучаеми на ниво C1 – C2: С напреднали студенти могат да се разгледат следните въпроси в задачата, която следва.

Задача 6: Are there any instances of incorrect translation? Are there instances of untranslatable items? To what extent do the English words add to different meanings and interpretation? Are there any cultural specificities in the text? Are puns and play of words used? (Има ли примери за неправилен превод? Има ли примери за непреводими елементи? В каква степен английските думи прибавят нюанси към различните значения и интерпретации? Има ли културни специфики в текста? Използват ли се каламбури и игра на думи?)

Анализът на следния пример от централната част на Шумен може да се използва като модел за подобни задачи за напреднали студенти-филолози. Пример за транслингвизъм (translanguaging) е следният случай. В реклама на витрината на магазин на мобилен оператор четем: “Bëst in test”, придружено с обяснение на български език (Най-добрата мрежа. Тествано.) Обяснението на кирилица не е дословен превод а по-скоро съответства на “The best network. Tested.” Това, което прави впечатление е преднамерената употреба на “Bëst” вместо правилното “best”. Използваната в случая дума “Bëst” не е правилно изписана нито на немски, нито на английски, тъй като и в двата езика правописът изключва знака умлаут. (Умлаут е знак, особено в немски език, индикиращ различно звучене на гласната.) По този начин в текста се привлича вниманието върху знака умлаут. Междувременно, „Umlaut“ е названието на компания оценяваща мобилните оператори. Можем да предположим, че тази игра с езиковия символ (умлаут) е алюзия за различното качество на услугата, която глобалната консултантска компания Umlaut предоставя. В този случай има игра със символи (за разлика от играта на думи, която присъства понякога в текстовете от градската среда). В посочения пример се демонстрира употребата на елементи от три езика – английски, немски и български. Латиница и кирилица се комбинират в текст, където една от думите (Bëst) преднамерено е написана неправилно, а когато бъде погледната отблизо се забелязва, че точките над ,e‘ са копие на графичния символ на логото на компанията Umlaut. Посланието в “Най-добрата мрежа. Тествано.” присъства и в “the Best in test”, но ако се разчита единствено на българския вариант в рекламния текст и текстът на английски се изпусне, ще се загуби оригиналната игра с графичния символ умлаут. Освен това кратките думи на английски език, които се римуват правят изречението запомнящо се.

Задача 7. Езиковото ниво на напреднали студенти позволява поставянето на по-обемни задачи и проекти. Такава задача или проект може да включва събирането на примери от урбанистичния градски пейзаж, които да бъдат систематизирани, анализирани и дискутирани. Фокусирането може да бъде или върху отделен район, включително района, в който студентите живеят, или върху отделни области и браншове: магазини, кафенета и друг вид бизнес. Допълнителен въпрос може да бъде: Каква, според вас е причината за употребата на съответния чужд език – комуникативна, комерсиална или стилистична?

Примерът който следва е описание и анализ на лингвистичния пейзаж на малък район от централната част на Шумен (площад „Кристал“). Във въпросния район бяха описани следните езици или езикови комбинации в надписите: 1. Английски + български в надпис 2. Само английски език. 3. Само чужд език (различен от английски език). 4. Български + други езици (различни от български или английски).

Таблица 1 Данни за урбанистичния лингвистичен пейзаж от района на площад „Кристал“, Шумен

Английски + български	Само английски (в скобите се съдържа пояснение на български за бранша, което не е елемент от оригиналния текст)	Само чужд език	Български + друг чужд език (или езици)
Mart – магазин за мъниста	Crystal TIME (магазин за часовници)	Mondo del Bambini	Механа Пекин + Китайската дума за Пекин
StudioПози – mnogo Moderno.com online clothing store	Obsession (магазин за облекло)	MAVI (кафене и магазин за дрехи)	Verona – чанти, мода, стил
Style Biju (с грешен правопис) медицинска стомана, Бижутерия	Lilly	Pizza Duner	
Mania GSM аксесоари		Tendenz	
Българските обувки Bulgarian shoes	Meri Style (грешен правопис на личното име)		
	Mona Lisa bags and accessories	BILLA	

Примерите от таблицата включват предимно магазини и заведения. Откриваме равномерно разпространение на надписи с комбинацията английски + български и такива, които са само на английски език. При комбинацията английски + български, българската част от названието не е дословен превод на текста на английски език, а само го пояснява (*style biju* – медицинска стомана, бижутерия). По-малко примери за употребата на други езици, различни от български са описани в колона 3 от таблица 1. Примерите от колона 3 (табл. 1) показват, че когато става дума за модни марки и брандове (като *MAVI* или *Tendenz*) или вериги магазини (*BILLA*), надписите са на английски език или са на латиница – т.е. брандът говори сам за себе си. Причината за тази употреба е най-вероятно комуникативна и комерсиална.

Названието на магазин *Crystal TIME* съобщава типа бизнес – продажба на часовници. То е кратко, запомнящо се и разбираемо за всеки, който има базисни познания по английски език. Прави впечатление, че магазини, продаващи дамска козметика или облекло се назовават с имена в женски род: *Lilly*, *Meri Style* (с погрешно написано собствено име), *Mona Lisa*. Причините за този избор са комуникативни (намекващи за продуктите за дами) и комерсиални. Чуждите имена издават стремеж към престижност, модност и привлекателност. В названието на магазин за дрехи *Obsession* (мания) се намеква за модата като мания. Причините за този избор са комуникативни и комерсиални.

В избора на названието на магазин *Mondo del Bambini* прозира популярната асоциация между модата и Италия. Същевременно, думата *Bambini* е толкова популярна, че комуникира идеята за типа бизнес – продажба на дрехи за деца т.е. изборът на название е породен от комуникативни и комерсиални причини. В името на магазин *Verona – чанти, мода, стил* се забелязват аналогични причини. Тук обаче типът дейност се придружава от пояснение на български език. Интересна е употребата на китайски в названието *Механа Пекин*, придружено от китайския еквивалент на Пекин. Целта на тази употреба е комерсиална, донякъде комуникативна и вероятно подчертаваща автентичността на предлаганата храна. В случая с названието *Pizza and Diner* има примери за два типа национална кухня от различни части на света. При това *Diner** е неправилно изписана дума. Верният правопис е *Doner*. Други неточности се забелязват при изписването на *Mari** и *biju** (колона 1 и 2 от табл. 1). Правилните варианти са *Mary* и *bijou*.

Обобщенията от това мини-изследване на централна част от Шумен (около площад Кристал) се заключават в това, че названия на английски или на латиница са предпочитани в названията на магазини/заведения. Предполагаемите причини за това са стремежа за по-добра комуникация и търговия и престижност, тъй като се

предполага, че тази част от града се посещава от чужденци, а английският език се счита за универсален за глобалната комуникация.

В заключение, изучаването на урбанистичния езиков пейзаж, на местата където има присъствие на текстове на английски език, е релевантно за развитието на чуждоезиковата компетентност на обучаемите с многобройните примери на английски език, смесване на езици, езикови грешки, (интер)културни послания, присъстващи в текстовете от градската среда. Предложените типове задачи за дискусии и анализ насърчават и мотивират студентите да учат самостоятелно и да мислят критично, а онези от тях, които проявяват интерес към изследователска работа в областта на приложната лингвистика или чуждоезиковото обучение придобиват опит в събирането и анализирането на езикови данни. Опитът показва, че подобни задачи са интересни и за студентите, и за преподавателите.

Цитирани източници

- Ben-Rafael, E., E. Shohamy and M. Barni (2010).** “Introduction: An approach to an ‘ordered disorder’.” – In: *Linguistic Landscape in the City*, ed. by E. Shohamy, E. Ben-Rafael and M. Barni, xi–xxviii. Multilingual Matters, Bristol.
- Gorter, D. (2006).** *Linguistic Landscape: A New Approach to Multilingualism*, Multilingual Matters, Bristol.
- Landry, R. and Bourhis (1997).** RY *Linguistic landscape and ethnolinguistic vitality* -- Journal of Language and Social Psychology vol.16 No 1, 23-49.
- Malinowski, D. (2015).** Opening Spaces of Learning in the Linguistic Landscape. – *Linguistic landscape* vol. 1:1/2, pp. 95-113.
- Shohamy, E., Ben-Rafael, E. and Barni, M (eds) (2010).** *Linguistic Landscape in the City*, Multilingual Matters, Bristol.
- Sayer, P. (2010).** Using the linguistic landscape as a pedagogical resource. -- English Language Teaching Journal, vol. 64 No 2, 143–154. doi:10.1093/elt/ccp051.
- Shohamy, E and Gorter, D (eds) (2009).** *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery*. New York: Routledge, 2009.
- Williams D. and Stephen Greene (2015).** Map of the Urban Linguistic landscape (an open blogging website created by Damian Williams and Stephen Greene). Retrieved from: [/https://murbll.wordpress.com/](https://murbll.wordpress.com/) on 21st September 2021.

Данни за автора

Служебен адрес:

ул. “Университетска“, 115, 9700 Шумен

ШУ „Епископ Константин Преславски“, ФХН, Катедра Германистика

ст. преп. д-р А. Добрева

Телефон: 0889844737

E-mail: a.dobрева@shu.bg

BACK TO THE FUTURE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Senior Lecturer Victor Monev, Ph.D.

Tsenov Academy of Economics

Abstract: „Back to the Future“ is an American film trilogy in which the plot takes place in the present, in the future and in the past. Events in previous time plane have their consequences in another time. It's just amazing to see how attitudes and actions in past moments have shaped our current situation. - With a view to the round table „Foreign language teaching - a prerequisite for successful integration into the European higher education sector“ on November 15, 2012, I would like to address in my article the ideas from then and their implementation a decade later.

Key words: FLT, second language teaching, Business, Lingua.

През 2012 г. катедра „Чуждоезиково обучение“ отбеляза 60 годишен юбилей с Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. Сборникът с доклади съдържа текстове на 27 участници и отразява ентусиазма на колегите от катедрата и от други висши училища в страната и чужбина, свързан с приемането на България за страна-член на Европейския съюз и по-тясното включване на българското висше образование в европейските структури.

Гледайки назад към тематичните области, засегнати от колегите-автори през 2012 г. и сравнявайки с настоящите реалии в обучението по чужди езици, неволно се сещам за американската филмова трилогия „Обратно в бъдещето“. В тази поредица действието се развива в настоящето, в бъдещето и в миналото. Събития от един времеви период имат своите последици в друг, като се наслаждат едни върху други. За мен беше изключително интересно да се върна към темите и проблемите, които сме разглеждали преди едно десетилетие, и да съпоставя доколко те имат последици в наши дни.

Прави впечатление групирането на докладите в няколко тематични области: подходи в преподаването на чужд език, техники за развитието на езиковата компетентност, теоретически и практически аспекти при анализ на чуждоезиковото обучение, академични стандарти за учебника по чужд език, информационни технологии и инструменти в Интернет за целите на смесеното обучение (Blended Learning) по чужд език, мястото на литературата в обучението по чужд език, ролята на езика за интеграцията на хора в чужбина. Ролята на чуждоезиковото и

електронното обучение е подчертана в доклад, посветен на успешния курс по „Финансов мениджмънт“.

Както може да се очаква, преобладават доклади, насочени към теоретични и практически проблеми на обучението по чужд език (английски, руски, немски, френски и испански) – формиране на чуждоезикова компетентност у студентите, развитие на уменията за водене на делова кореспонденция, прилагане на кооперативни форми в часовете по чужд език и др. Интересен поглед към висшето образование във Великобритания предлага Милена Пешева с доклада “DEVELOPING SKILLS WITHIN UK UNIVERSITIES” (Pesheva 2012: 32). Вниманието е насочено към обучението по английски език за чуждестранни студенти в британски университети. Представена е структурата на курсовете, които траят до 19 седмици. Обучението обхваща както часове по английски език, така и подготовка за обучението в съответния университет. Според колежката Пешева, четирите основни компоненти на тези курсове са: academic writing, academy listening, academic speaking и academic reading. Тяхната цел е да подготвят студентите за успешно следване в университета. – С поглед към днешния ден може да се направи паралел към курсовете по български език за чужденци, които се предлагат в СА „Д.А. Ценов“ от преподаватели към катедра „Чуждоезиково обучение“.

Други колеги обръщат внимание на мотивацията на студентите да изучават и използват чужд език – Даниела Стоилова разглежда влиянието на глобализацията и други фактори върху разпространението на езиците, икономиката и висшето образование в ”FOREIGN LANGUAGES WHEN STUDENTS BECOME CUSTOMERS AND UNIVERSITIES BECOME BRANDS” (Stoilova 2012: 79). Прави впечатление детайлирания анализ на изучаването на езиците в ЕС в съпоставителен план 2005 – 2012 г. Отделено е специално внимание на пасивната употреба на чужд език – учудващо висок е процентът на гражданите на ЕС, които не използват чужд език; също така на склонността за изучаване на чужди езици като се степенуват мотиви, започвайки от работа в чужда страна, пътувания, по-добри шансове за работа в собствената страна, разбиране на чужденци при срещи с различен повод, или просто за личностно удовлетворение.

Значението на изучаването и владеенето на английския език като *lingua franca* на нашето съвремие се подчертават в доклада на Елка Узунова “LEARNING ENGLISH – THE CORNERSTONE OF SUCCESS IN THE BUSINESS WORLD” (Uzunova 2012: 48). Както показва заглавието, значението на английския език в международните комуникации нараства непрекъснато през последните няколко века, като се започва с неговото разпространение в колониите на Великобритания и след това се превръща в език за международно общуване в мореплаването,

пътуванията и търговията. След победата на САЩ и съюзниците във Втората световна война английският език става официален език на НАТО и след това в Европейския съюз. Както посочва колежката Узунова, английският език се използва широко в международния бизнес, в научните изследвания, в Интернет и в образованието. Доброто владеене на чуждия език е важно условие за контактите с чужденци, защото грешките в езиковата употреба може да поставят под съмнение професионалната компетентност на говорещия (Uzunova 2012: 56). – Подобни наблюдения се срещат и при други езици, напр. немски, където носителите на езика са склонни да свързват езикова употреба от страна на чужденци с техни професионални качества (от практиката на автора като преподавател, преводач и консултант).

Според броя на хората, които говорят/използват даден език, английският език е на първо място с над 1,132 млрд. души в света, които го говорят, или около 15 на сто от световното население. Сред най-говорените езици попадат мандарин (1,117 млрд.), хинди (615 млн.), испански (534 млн.) и френски (280 млн. души). Сред десетте най-говорени езици попадат също арабски, бенгалски, руски, португалски и индонезийски. (Investor.BG).

Темата за мотивацията се разглежда в доклада на Радка Василева „Ефективно и мотивирано обучение по английски език за студенти по икономика – залог за успешна професионална реализация“ (Василева 2012: 166). Тук ми направи впечатление цитатът от Бенджамин Франклин „Инвестирането в познания осигурява най-добрата лихва“. Кратко и ясно! Колежката Василева разглежда подробно термина „мотивация“ в неговата връзка с „мотив“: подбуда, подтик, подбудителна причина, повод за някое действие. По-нататък се посочват някои бариери при обучението по английски език при студентите по икономика от първи курс на бакалавърската степен на обучение и специалните предимства, които редовната аудиторна и извънаудиторна работа носят за тях: овладяване на специализирана лексика, придобиване на знания и умения при решаване на казуси, водене на дискусии, изнасяне на презентации и други.

Колежката Иванка Борисова разглежда значението на лексиката в обучението по чужд език и предлага някои стратегии за по-добро усвояване на новите думи в „Значението на лексиката в обучението по чужд език и проследяването на ефективни стратегии за успешното ѝ овладяване“ (Борисова 2012: 157). Тук са засегнати както основни принципи в преподаването на чужд език и по-специално на лексика, така и стратегии за подпомагане и контролиране на степента на научаване на нова лексика в няколко практически стъпки. Със сигурност и днес богатата лексика и нейната пълноценна и богата употреба в първия и в

чуждите езици са гаранция за успешно позициониране в професионалната сфера.

Фиг. 1 Четенето (на книги) като основно речево поведение

В обучението по чужд език се различават рецептивно и продуктивно речево поведение (Шопов 2005: 63-100). Под речево поведение се разбира „... употребата на езика за осъществяване на комуникативни намерения в ситуации, които предизвикват употребата на езика“ (Шопов 2005: 63). Както посочва Шопов, четенето е рецептивен процес – при него се чете и разбира текст, който е от интерес за четящия. Съдържанието на текста може да бъде информация с общ характер, инструкция (напр. правила за действие при определени ситуации), заповед, формуляр за получаване на обратна връзка и други. Както се вижда, съществуват текстове с различна важност за читателя. Добрият читател трябва да притежава определени способности с мета-когнитивен характер: обобщаване, задаване на въпроси към прочетеното, проверяване на неясните места, предвиждане на онова, което следва (Talaka 1995: 150 – цитирано по Шопов 2005: 69).

Фигура 1 показва два аспекта на четенето: интереса (вляво) и четенето като решаване на своеобразен пъзел (вдясно). За успешно, резултатно и приятно за интелекта четене се изисква умение за концентрация, мотивация/желание, любопитство и склонност на ума към интелектуални дейности. Въпросът е в това какво и как трябва да се чете. При изучаването на чужд език с общо предназначение определено приоритет имат текстове от медии, книги и списания, посветени на аспекти на ежедневието. Специализираният чужд език изисква от своя страна използване на текстове, свързани с определена научна или професионална област (Business English, Deutsch für den Beruf и други).

В доклада „A MULTIPLE-SKILLS FOCUSED APPROACH IN ADULT

EFL/ESL CLASSES“ на Светлана Сарачилова и Дариуш Сачук (ASA College, NY, NY, USA) се отделя особено внимание на ролята на литературата за по-задълбочено разбиране на чуждия език и на специфичната култура, която стои в неговата основа. Авторите изрично посочват: “... the relationship between language and literature is reciprocal due to the considerable overlap between the two” (Saratschilova, Saczuk, 2012: 19). При използването на литературни текстове в обучението по чужд език може да се комбинират различни речеви поведения, да се научават нови думи, да се усвояват техните колокации, да се затвърждава лексика в различни тематични полета, напр. „Дом и предмети в дома“.

Темата за литературата е засегната в още два доклада: STUDYING MARKETING BY MEANS OF FRENCH LITERATURE (GEORG PEREC “THINGS” 40 YEARS LATER)” на доц. д-р Анастасия Марчева (Marcheva 2012: 58) и „Мисъл без свят и човекът без качества. Не-четенето на книги като културен феномен“ на колежата д-р Венцислав Везиров (Везиров 2012: 66). Първият доклад представя една уникална книга на също така уникален френски автор – „Нещата“ на Жорж Перек. Оказва се, че с литературно произведение може да се демонстрират основни положения в маркетинга! Първоначалният експеримент с български студенти по икономика в СА „Д.А. Ценов“ през 2000 г. е продължен успешно на английски език в Welinkar Institute of Management, Development and Research в Мумбай, Индия. Същността на експеримента според доц. Марчева е четенето на откъс от книгата, където се описват предмети за домашна употреба; следва анализ на предметите от гледна точка на маркетинга, като потребителска стойност, място в жизнения цикъл, еволюция на продукта и др. Д-р Везиров от своя страна разглежда друг важен аспект - връзката между хората и книгите. Тук е изведена една парадоксална ситуация: много образовани хора са нечитатели, и с това не-четенето е истинска дейност, както и четенето (Везиров 2012: 69).

Четенето очевидно изисква концентрация, умение да се изолираш от смущаващи въздействия при извършване на някаква дейност. До голяма степен умението за концентрация е увредено от днес господстващите информационни технологии. Към 2012 г. мобилните технологии поставяха известни ограничения пред комуникационната обвързаност на индивидите. Комуникационните въздействия имаха сравнително краткотраен, но чест характер (смс, твитове и др.). Днешната среда позволява почти непрекъснат достъп до средствата за масова информация (медии, Фейсбук, Инстаграм, Youtube и други), и тук изкушенията са много повече. В това отношение между ситуацията към 2012 и днес, 2021 г. има огромна разлика – медиите са навсякъде около нас, трудно можем да се отделим от

тях, и липсата на достъп до тях по технически причини, дори и за кратко време, може да се усети доста болезнено.

Два доклада са насочени директно към съвременните технологии и тяхното приложение в обучението по чужд език: „Магистърска програма “FINANCIAL MANAGEMENT” – нов вектор за академична експанзия“ на проф. д-р Андрей Захариев (Захариев 2012: 191) и “WEB TOOLS IN BLENDED LEARNING” на д-р Петър Тодоров (Todorov 2012: 131). Първият доклад представя магистърската програма по Financial Management като първия цялостен чуждоезиково образователен продукт в СА „Д.А. Ценов“, водещ до придобиване на степен на висшето образование. Особен интерес представлява схемата, представяща континуума на иновациите в образование, където намират място електронно обучение, мобилно обучение, електронно-комуникационна технология, основополагащи принципи на обучение и др. (Захариев 2012: 192). В края на доклада се посочва, че в СА „Д.А. Ценов“ е създадена среда за създаване на образователни продукти с мултиезиков характер, чрез които висшето училище просперира и заявява нови територии.

Колегата д-р Петър Тодоров е насочил внимание към средства в Интернет за синхронно и асинхронно обучение, за развитие на уменията за говорене, слушане, четене и за развитие на речниковия запас. Това се дължи на предимството на достъпност по време и място благодарение на позиционирането в Интернет. Посочва се, че петте категории средства за обучение намират място както в присъствените часове, така и за тренинг онлайн (Todorov 2012: 139). С това се дава принос към развитието на смесеното обучение (Blended Learning) по чужд език в СА „Д.А. Ценов“.

В тази връзка може да се проследи развитието на академичния учебник по чужд език според доклади в сборника от 2012 г., и съвременното състояние на нещата. Доц. к.ф.н. Наталия Черенкова, ръководител на катедра по английски език №3 в Държавния университет по икономика и финанси, Санкт-Петербург, Русия, представя прагматически подход при съставянето на опростен и иновативен учебник по английски език. Учебникът е предназначен за хора от практиката, за които чуждият език е средство за международни бизнес комуникации. Стремешът на автора е да представи закономерности в граматиката и словообразуването на английски език по достъпен начин, така че сложните принципи да станат достъпни на широк кръг от ползватели (Черенкова 2012: 199).

Показаните примери дават известна представа за проблемите, които сме решавали с колеги към момента на издаване на сборника (15.11.2012 г.) – как да се постигне развитие на комуникативната компетентност по чужд език с оглед на неговата професионална употреба; как да се прилагат модерните информационни

технологии в обучението по чужд език; как да се увеличи мотивацията на студентите да учат редовно и ефективно и да придобият комуникативни умения на чуждия език. Със сигурност и към днешния ден тези проблеми продължават да привличат вниманието на преподавателите по чужд език. Предвид ограничения обмен на този доклад не беше възможно да посоча приносите във всички доклади от Кръглата маса през 2012 г.

Със задоволство може да отбележим, че в много от докладите е загатнато развитие на обучението по чужд език, което използваме в настоящето – от идеята за смесено обучение като комбинация от присъствена и дистанционна форма се стигна до успешна реализация на дистанционната форма на обучение в образователната степен „Бакалавър“, стартирала през зимния семестър на учебната 2019/20 г. Благодарение на изградената инфраструктура, дисциплини по чужд език и учебници за тях обучението по чужди езици в СА „Д.А.Ценов“ беше запазено по време на локдауна от 2020 г. и позволи успешна работа със студентите от редовно и задочно обучение.

Стопанска академия "Димитър А. Ценов" | Център за дистанционно обучение | Студентско досие | Български (bg) | ст. преп. д-р Виктор Монеv

Дистанционно обучение

Стопанска академия "Димитър А. Ценов" - Свищов

Табло / Моите курсове / Още...

Персонализиране на тази страница

Дистанционно обучение в СА: Табло

Преглед на курсовете

Всички (без изключените от изгледа) | Последно отворени | Плочки

ОКС Бакалавър Немски език I част (ФФ-КЧЕО-Б-302)	ОКС Бакалавър Немски език I модул (Туризъм) (ФФ-КЧЕО-Б-350)	ОКС Бакалавър Немски език I модул (МИО) (ФФ-КЧЕО-Б-332)	ОКС Бакалавър Немски език II част (ФФ-КЧЕО-Б-306)	ОКС Бакалавър Немски език VI модул (МИО) (ФФ-КЧЕО-Б-337)
ОКС Бакалавър	ОКС Бакалавър	ОКС Бакалавър	ОКС Бакалавър	ОКС Бакалавър

Фиг. 2 Интерфейс на сайта за дистанционно обучение на СА „Д.А. Ценов“

Разбира се, новото време поставя нови въпроси, които не са съществували или не са били поставени в изострена форма на предишната Кръгла маса. Ето няколко примери:

- Развитие на академичния учебник от едно книжно тяло (евентуално с

ръководство и работна тетрадка) към система от интерактивни учебни материали в книжно тяло, електронна книга и допълнителни ресурси за учене и тренинг в Интернет.

- Решаване на проблема с несъответствието с формиращото и обобщаващото оценяване в онлайн среда: Формиращото оценяване намира място по време на обучението по дадена учебна дисциплина и се отнася към четирите речеви поведения (четене, слушане, говорене и писане). Обобщаващото оценяване се среща при заключителния изпит и съгласно учебната документация съдържа тест с въпроси от типа „Изберете един или повече верни отговори“ и „Вярно/Невярно“.

- С разпространението на мобилните технологии голям брой ползватели на образователни услуги се насочват към мобилно учене. В същото време платформите за обучение в Интернет дават приоритет (по различни причини) на технологии за персонален компютър.

Надявам се тези и други въпроси да бъдат решени успешно и това да доведе до по-нататъшно развитие на обучението по чужд език в Стопанска академия „Д.А. Ценов“. В крайна сметка, животът е движение и непрекъсната промяна. Като спомагаме за задоволяване на образователните потребности на обществото, ние като преподаватели и изследователи допринасяме за неговото развитие.

Цитирани източници

- Marcheva, A. (2012) *STUDYING MARKETING BY MEANS OF FRENCH LITERATURE (GEORG PEREC “THINGS” 40 YEARS LATER)*. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Pesheva, M. (2012) *DEVELOPING SKILLS WITHIN UK UNIVERSITIES*. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Saratschilova, S. Saczuk, D. (2012) *A MULTIPLE-SKILLS FOCUSED APPROACH IN ADULT EFL/ESL CLASSES.*” Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Stoilova, D. (2012) *FOREIGN LANGUAGES WHEN STUDENTS BECOME CUSTOMERS AND UNIVERSITIES BECOME BRANDS*” Сборник доклади:

- Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Todorov, P. (2012) WEB TOOLS IN BLENDED LEARNING. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Uzunova, E. (2012) LEARNING ENGLISH – THE CORNERSTONE OF SUCCESS IN THE BUSINESS WORLD. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Борисова, И. (2012) Значението на лексиката в обучението по чужд език и проследяването на ефективни стратегии за успешното ѝ овладяване. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Василева, Р. (2012) Ефективно и мотивирано обучение по английски език за студенти по икономика – залог за успешна професионална реализация. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Везиров, В. (2012) Мисъл без свят и човекът без качества. Не-четенето на книги като културен феномен. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Захариев, А. (2012) Магистърска програма “FINANCIAL MANAGEMENT” – нов вектор за академична експанзия. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов
- Черенкова, Н. (2012) „Простой“ учебник английскогo языка для студентов-экономистов и иных нефилологов. Сборник доклади: Кръгла маса с международно участие „Чуждоезиковото обучение – предпоставка за успешна интеграция в европейската зона за висше образование“. 15.11.2012 г. Академично издателство „Ценов“. Свищов

Шопов, Т. (2005) ВТОРИЯТ ЕЗИК Аспекти на теорията и практиката на обучението по английски език. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София

Онлайн-източници:

Блог за четене на Уникредит Булбанк (към 20.09.2021 г.) – снимка на Фиг. 1
<https://www.unicreditbulbank.bg/bg/blog/>

Инвестор.БГ - Графика на деня: Най-разпространените езици в света (към 20.09.2021 г.)
<https://www.investor.bg/zoom/355/a/grafika-na-denia-nai-razprostranenite-ezici-v-sveta-298739/>

Сайт за дистанционно обучение към Стопанска академия „Д.А.Ценов“ – Свищов (към 20.09.2021 г.) <https://dl.uni-svishtov.bg>

Данни за автора

Преподавател по немски език в катедра „Чуждоезиково обучение“

Служебен адрес: Стопанска академия „Д.А. Ценов“

ул. Емануил Чакъров 2

5250 Свищов

Телефон: 0631 66 416

E-mail: v.monev@uni-svishtov.bg

ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В БЪЛГАРСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Старши преподавател д-р Петър Тодоров,
Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, България

Senior Lecturer Petar Todorov, PhD,
D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Bulgaria

Abstract: Over the past two years, the COVID-19 pandemic has brought about unprecedented challenges to all spheres of life; the education sector has been forced to apply various methodologies in order to respond to those challenges. This paper presents the results of a survey among students and lecturers at Bulgarian and foreign higher education institutions. It turns out that despite the plethora of ICT-based methods and tools, at many universities this is done either in distance learning forms or via learning management systems such as Moodle. However, the offered content differs from the „brick-and-mortar“ one only in its electronic form. In this respect, the paper presents an overview of the current situation and the findings of a survey among students and lecturers from Bulgaria and abroad as to the degree of use and the ICT methods applied in their studies and teaching. I argue that information and communication technologies are insufficiently used despite the fact that their paramount importance is acknowledged at all levels of studying and teaching.

Key words: information and communication technologies; learning management systems; Moodle; digital environment.

Въведение

През последните две години, пандемията предизвикана от вируса COVID-19 доведе до значително търсене на разнообразни образователни форми, включително дистанционни и други. Въпреки че обучението от разстояние до голяма степен решава проблема по време на пълни или частични затваряния на определени сфери, то не винаги се прилага по правилния начин, като свидетелство за това е и мнението на потребителите (ученици/студенти, преподаватели и родители), че присъствената форма е по-добра от дистанционната. В този смисъл, целта на доклада е да постави оценка на прилагането на информационни и комуникационни технологии от български

и чуждестранни висши учебни заведения. Наблюденията показват, че българската образователна система реагира адекватно на така създалата се обстановка независимо от множеството критики. Тук, обаче, изниква въпроса: само в ситуация на спешен случай ли трябва да се случва това? Въпреки че отговорът очевидно е „не“, предварителното проучване показва, че използването на информационни и комуникационни технологии към момента се прилага в по-голяма степен в дистанционни форми на обучение и чрез системи за управление на обучението като Moodle и Blackboard. Освен това, методите, които се прилагат са цифрови, но самото съдържание не се различава особено от присъствените лекции. Докладът представя проучване върху степента на използване на информационните и комуникационни технологии проведено в периода есента на 2019 – лятото на 2020 година, с други думи от началото на пандемията предизвикана от COVID-19 до нейния разгар през пролетта на 2020 г. Проучването е проведено с преподаватели и студенти както от България, така и от чужбина. Тезата, която се защитава е, че независимо от огромния напредък на информационните и комуникационни технологии, тяхното прилагане в образованието е все още недостатъчно.

Преглед на настоящата ситуация

Теоретично, проблемът е засегнат в множество български и чуждестранни източници. Например, някои автори обсъждат разработването на учебни програми чрез прилагането на информационни и комуникационни технологии (Monteith, 2004)². В повечето случаи, обаче, учебните програми включват традиционни методи „облечени в електронни одежди“. Lammintakanen и Rissanen (2005: 675) твърдят, че „от веб-базираното образование се очаква да промотира конструктивистки подход, който да води до разнообразно общуване, чрез което отговорността за ученето да се прехвърли върху обучаемия и да се насърчи конструирането на знание чрез общуване“. Въпреки това, обаче, след толкова много години, в много институции все още се практикува подходът ориентиран към преподавателя, не към обучаемия. В този смисъл, Marold (2005: 787) твърди, че „крайните оценки в веб-базираните курсове не се различават много от тези, които обучаемите получават в класната стая“. Това разбира се не може да бъде обобщено твърдение – има случаи, в които обучаемите в дигитална среда се справят по-добре от тези в присъствена форма. Един от методите за постигане на по-качествено електронно обучение е методът на „изнесената класна стая“³. За прилагането му са необходими определени умения и компетенции, дефинирани от Claro, и

² Преводът на всички източници от английски на български език е мой.

³ от английски език the flipped classroom

др. (2018):

ИКТ умения: именията свързани с информационните и комуникационните технологии и познанията, които преподавателите трябва да притежават за да изпълняват професионалната си работа (напр. да планират и подготвят уроци) в дигитална среда. [...] педагогически критерии в дигитална среда: способността на учителите да дефинират и прилагат критерии и познание за да управляват работата на обучаемите в дигитална среда.

Друга аспект, който може да бъде полезен е развитието на технологиите за трансфер на данни по Интернет. Както посочва Дешев (2020), „Както 5G мрежите, така и Wi-Fi 6 идват с големи иновации спрямо предишните си версии. Специално за Wi-Fi 6 това е първата толкова голяма промяна от самото създаване на технологията. Целта на Wi-Fi 6 е да увеличи скоростта на трансфер, да се справя по-добре с множество свързани едновременно устройства и да промени и подобри начина на комуникация между тях и мрежата.“ Подобреният достъп до високоскоростен Интернет е предимство, но също така и възможност да се върши работа в движение чрез мобилно устройство. Мобилното обучение се обсъжда от Wilden (2017), който представя някои инструменти и практики като гласово разпознаване, запис на екрана, мобилни устройства и неформално оценяване. Също така, Traxler and Kukulska-Hulme (2016) описват казуси базирани на мобилното обучение. Тези изследвания, обаче, не посочват степента на използване на мобилните устройства, което означава, че е нужно по-задълбочено изследване.

Описание на проучването

Проучването е проведено чрез платформата Survey Monkey. На респондентите са зададени въпроси, чрез които да се установи до каква степен техният университет прилага информационни и комуникационни технологии и чрез какви средства. Проучването е създадено в две версии – една на български и една на английски език. Заглавието на проучването както и въпросите са едни и същи (вж. фиг. 1).

<p>OPEN</p> <p>Използването на ИКТ (информационни и комуникационни технологии) в дигитална среда</p> <p>Created: 12/16/2019 Modified: 05/04/2020</p>	33 Responses	100% Completion rate	4 mins Typical time spent	⋮ Options
<p>OPEN</p> <p>Using ICT (Information and Communication Technologies) in a Digital Environment</p> <p>Created: 12/15/2019 Modified: 04/04/2020</p>	54 Responses	100% Completion rate	5 mins Typical time spent	⋮ Options

Фигура 1. Двете проучвания със заглавията и броят на респондентите.

В първата част на проучването на респондентите се задават по-обща въпроси: от къде са, дали са студенти или преподаватели, каква е образователната им степен (ако имат такава), в коя образователна институция учат или преподават. Респондентите от България са главно от Стопанска Академия – Свищов и Софийския Университет, докато чуждестранните респонденти са от Украйна, Китай, Мароко, Русия, Германия и др..⁴ Втората част на проучването, която ще бъде обект на анализ в този доклад, пита респондентите до каква степен тяхната институция прилага информационни и комуникационни технологии, чрез какви средства, до каква степен информационните и комуникационни технологии са им помогнали в ученето/преподаването и цялостното им удовлетворение от прилагането на информационни и комуникационни технологии от тяхната институция.

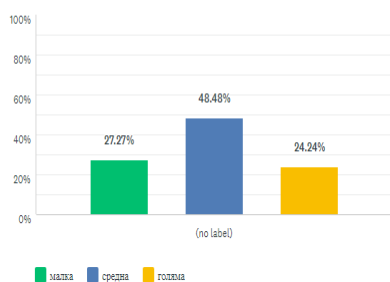
Анализ на отговорите

Във втората част на проучването, Въпрос 6 пита респондентите до каква степен тяхната институция прилага информационни и комуникационни технологии в учебните си програми. Отговорите могат да бъдат проследени във фигура 2 и 3.

⁴ Чуждестранните респонденти учат/преподават в различни университети, като списъкът е дълъг, затова няма да бъдат публикувани тук. Освен това, те изучават/преподават по-голям обхват от дисциплини като икономика, хуманитарни науки, право и др., докато българските респонденти изучават/преподават бизнес информатика (Стопанска Академия) или филологически специалности (Софийски Университет).

До каква степен Вашето учебно заведение включва прилагането на ИКТ в своите учебните програми?

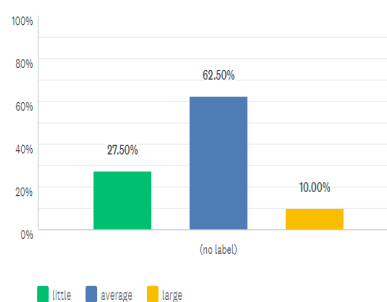
Answered: 33 Skipped: 0

Фигура 2. Българските отговори на въпрос 6 от проучването.

To what extent does your institution implement ICT in its curriculum/syllabi?

Answered: 40 Skipped: 0

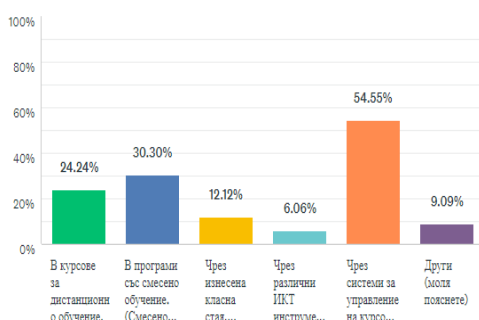
Фигура 3. Чуждестранните отговори на въпрос 6 от проучването.

Както при българските така и при чуждестранните респонденти доминиращият отговор е „средна“, на второ място „малка“ и на трето – „голяма“.

Следва Въпрос 7, който пита респондентите как се прилагат информационните и комуникационни технологии в тяхната институция. Фигури 4 и 5 показват отговорите.

Как Вашето учебно заведение внедрява ИКТ?

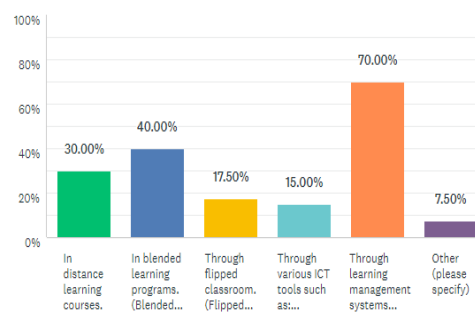
Answered: 33 Skipped: 0

Фигура 4. Българските отговори на въпрос 7 от проучването.

How is ICT implemented at your institution?

Answered: 40 Skipped: 0

Фигура 5. Чуждестранните отговори на въпрос 7 от проучването.

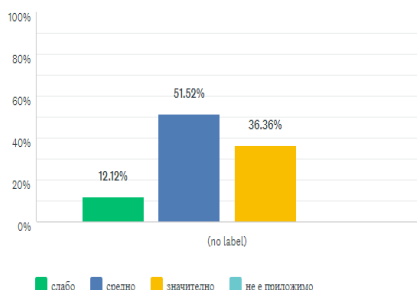
Както се вижда, с голяма преднина и при двете групи респонденти е отговорът „чрез системи за управление на обучението като Blackboard, Moodle, и др.“ На второ и трето място съответно са „курсове от смесен тип“ и „дистанционни курсове“. Методът на изнесената класна стая и различни ИКТ инструменти като Animoto, Edmodo, и др. са съответно на четвърто и пето място; други методи – с по-малко от 10% са на последно място.

Въпрос 8 пита респондентите до каква степен прилагането на информационни и комуникационни технологии им е помогнало в обучението/преподаването. Въпреки че с най-висок процент тук е отговор „средна“, на второ място е „голяма“, докато отговор „малка“ е на последно място (вж. фиг. 6 и 7). Това означава, че респондентите оценяват

позитивната роля на прилагането на информационни и комуникационни технологии в образованието.

До каква степен внедряването на ИКТ Ви е помогнало в обучението/преподаването?

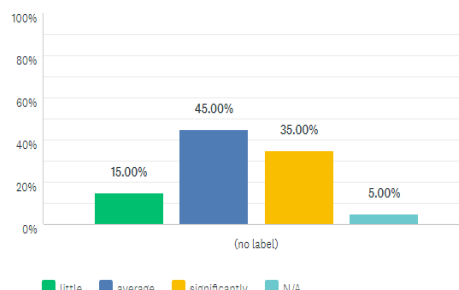
Answered: 33 Skipped: 0

Фигура 6. Българските отговори на въпрос 8 от проучването.

To what extent has the implementation of ICT helped you in your studies/teaching?

Answered: 40 Skipped: 0

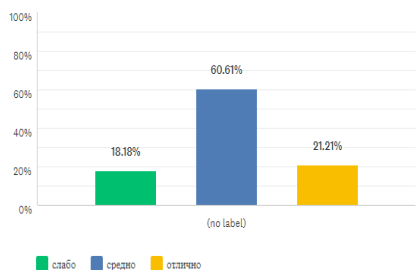

Фигура 7. Чуждестранните отговори на въпрос 8 от проучването.

На последно, но не по важност място, въпрос 10⁵ пита респондентите как биха оценили използването на информационни и комуникационни технологии в дигитална среда в тяхната институция. И в двете групи преобладаващият отговор е „средно“. Доста тревожно, обаче, на второ място се нарежда „слабо“ и едва на трето място „отлично“ (вж. фиг. 8 и 9). С други думи, ако използваме терминология от маркетинга, предлагането не отговаря на търсенето.

Като цяло, как бихте оценили прилагането на ИКТ в дигитална среда във Вашето учебно заведение?

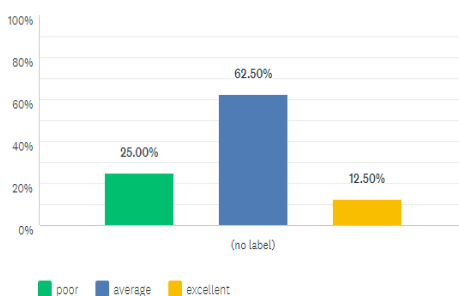
Answered: 33 Skipped: 0

Фигура 8. Българските отговори на въпрос 10 от проучването.

Overall, how would you rate the implementation of ICT in a digital environment at your institution?

Answered: 40 Skipped: 0

Фигура 9. Чуждестранните отговори на въпрос 10 от проучването.

⁵ В доклада не е представен анализ на отговорите на въпрос 9 поради големия обем от информация. Въпреки това, бих добавил, че въпрос 9 изисква от респондентите да обосновават своя избор на отговор на въпрос 8 като отговорите варират от положителни до отрицателни.

Заклучение

Докладът представи проучване върху приложението на информационни и комуникационни технологии от български и чуждестранни висши образователни институции. Проучването е проведено сред респонденти от български и чуждестранни университети, а резултатите показват, че ИКТ се прилагат в средна степен, но докато много респонденти посочват, че то е слабо, малко респонденти посочват, че то е отлично. Ползността на информационните и комуникационните технологии се оценява както от българските така и от чуждестранните респонденти, които обаче не са удовлетворени от това което им се предлага. От това следва, че е нужна промяна от страна на университетите за да се предложат по-качествени електронни форми, което ще добави стойност към учебните програми, а това ще доведе и до привличането на повече студенти.

Използвана литература

- Claro, M., et al. (2018) *Teaching in a Digital Environment (TIDE): Defining and measuring teachers' capacity to develop students' digital information and communication skills*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/323544203_Teaching_in_a_Digital_Environment_TIDE_Defining_and_measuring_teachers'_capacity_to_develop_students'_digital_information_and_communication_skills/link/5bfc0bca458515b41d0f6f59/ on 17 March 2020.
- Deshev, M. (2020). *5G vs Wi-Fi 6 Do the two technologies interfere with or complement one another?* Retrieved from <https://blog.a1.bg/2020/01/29/5g-vs-wi-fi-6/> on 18 March 2020. (Originally written in Bulgarian).
- Lammintakanen, J., Rissanen, S. (2005). Curriculum Development in Web-based Education. In Mehdi Khosrow-Pour (Ed.) *Encyclopedia of Information Science and Technology Volume I*. (p. 675). Hershey, USA: Idea Group Inc.
- Marold, K. (2005). Delivering Web-based Education. In Mehdi Khosrow-Pour (Ed.) *Encyclopedia of Information Science and Technology Volume I*. (p. 787). Hershey, USA: Idea Group Inc.
- Monteith, M. (2004). *ICT for Curriculum Enhancement*. Bristol, UK, Portland, USA: Intellect Books.
- Traxler, J., Kukulska-Hulme, A. (2016) *Mobile Learning the Next Generation*. New York, USA: Routledge.
- Wilden, S. (2017). *Mobile Learning*. Oxford, UK: OUP.

Данни за контакт

Служебен адрес: старши преподавател д-р Петър Тодоров,
Катедра „Чуждоезиково обучение“,
Стопанска Академия „Д. А. Ценов“,
гр. Свищов 5250, България
телефонен номер: +359 882 501 251
имейл адрес: peter.d.todorov@gmail.com

СЪДЪРЖАТЕЛНО-ЕЗИКОВОТО ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ В СФЕРАТА НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

INTEGRATING CONTENT AND LANGUAGE IN HIGHER EDUCATION

Старши преподавател д-р Маргарита Михайлова,

С А „Д. А. Ценов“ – Свищов

Старши преподавател Венцислав Диков,

С А „Д. А. Ценов“ – Свищов

Резюме: През последните години в България нараства броят на университетите, в които се предлага обучение на чужд език по дадена специалност. Това налага разработване на курсове и учебни програми, които съчетават изучаването на чужд език и усвояване на учебно съдържание (което няма лингвистична насоченост) с цел развитие на уменията и познанията на обучаваните както в сферата на езика, така и по съответния предмет. Разработването на такива курсове и програми има своя специфика, относно която разполагаме с познание в контекста на обучението на начално, прогимназиално и гимназиално ниво, но в сферата на висшето образование е все още слабо проучена. Предвид съществуващата необходимост от такова познание настоящата разработка си поставя за цел да представи теоретичните основи и приложните аспекти на съдържателно-езиковото интегрирано обучение като подход на преподаване в сферата на висшето образование.

Ключови думи: чуждоезиково обучение, висше образование

Въведение

Глобализацията, налагането на английския език като *lingua franca*, а също така и като език на науката и академичните изследвания, изведе на преден план неговото свободно владение като основно умение за младите учени и студентите. В резултат на тази тенденция европейските образователни висши училища предлагат все повече програми и курсове на английски език. Това несъмнено подпомага интернационализацията на тези институции тъй като прави учебните програми по-привлекателни и достъпни за чуждестранните студенти и повишава престижа и мобилността на академичния състав.

Създаването на курсове и учебни програми за усвояване на учебно съдържание на език, различен от първия за обучаващите и/или обучаемите обаче има своя специфика. Нейното недобро познаване има своето отражение върху качеството на образователния процес. Предвид необходимостта от разработването на програми и учебно съдържание за нуждите на висшето образование днес, разглеждането на свързаната проблематика се явява особено актуално. Ето защо акцент на настоящата разработка са теоретичните основи и приложните аспекти на съдържателно-езиковото интегрирано обучение като подход на преподаване в сферата на висшето образование.

С оглед на своята цел разработката е структурирана в три части и заключение⁶. В първата част са представени теоретичните основи на съдържателно-интегрираното обучение. Във втората част е разгледано съдържателно-езиковото интегрирано обучение в контекста на висшето образование. Трета част е посветена на приложно-практическите аспекти на съдържателно-езиковото обучение във висшето образование. На свой ред заключението на разработката обобщава основните изводи от направеното изследване.

1. Теоретични основи на съдържателно-езиково интегрираното обучение

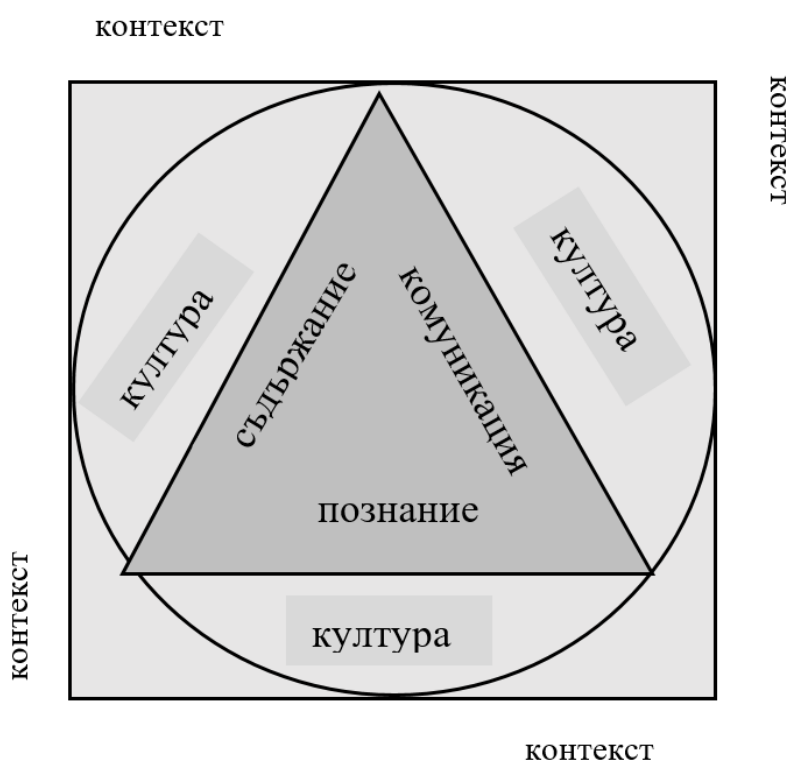
Съдържателно–езиковото интегрирано обучение (на англ. content and language integrated learning - CLIL) включва изучаването на чужд език като средство за усвояване на учебно съдържание, което няма лингвистична насоченост с цел развитие на уменията и познанията на обучаваните както в сферата на езика, така и по съответния предмет (Арнаудова-Отузбирова, 2014). В научната литература е популярно виждането, че терминът CLIL се използва като хипероним за обозначаване на различни типове билингвално обучение при които се изучава едновременно език и съдържание.

С оглед изясняване на понятието “съдържателно-езиково интегрирано обучение” следва да отбележим, че този подход не се изразява в подпомагане на обучението на чужд език чрез учебно съдържание, нито превод на учебно съдържание на чужд език. По това той се отличава от сродните му “англоезично обучение” (на англ. English as medium of instruction - EMI) и “съдържателно-ориентирано обучение” (на англ. content-based-instruction - CBI). Англоезичното обучение по същество е преподаване на учебно съдържание чрез използването на

⁶ Участието на авторите в написването на доклада е както следва: ст. преп. д.р М. Михайлова – въведението, т.1 и т. 2 и заключението, ст. преп. В. Диков – т. 3.

английски език. Основният акцент при него е овладяването на учебното съдържание, а не постигане на определени езикови цели. При съдържателно-ориентираното чуждоезиково обучение обратно, фокусът е по-скоро върху усвояване на езика и неговата приложимост в различни ситуации като натрупване на определен речников запас и знания, свързани с бъдещата професионална реализация, развитие на академични умения и компетенции и др. При съдържателно-езиковото обучение водеща е логиката на предмета, който се изучава (Dalton, 2013) като едната от образователните цели е овладяване на учебно съдържание. Същевременно се поставя друга образователна цел – да се повиши езиковата компетентност на обучаемите. Тоест можем да обобщим, че интегрирането на предмет и език създава среда за учене, която не съществува нито при обучението по предмета на първи език, нито при обучението по езика сами за себе си.

Най-често цитираната теоретична рамка на CLIL е популярна под акронима 4C или рамката на Койл. Тя интегрира съдържание (content), комуникация (communication), познание (cognition) и култура (culture), по начин по който всеки един от тези елементи допринася еднакво за учебния процес (Фиг.1).

Фиг. 1. Вербално-графично представяне на теоретичната рамка на Койл.

Източник: Адаптирано по: (Coyle, Hood, & Marsh, 2010)

В съдържателен аспект, фокусът е върху придобиването на знания, умения и разбирания, присъщи на конкретна тема/предмет. Чрез комуникация и взаимодействие на език, който е различен от първия език на обучаемите, се повишава тяхната езикова компетентност. Същевременно използването на знания, формирани в един контекст като база за знания в други контексти, развива тяхното критично мислене и креативност. Не на последно място неразделна част от изучаването на чужд език е изграждането на културна компетентност, което води до по-голяма толерантност, съпричастност и приемане на другите.

2. Съдържателно-езиковото интегрирано обучение в контекста на висшето образование

Когато разглеждаме CLIL в контекста на висшето образование е необходимо първо да направим уточнението, че някои автори използват приетия на конференциите в Маастрихт през 2003 и 2006 год., термин ICLHE (Integrating content in language in higher education). Независимо от съществуването на този термин обаче следва да отбележим, че тъй като в методологичен аспект двата термина не се различават съществено, изследователите често ги считат за синонимни и използват хиперонима CLIL вместо ICHLE (*Coonan, 2017*).

Научната литература посочва както предимства на подхода по отношение на други методи за чуждоезиково обучение, използвани във висшите училища, така и предизвикателства при неговото прилагане. Предимствата могат да се обобщят в няколко насоки. Първо, тъй като такъв тип обучение е ново за голяма част от обучаемите те обикновено проявяват по-голям интерес към учебното съдържание и по-висока мотивация. Второ, едновременното изучаване на учебно съдържание и език неминуемо носи ползи в социален и културен аспект. В институционален план това подпомага интернационализацията на висшите училища, прави учебните програми по-привлекателни и достъпни за чуждестранни студенти, подобрява перспективите за заетост на местните студенти, а също така повишава престижа и мобилността на академичния състав.

Едно от най-значимите предизвикателства пред съдържателно-езиково интегрираното обучение в сферата на висшето образование представлява осигуреността на процеса откъм преподавателски състав за неговото провеждане. Недостатъчната езикова подготовка на част от преподавателския състав и изследователи в България пречи за създаването на програми и курсове на чужд език, привличане на чуждестранни студенти и докторанти и участието в изследователски консорциуми и общности (*Държавен вестник (2), 2021*). Тъй като много

от авторите на курсовете прибъгват до помощта на външен преводач, на практика създаденият продукт е с високо качество, но използването му предполага добро владение на езика-цел. Това води, от една страна до повишено езиково безпокойство у преподавателя, а от друга – ограничава сферата на приложимост само при студентите, които вече са достигнали необходимото ниво на езикова подготовка.

При групиране на обучаемите в зависимост от нивото, на което владеят езика-цел обаче, е възможно да се създадат различни курсове, които да предлагат учебно съдържание, разработено в съответствие с езиковите възможности на обучаемите. Тези курсове могат също така да бъдат с по-голям фокус върху преподавания език, което би ги направило и подходящи за по-масово използване. Разработването на учебно съдържание и на други чужди езици, освен английския би предоставило и възможност на част от обучаемите да изберат трети език, което респективно ще повиши тяхната комуникативна компетентност.

3. Приложни аспекти на съдържателно-езиковото интегрирано обучение

В отговор на изложените в първите два раздела теоретични постановки и съвременни тенденции в академичното образование, в С. А. “Д. А. Ценов” беше разработен курс на базата на съдържателно-езиковото обучение. Курсът е предназначен за студентите от специалност „Бизнес Икономика“ в ОКС „Бакалавър“ и се състои от четири основни модула, които са обособени като отделни дисциплини. Неговото учебно съдържание е съобразено с това на останалите дисциплини, които се изучават през първите две години на бакалавърската програма. В структурно отношение курсът включва следното специализирано съдържание:

1. Първи модул (първи курс, първи семестър) – историческо развитие на икономическите теории, микроикономика, човешки ресурси, човешки капитал в структурата на фирмите;

2. Втори модул (първи курс, втори семестър) – финансови пазари, финансови отчети, бизнес етика и управленски подходи, глобализация, етика в маркетинга;

3. Трети модул (втори курс, първи семестър) – видове риск, застраховане и презастраховане, глобален маркетинг, онлайн бизнес, управленски стилове, тенденции в заетостта и начина на работа, изграждане на екипи и екипна работа;

4. Четвърти модул (втори курс, втори семестър) – организация на финансирането, социална отговорност, етични въпроси на маркетинга, управление на

кризи, търговски преговори, връзки с обществеността и етика на комуникациите, културни различия.

По този начин в съдържателно отношение темите на курса по английски език съответстват на останалите дисциплини, изучавани през първите четири семестъра на специалност „Бизнес Икономика“ в ОКС „Бакалавър“:

Таблица 1: Съответствие на съдържанието на езиковия курс с останалите дисциплини

Семестър	Теми в езиковия курс	Дисциплини, изучавани през семестъра
Първи	The First Thinkers; Classical Theories on International Trade; Influential Thinkers ; Human Resource; Human Capital; The Economic Thought Today	Основи на управлението Основи на счетоводството Микроикономика
Втори	Financial Markets and Players; Financial Statements; Business Ethics and Managers' Approaches; Globalization; Ethical Issues in Marketing	Макроикономика Стратегическо планиране Въведение във финансите Основи на маркетинга
Трети	Risks; Insurance and Reinsurance; Marketing Globally; Online Business; Management Styles; The Future of Work: Employment Trends; Team Building	Икономика на предприятието Бизнес планиране Международен бизнес и икономика Международно търговско право
Четвърти	Raising Finance; Social Responsibility; Ethical Issues in Marketing; Crisis Management; Negotiations; Public Relations and Ethics; Cultural Differences	Цени и ценообразуване Управление на човешките ресурси Управление на взаимоотношенията с публичните институции Икономика на застраховането

От Табл. 1 е видно, че в съдържателно отношение темите от езиковия курс не съвпадат по време с дисциплините в съответния семестър. По този начин се постига по-добра интеграция на лексикалното съдържание чрез предварително запознаване със специализираната терминология на съответната дисциплина или чрез затвърждаване и надграждане на терминология, с която обучаемите вече са се срещали в обучението си в предходен семестър.

Заключение

В съвременния глобализиран свят, чуждоезиковата компетентност се явява една от ключовите компетентности, които могат да дадат тласък на пригодността за заетост, личностната реализация, активното гражданско участие, разбирането между различните култури и социалното приобщаване. Предвид тази нарастваща необходимост от усъвършенстване на езиковите знания, умения и компетентности на обучаемите, интегрирането на чужд език и икономическо учебно съдържание може да създаде предпоставки за постигане на комбиниран ефект - повишаване нивото на езикова компетентност на участниците в обучението в процеса на придобиване на знания по икономика. Въпреки че понастоящем висшите училища разработват програми и курсове на чужд, предимно английски, език с цел привличане и обучение на чуждестранни студенти, такива курсове могат да бъдат предлагани като допълнителни и за български студенти. Тези курсове могат да бъдат използвани както за по-адекватно удовлетворяване на нуждите на студентите, така и като курсове за овладяване на трети език от местни и чуждестранни студенти.

Използвани източници

- Coonan, K. L. (2017). *A Journey through the Content and Language Integrated Learning Landscape: Problems and Prospects*. Cambridge Scholars Publishing.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and language integrated learning*. Cambridge University Press.
- Dalton, C. (2013). A construct of cognitive discourse functions for conceptualizing content-language integration in CLIL and multilingual education. *European Journal of Applied Linguistics*.
- Marsh, D. (1992). *CLIL/EMILE in Europe: Emergence 1958-2002*. Paris: International Association for Cross-cultural Communication, Language Teaching in the Member States of the European Union (Lingua), University of Sorbonne.

Арнаудова-Отузбирова, А. (2014). Съдържателно-езиково интегрирано обучение в контекста на университетското образование. *Педагогически форум*, 74-81. Държавен вестник (2). (2021, януари 21). СВ Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 година. *Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 година*. Държавен вестник.

Данни за авторите

Маргарита Михайлова
Венцислав Диков
Стопанска Академия „Д. А. Ценов“
Свищов, ул. „Ем. Чакъров“ № 2
E-mail: m.mihaylova@uni-svishtov.bg
E-mail: v.dikov@uni-svishtov.bg

ПРОБЛЕМИ ПРЕД ОБУЧЕНИЕТО В ОНЛАЙН СРЕДА

Старши преподавател Румяна Денева,
Стопанска Академия „Д. А. Ценов“, Свищов

Резюме: Глобалната пандемия от коронавирус (Covid-19) напълно промени начина на живот на хората по целия свят. Всички сфери бяха засегнати, включително и тази на образованието. Училища, колежи и университети преминаха към обучение в онлайн среда, което се превърна в така нареченото ново нормално. В доклада се очертават някои от основните проблеми, пред които е изправено онлайн обучението, като оформление на курса, мотивация на учащите, приспособяване към онлайн средата и начина на оценяване. Кратко се описват начини за преодоляване на тези проблеми и се посочват някои от предимствата на дигиталното обучение.

Ключови думи: онлайн обучение, проблеми, курсове, мотивация, оценяване, предимства.

През последните две години, пандемията от коронавирус промени изцяло начина на живот на хората по целия свят. Сферата на образование също бе засегната. Училища, колежи и университети преминаха към обучение в онлайн среда, което се превърна в така нареченото ново нормално.

Новите технологии дават възможност информацията да бъде представена в електронен вид. По този начин тя се запазва и може да бъде разпространявана по всяко време, на различни разстояния и предоставя нови алтернативи за обучение. Знанията се предоставят без ограниченията на традиционния начин на обучение. Обучението в онлайн среда позволява преподавателите и обучаемите да са на различно място и време. Връзката между тях се осъществява посредством технологиите (картина, звук и др.), често пъти в съчетание с директно общуване. Както традиционното обучение, така и обучението в онлайн среда изисква обучаемите да бъдат изпитвани, оценявани и подготвяни за изпити, така че учебният материал трябва да е структуриран във форма, позволяваща ученето от разстояние (Mielke, D., 1999). Това доведе до редица предизвикателства, пред които са изправени както преподавателите, така и обучаемите. Преподавателите имат ключова роля в преодоляването им, която ще гарантира успеха на учащите. Сред основните проблеми можем да открием следните:

- Оформление на курса;
- Приспособяване на обучаемите към обучението онлайн;

- Мотивация на обучаемите;
- Оценяване.

Недостатъчното време, отделено за разработване на онлайн курс е основен фактор, допринасящ за слабо обучение. Едно от най-големите предизвикателства е да се разработи курс, който да е наистина ефективен. От първостепенна важност е да се поставят ясни цели за онлайн обучението. Курсът трябва да следва логическа структура и да включва разбираеми схеми, графики, таблици, аналогии и примери, а също и подходящи методи за оценка на успеваемостта на обучаемите. Навигационният дизайн трябва да е също достатъчно добър, за да могат те добре да се ориентират в курса. Съдържанието трябва да ги фокусира върху правилните неща. То трябва да е добре и разбираемо написано, с казуси и примери от реалния живот. Курсът трябва да дава възможност на обучаемите да си сътрудничат и да избират начина, по който се създават и представят задания (Hastie et al., 2010). В крайна сметка целта е учащите да прилагат придобитите знания и умения на практика, иначе курсът ще е безполезен за тях. Преподаватели споделят, че увеличават времето прекарано в създаване на онлайн курс за обучение в резултат на въвеждане на ново съдържание и нови начини за ангажиране на обучаващите се (Archambault, L. 2010).

Друг основен проблем е трудността, която изпитват обучаемите да се адаптират към онлайн средата на обучение веднага след традиционното обучение в класните стаи и аудитории. Много от тях не успяват да се съсредоточат върху онлайн платформите и трудно се ориентират в тях. Затова е важно съдържанието на курсовете да се коригира и според техните индивидуални нужди, за да се идентифицират техните силни и слаби страни и да се постигнат по-добри резултати. Онлайн обучението осигурява гъвкаво време за обучение за разлика от традиционното обучение. В доста от случаите, учащите се сблъскват с трудности при неговото управление. А управлението на времето е един от основните фактори в онлайн обучението. Необходимо е обучаемите да избягват разсейванията, които им влияят, като например платформи за забавление и комуникация. Времето, зададено за почивка и съсредоточаването върху ученето по график също спомага за избягване пропускане на часове или сесии на живо. Създаването на списък със задачи и придържането към него също би улеснило практиката за управление на времето, а също така да спомогне за допълнително мотивиране на обучаемите.

Мотивацията е един от основните фактори, които влияят върху успехите на учащите. Lumsden (1994) я определя като тяхното желание да участват в процеса на обучение. Dörnyei (2015) я разглежда като незаменима част от предизвикателната задача на обучението и предполага (Dörnyei, 2020), че е тясно

свързана с ангажираността на обучаемите. Той предлага всеки курс да е разработен така, че да се стреми да ги държи ангажирани през цялото време, което е трудна задача, имайки предвид големия брой платформи за забавление и комуникация и случаите, когато те губят мотивация след като срещнат трудности при онлайн обучението. Тези трудности се проявяват най-често, когато учащите са пропуснали часове и не са усвоили материала. Тогава те избягват да участват в изпълнението на заданията. В този случай е добре да не се чувстват изолирани, а насърчавани и подпомагани през цялото време. Така ще се чувстват спокойни и уверени, че могат да допринесат за успеха на курса и своя собствен прогрес. Друга причина за загуба на мотивация е нуждата от комуникация. Много от обучаемите смятат, че общуването с приятели и преподаватели лице в лице ги прави по-амбициозни и мотивирани, защото се насърчават един друг и споделят идеи непрекъснато. Обучителите трябва да се съобразят с това и да осигурят малко време и за социализация по време на часовете.

Оценяването е важна част от онлайн обучението. То има за цел да подпомогне процеса на обучение и да определи компетентността, пропуските и напредъка на обучаемите, за да могат те да адаптират своите стратегии за учене, а обучителите стратегиите си за преподаване. Оценяването при онлайн обучението може да е непрекъснато, периодично (сynchronous/ asynchronous) и чрез провеждане на изпит в края на курса. За съжаление е много трудно да се осъществява контрол върху външни променливи (Иванов, И., 2014) и да се докажат опити за преписване и измама. Един от основните проблеми се състои в това колко време трябва да бъде отделено да се разработи стратегия за оценяване, защото то е процес не само за определяне на крайна оценка, а също и за стимулиране и ръководене развитието на компетенциите на обучаемите. Важно е да измерим не само какво са научили те, а как учат. За целта е добре да се използват различни методи за оценяване, за да се измерят различни процеси и постижения, които са резултат от различни стилове на обучение, като например въпроси с много възможности за избор (Multiple Choice Questions), ролеви игри, провеждани онлайн, онлайн дискусии и други. Обучаемите имат нужда и от диалогична обратна връзка, която да ги насърчи да подобрят процеса на своето обучение, а не просто да им съобщи крайната оценка.

Гореспомнатите предизвикателства пред онлайн обучението не са единствените. Необходим е по-задълбочен анализ както на тези, така и на останалите като например натоварените графици на преподаватели и обучаеми, проблеми с интернет връзката по време на обучението, липса на компютърни умения у доста от обучаемите, въпреки приетата теза, че са деца на дигитална ера,

чувството за изолация и други. Разрешаването на тези проблеми е важно, защото ползите от онлайн обучението надделяват върху неговите недостатъци, и въпреки мнението на мнозина, че се понижава качеството на обучение, то набира все по-голяма популярност. Причините за това са новите възможности, които се разкриват пред обучаемите, възможност учебните институции да обучават голям брой учащи с относително малко преподаватели, което води до намаляване на разходите и се стимулира модернизирването на учебния процес чрез дигитализиране и максимално възползване от възможностите, които дават технологиите.

Източници

- Иванов, И. (2014). Проблеми на онлайн оценяването. Пета национална конференция по електронно обучение във висшите училища. Сборник доклади. Русе.
- Archambault, L. (2010). Identifying and addressing teaching challenges in k-12 online environments. *Distance Learning*, 7(2), pp. 13-17. Retrieved from <http://proxy1.ncu.edu/login?url//search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=ofs&AN=52847127&site=eds-live>
- Dörnyei, Z. (1994). Motivation and motivating in the foreign language classroom. *The Modern Language Journal*, 78 (3), 273-284.
- Dörnyei, Z. (2020). *Innovations and Challenges in Language Learning Motivation*. Routledge.
- Hastie, M., Hung, I., Chen, N., & Kinshuk (2010). A blended synchronous learning model for educational international collaboration. *Innovations in Education and Teaching International*, 47(1), pp. 9-24. DOI: 10.1080/14703290903525812
- Lumsden, L. S. (1994). Student Motivation. *Research Roundup*, 10(3), n3.
- Mielke, D. (1999). *Effective Teaching in Distance Education*, EPIC DIGEST. Retrieved from <https://eric.ed.gov>
- https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe/recovery-coronavirus-success-stories/digital/e-learning-through-lockdown_bg, Last accessed on 24.08.2021
- https://elearningindustry.com/e-learning-challenges-and-solutions_ last visited on 24.08.2021
- <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1286748.pdf>, last accessed on 30.08.2021
- https://www-it.fmi.uni-sofia.bg/courses/elearning/OsnovniVuprosi/distancionno_obuchenie.html, last accessed on 30.08.2021

<https://www.publicservicedegrees.org/resources/online-learning-during-covid/>, last accessed on 30.08.2021

https://www.researchgate.net/publication/346719308_Online_learning_during_COVID-19_Key_challenges_and_suggestions_to_enhance_effectiveness, last accessed on 30.08.2021

<https://www.unicef.org/bulgaria/media/8946/file>, last accessed

Данни за автора

Румяна Денева
Стопанска Академия „Д. А. Ценов“
Свищов, ул. „Ем. Чакъров“ № 2
Тел. 0885 945 325
E-mail: r.deneva@uni-svishtov.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“ – ДВИГАТЕЛ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА СА „Д. А. ЦЕНОВ“ И СТРУКТУРНО ЗВЕНО В СЪСТАВА НА ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСИ“ Професор д-р Андрей Захариев	7
КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“ ДНЕС Старши преподавател д-р Виктор Монеv	15
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА ЧЛЕНОВЕ НА КАТЕДРА „ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ“ Старши преподавател д-р Петър Тодоров	17
КАТЕДРАТА В НАЧАЛОТО И ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ ГОДИНИ Старши преподавател Елка Узунова	19
LEARNING L2 AS A BOOSTER OF COGNITIVE CAPACITIES AND INTEGRAL COMPONENT OF INTERDISCIPLINARY CURRICULA FOR MANAGERS Professor, Doctor of Economic Science, Vitaly Cherenkov Associate Professor, Candidate of Economic Science, Natalia Drozdova	31
LINGUISTIC EDUCATION PROCESS AND ORGANIZATION OF TRAINING FOREIGN LANGUAGES Associate Professor, Ph.D., Alexander Fedyukovsky	42
CREATING CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVE POTENTIAL Associate Professor, Ph.D. (in Pedagogy) E. A. Voilokova Senior Lecturer O. V. Suslova	49
MAINTAINING STUDENTS' MOTIVATION WHEN ORGANIZING DISTANCE LEARNING OF FOREIGN LANGUAGE Senior Lecturer E. K. Gulova	52
COMPETING AND CREATING WITH THE TEACHER: TOM SAWYER'S TRICK IN ACADEMIC ESP CLASSES Senior Lecturer, PhD, Albena Stefanova	57
FOREIGN LANGUAGE TEACHING: TRENDS AND CHALLENGES University Lecturer, PhD-Candidate, Hirbu Stella	67
CLASSROOM VERSUS ONLINE FOREIGN LANGUAGE TEACHING: AN ABRUPT END TO THE DEBATE Senior Lecturer Daniela Stoilova	72
CONTRASTIVE ANALYSIS AND LANGUAGE TEACHING Senior Lecturer Radka Vasileva	79

SAMPLE LESSON PLAN- PRACTICING SPEAKING IN ENGLISH IN VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT Assistant Galya Vezirova	85
TEACHING HOSPITALITY-RELATED VOCABULARY AND COMMUNICATION SKILLS TO STUDENTS OF TOURISM Senior Lecturer of English Elka Uzunova	93
ЛИНГВИСТИЧНОТО ЛИЦЕМЕРИЕ. ЗА НИЩЕТАТА НА ЕЗИКОВОТО БИТИЕ LINGUISTIC HYPOCRISY. ON THE POVERTY OF LINGUISTIC EXISTENCE Senior Lecturer, PhD, Ventsislav Vezirov	100
ИДЕИ ЗА ТИПОВЕ ЗАДАЧИ ВЪРХУ УРБАНИСТИЧНИЯ ЛИНГВИСТИЧЕН ПЕЙЗАЖ В ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК IDEAS FOR TASK TYPES ON URBAN LINGUISTIC LANDSCAPE IN EL TEACHING Старши преподавател д-р Аглика Добрева.....	104
BACK TO THE FUTURE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING Senior Lecturer, PhD, Victor Monev,	113
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В БЪЛГАРСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ Старши преподавател д-р Петър Тодоров THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN A DIGITAL ENVIRONMENT AT BULGARIAN AND FOREIGN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS Senior Lecturer, PhD, Petar Todorov	123
СЪДЪРЖАТЕЛНО-ЕЗИКОВОТО ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ В СФЕРАТА НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ INTEGRATING CONTENT AND LANGUAGE IN HIGHER EDUCATION Старши преподавател д-р Маргарита Михайлова Старши преподавател Венцислав Диков.....	131
ПРОБЛЕМИ ПРЕД ОБУЧЕНИЕТО В ОНЛАЙН СРЕДА Старши преподавател Румяна Денева.....	139

**Кръглата маса Бизнес Лингва 2021 г. се провежда с подкрепата
на Академична фондация „Проф. д-р Минко Русенов“**

<http://finance1952.com/bulgaria/16/foundation>

Цели на фондацията:

1) Оказване на материална помощ, отпускане на стипендии и връчване на награди на студенти, кандидат-студенти и alumni в специалност „Финанси“ на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов, както и студенти, кандидат-студенти и alumni и в други специалности на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов;

2) Финансиране на програми за фундаментални изследвания в областта на финансите;

3) Организиране и подпомагане провеждането на симпозиуми, семинари, конференции, „кръгли маси“, конкурси в страната и чужбина в областта на финансите и финансовата наука;

4) Организиране и подпомагане на академична мобилност в страната и чужбина на преподаватели от катедра „Финанси и кредит“ на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов, на студенти от специалност „Финанси“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов и на докторанти от докторска програма „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка (Финанси)“ към катедра „Финанси и кредит“ на СА „Д. А. Ценов“;

5) Организиране и подпомагане провеждането на краткосрочни и дългосрочни специализации на преподаватели и докторанти от катедра „Финанси и кредит“ на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов в страната и чужбина;

6) Подпомагане изграждането, обзавеждането и информационно-техническото осигуряване на кабинети и аудитории с учебно или научно-изследователско предназначение;

7) Осъществяване на различни учебни и научноизследователски програми в областта на финансите и финансовата наука;

8) Организиране и подпомагане на академична мобилност, специализации на преподаватели и докторанти и от други катедри на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов.

